

tre'

tháng mười nhớ mẹ

TƯỜNG NĂNG TIẾN

giã biệt “người
anh xóm đạo”

TÁM VẠN

buồn lẻ tẻ

DU UYÊN

cô gái không hóa trang

HỒ ĐẮC VŨ

về lại quê
hương để... học
tiếng việt

THÚY MESSEGE

những căn nhà ma

VŨ HIẾN

địa nhiệt

NHẬT QUANG

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trẻ?

Trẻ cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trẻ đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRẺ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRẺ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRẺ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRẺ ALABAMA

205.277-6597

TRẺ TENNESSEE

901.300-2399

TRẺ BILOXI-MS

228.205-0337

TRẺ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRẺ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRẺ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRẺ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnquyên (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trẻ, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRẺ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trẻ.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Trên chiếc xích đu ngày nào
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Những căn nhà ma
9	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN	Trần Lý Lê	Mua bán... tự động
12	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ	
14	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	Tôi nghe tiếng nước reo trên bếp
16		Gió Vivu	Ngày của linh hồn
19	DI TRÚ	Lê Minh Hải	
20		Tám Vạn	Giã biệt “người anh xóm Đạo” nhạc sĩ Bằng Giang
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Buồn lẻ tẻ
27	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	8 hiểu lầm về xe điện
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Đơn thân nuôi dạy con
29		Mộc Mạc	“KFC couple”
30	Kiến thức trẻ	Đinh Yên Thảo	Ratan Tata dấu ấn trong sự phát triển của Ấn Độ
33	Kiến thức phổ thông	Phượng Nghi	Truyện cổ
34	TRUYỆN NGẮN	Nguyễn Thị Thanh Dương	Yêu lính
37	HỘP THƯ TRẺ	Trẻ	
38		Tạ Phong Tần	Thời của “đồ Tàu”
40	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Hội ngộ Austin
43	MÈO VẬT	Hoàng Hương	Máy phát điện
44		Thúy Messegue	Về lại quê hương để... học lại tiếng Việt!
47		Nguyễn Hoàng Vy	B' lao, hấn, mù sương & dã quỷ
48	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Màu trung tính
50	TRANG THƠ	Du Tử Lê	
52	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Uyển Ca	Cây trành đầu Đông
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Alice ơi!
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KA	Trẻ	Sự sống mới?
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Chùa Gò
63	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	Các đồ điện khí bền lâu
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Chiếc thuyền đàn violin
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Những bất lợi của Medicare Advantage
66		Hoàng Quân	Ông anh
69	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Phụ được “chống” già
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Halloween
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHUNG CÓ THẬT	Trẻ sáu tám	
74	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Trương Vũ	Giới thiệu sách ‘Ở phía đông âm phủ’
76	TRUYỆN NGẮN	Hồ Đắc Vũ	Cô gái không hóa trang
80	TRONG HẦM RƯỢU	Nguyễn Mạnh Tuấn	Viên đạn chót
84		Kim Loan	Ottawa - mùa Thu và bánh táo nướng
87		Nguyễn Diệu Anh Trính	Tình người trong giông bão
90		Nhật Quang	Địa nhiệt
94	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Người Việt & smartphone
100	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ	
102	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B.Tuyền	
106	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tướng Năng Tiến	Tháng Mười Nhớ Mẹ
111	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

“Nhiều người sẽ đến rồi đi trong đời. Thế nhưng chỉ những người bạn chân thật mới để lại những dấu chân trong tâm hồn bạn.” Vâng, đúng như lời Eleanor Roosevelt nói, bạn bè là những gì tốt đẹp ta may mắn gặp được trên đường đời. Và nó như lửa ấm trong buổi chiều mùa đông giá lạnh. Nó đem đến cho chúng ta nhiều an ủi và khích lệ. Như tình bạn của 3 cô gái trong câu chuyện sau đây.

NS

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

Trên chiếc xích đu ngày nào

NHƯ SAO

Meg, Katie và tôi đang ngồi trên chiếc xích đu trước vòm cổng nhà Meg. Cũng như mọi ngày chiếc xích đu đang đưa lui tới, nhưng hôm nay, cuộc vui của chúng tôi hơi rời rạc, thiếu sự hào hứng mọi khi, vì việc mổ tim của Meg trong 2 ngày nữa.

Ngày hôm sau Meg và mẹ đi mua sắm, cho nên mãi tới chiều chúng tôi

mới gặp bạn. Cả ba đứa ngồi trên cái ghế xích đu trước nhà, mỗi đứa chìm trong ý nghĩ riêng của mình. Khi ba Meg gọi Meg vào, tôi ôm bạn thật chặt và nói: “Mình sẽ cầu nguyện cho Meg.”

“Cám ơn bạn,” Nó trả lời với một nụ cười. “Nhớ cầu nguyện cho các bác sĩ nữa.” Tất cả chúng tôi cười rộ, ý tưởng của Meg đã làm giảm sự căng thẳng.

Đêm hôm ấy tôi ngủ

không được. Do đó, sáng hôm sau tôi dậy muộn. Tôi đi ra ngoài thở không khí trong lành và nhìn xuống dãy nhà dẫn tới nhà Meg. Tôi trong thấy cha mẹ Meg vòng tay ôm nhau.

Họ dậy sớm, tôi nghĩ. Tôi đi vào nhà thì chuông điện thoại reo. Katie gọi. “Teresa ơi, mình có một tin kinh khủng.”

Tôi nghe Katie khóc. Trái tim tôi chùng xuống.

“Meg chết rồi,” Katie nói. “Khi bác sĩ đụng tới động mạch chủ trong người Meg thì nó đã quá yếu và tự tan ra. Nó chết ngay trên bàn mổ.”

Tôi bị xúc động mạnh. “Katie, mình sẽ nói chuyện sau.” Tôi nói, và gác điện thoại. Khi đi về phòng, tôi gặp mẹ tôi trên lối đi.

“Có tin gì về Meg không?”

Tôi lắc đầu, vẫn còn quá xúc động không nói được. Tôi không muốn tin vào điều đó. Tôi đóng cửa phòng lại và nằm vật xuống giường.

Không thể nào như thế được. Meg không thể chết. Katie nghe sai. Một đứa con gái nào chứ không phải Meg. Meg sẽ gọi và nói cho mình biết mọi việc đều ổn hết.

Thời giờ trôi qua. Dần dần tôi cũng hiểu Katie

nói đúng.

Trên đường tới nhà quan, tôi tiếp tục nhủ thầm mình rằng Meg không sao mà. Nhưng khi tôi bước vào bên trong với cha mẹ tôi và thấy Meg nằm đó thì sự thật hiện rõ. Bạn của tôi đã chết. Tôi bước tới quan tài và nhìn khuôn mặt bình an của Meg. Có vẻ như Meg sẽ ngồi dậy và hỏi tại sao mọi người buồn vậy. Nhưng không, Meg đã chết thật rồi.

Tôi khóc những giọt lệ nóng, tức giận. Tôi không hiểu làm sao Meg lại có thể chết. Thế giới này đầy những người xấu xa. Tại sao Chúa không bắt một người trong số đó mà lại bắt người dễ thương nhất, tốt lành nhất.

Chúa không trả lời tôi. Trong tang lễ, vị mục sư đọc John 3:16. “Vì

Cha yêu thế giới này nên Người đã cho xuống trần đứa con duy nhất của Người, vậy ai tin ở Người sẽ không bao giờ mất đi mà sẽ có đời sống vĩnh cửu.”

Một buổi chiều nhiều tuần lễ sau, Katie và tôi đang đi thì bỗng thấy mình đang hướng về phía vòm cổng nhà Meg. Chúng tôi ngồi xuống cái xích đu, cảm thấy chỗ ngồi giữa hai đứa trống vắng.

“Mình nhớ Meg,” Katie nói.

“Mình cũng vậy,” tôi trả lời đặt bàn tay lên chỗ ngồi trống. “Nhưng bạn biết đấy,” tôi nói với một nụ cười. “Ở trên thiên đường, Meg sẽ không có rằng hô đâu.”

Katie cười, “Bồ nói đúng, và nó sẽ không còn than phiền về đôi mắt của nó và cặp kính dày cộm.

Cũng sẽ không có bệnh tim nữa.”

Bỗng có tiếng mở cửa và mẹ của Meg xuất hiện. “Bác nghe có tiếng người nói. Bác vẫn mong rằng các con ghé lại chơi. Các con cứ ngồi trên chiếc xích đu này. Ba của Meg đóng nó ở đây là để cho 3 người. Bác không thích thấy nó để trống.” “Chúng con sẽ trở lại, bác ơi.” Chúng tôi hứa.

Chúng tôi ngồi xích lại gần nhau, lấp chỗ trống này giờ ngăn cách chúng tôi. “Bồ có nghĩ rằng trên thiên đường cũng có xích đu không?” Katie hỏi.

“Chắc chắn là có rồi,” tôi nói một cách chắc nịch. “Và mình nghĩ rằng Meg sẽ dành chỗ sẵn cho tụi mình để một mai cùng lên đó.”

NS

(THEO TERESA CLEARY)

tre

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT
TRÊN BÁO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

Những căn nhà ma

Hậu quả của vụ sụp đổ thị trường bất động sản ở Trung Quốc đã để lại hàng chục triệu đơn vị nhà ở bị bỏ trống. Và nay thì tình trạng số nhà bỏ trống không có người ở nhiều chưa từng có đó lại đang gặp thêm một vấn đề khác - đó là tình trạng dân số Trung Quốc đang sụt giảm, khiến các thành phố mắc kẹt với những ngôi nhà mà rất có thể sẽ không bao giờ có người ở.

Những căn
nhà ma -
NEWSWEEK

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Theo ước tính của các kinh tế gia, Trung Quốc có thể có tới 90 triệu đơn vị nhà ở bị bỏ trống. Giả sử cứ mỗi một căn nhà có 3 người ở, thì con số nhà bỏ trống đó đủ để chứa toàn bộ dân số Brazil.

Việc để có đủ người vào ở trong những ngôi nhà đó là một công việc khó có thể thực hiện được ngay cả khi dân số Trung Quốc tăng, nhưng thực tế thì lại là điều ngược lại. Do hậu quả

của chính sách một con của quốc gia này, người ta dự đoán dân số Trung Quốc sẽ giảm 204 triệu người trong vòng 30 năm tới.

Đua nhau xây nhà

Một số bất động sản chưa sử dụng sẽ được mua lại và sẽ có người vào ở, đặc biệt là nếu được chính phủ hỗ trợ nhiều hơn - là chính sách mà nhiều kinh tế gia kêu gọi nên thực hiện - có thể thuyết phục người mua ở Trung Quốc rằng giá trị

căn nhà của họ sẽ tăng trở lại. Các thành phố lớn như Bắc Kinh, Thượng Hải và Thâm Quyến gần như chắc chắn sẽ dần dà tiêu thụ được số nhà dư thừa hiện nay của họ, do những thành phố này có nền kinh tế năng động và dòng người nhập cư tiếp tục đổ vào, vốn đã giúp duy trì dân số tăng trưởng ở những nơi này.

Vấn đề khó giải quyết hơn nhiều là ở các thành phố nhỏ hơn, nơi thường có triển vọng kinh tế yếu hơn và

dân số bị giảm. Ở Trung Quốc, các nhà nghiên cứu phân loại các thành phố thành các bậc (tiers) một cách không chính thức và nhiều trong số gần 340 thành phố được phân loại là bậc ba, bậc tư và bậc năm - với dân số từ vài trăm nghìn đến vài triệu người - đang gặp khó khăn về kinh tế. Và thêm tình trạng người trẻ cũng đang bỏ đi. Dựa trên các số liệu chính thức của nhà nước, có ít nhất 60% dân số ở các thành phố bậc ba, bậc tư và bậc năm của Trung Quốc đã giảm từ năm 2020 đến 2023.

Theo giáo sư kinh tế Kenneth Rogoff của Đại học Harvard, những thành phố nhỏ này chiếm hơn 60% lượng

nhà ở chưa bán được của Trung Quốc. Nhiều thành phố trước đây khuyến khích các công ty phát triển xây dựng nhiều nhà ở hơn nữa - ngay cả khi dân số của họ đang giảm - vì việc bán đất và xây dựng thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và một số tiền không nhỏ trong đó chui vào túi của các giới chức chính quyền địa phương.

Loay hoay tìm giải pháp

Việc tìm ra cách để giải quyết các ngôi nhà dư thừa đang ngày càng trở nên cấp bách hơn trong khi nền kinh tế Trung Quốc đang bị trì trệ. Tháng 5 vừa qua, chính quyền Bắc Kinh đã công bố một gói cứu trợ trong đó ngân hàng trung

ương sẽ cung cấp tới \$42 tỷ tiền vay lãi suất thấp cho các ngân hàng Trung Quốc để cho các công ty nhà nước vay, sau đó các công ty này sẽ mua các bất động sản bỏ trống đó và biến chúng thành nhà ở giá rẻ.

Đến cuối tháng 6, các ngân hàng chỉ mới sử dụng 4% hạn ngạch đó. Các kinh tế gia cho biết ngay cả với các khoản vay lãi thấp, việc chuyển đổi các bất động sản bỏ trống thành nhà giá rẻ là không hợp lý, vì giá thuê sẽ quá thấp để các công ty có thể kiếm được lợi nhuận.

Gần đây, chính quyền Bắc Kinh đã tăng cường các biện pháp hỗ trợ nền kinh tế đang gặp khó khăn và thị trường bất

động sản, trong đó có việc cắt giảm lãi suất, giảm tiền đặt cọc cho ngôi nhà thứ hai và cho phép người mua nhà có thể xin tái tài trợ với lãi suất thấp hơn. Mặc dù với những nỗ lực nói trên, người dân vẫn còn chần chừ và số nhà bỏ trống vẫn chưa giảm.

Robin Xing, chuyên gia kinh tế về Trung Quốc tại công ty đầu tư Morgan Stanley, nói rằng chính phủ Trung Quốc nên đưa ra một gói cứu trợ toàn diện hơn liên quan đến việc mua hết những căn nhà dư thừa còn đang tồn kho tại 30 đến 50 thành phố lớn nhất của Trung Quốc và biến chúng thành nhà ở của chính phủ cho thuê mà không cần kiểm lời. Chi phí ước

Nhà bỏ trống ở Trung Quốc - HINDUSTANTIMES.COM

tính: \$420 tỷ.

Đề nghị đó sẽ không bao gồm những ngôi nhà trống ở các thành phố thuộc loại bậc ba, bậc tư và bậc năm của Trung Quốc. Nhiều kinh tế gia cho rằng việc đổ thêm tiền vào những căn nhà trống đó sẽ không hợp lý vì dù sao thì cũng không có đủ người để sống ở đó.

Nhiều căn nhà sẽ trở thành gánh nặng lâu dài cho các thành phố và nhà đầu tư, là những người phải gánh chịu những tài sản mà họ không thể bán và còn bị mất giá trị sau này nhưng vẫn phải tốn tiền bảo trì. Các kinh tế gia cho biết một số căn nhà theo thời gian sẽ để cho hư hại và cuối cùng sẽ phải ủi sập.

Nhà ma

Ở những quốc gia khác khi gặp tình trạng xây

nhà quá nhiều đôi khi cần phải mất nhiều năm mới có thể bán hết nguồn cung dư thừa đó - nếu may mắn.

Tại Nhật Bản, sự sụp đổ của thị trường bất động sản vào những năm 1990 và bởi dân số lão hóa và sụt giảm đã khiến hàng triệu ngôi nhà bị bỏ trống. Việc phá bỏ những căn nhà đó không phải là điều dễ dàng do những rào cản pháp lý, chẳng hạn như khi không thể tìm thấy người chủ căn nhà ở đâu. Số lượng nhà bỏ trống đã tăng từ 8.5 triệu vào năm 2018 lên 9 triệu vào năm ngoái, với những ngôi nhà trống nằm rải rác khắp nơi ở Nhật Bản.

Tại Trung Quốc, nhiều chủ của những ngôi nhà bỏ trống có khả năng sẽ tiếp tục bảo trì những căn nhà đó của họ, vì

chi phí thuê người trông nom nhà ở Trung Quốc thấp và thuế tài sản chỉ được đánh trong một số trường hợp đặc biệt. Các quy định về phá sản cá nhân ở Trung Quốc khá nghiêm ngặt khiến việc từ bỏ bất động sản trở nên khó khăn và nhiều người cũng muốn giữ lại nhà để chờ thị trường sau này có thể phục hồi lại.

Tuy nhiên, một số kinh tế gia lo ngại về một xu hướng tiêu cực của thị trường trong đó giá nhà giảm sẽ khiến nhiều chủ sở hữu tìm cách bán tổng bán tháo những căn nhà bỏ trống của họ, kết quả là làm giá trị của tất cả mọi căn nhà khác cùng giảm theo.

Theo số liệu của cơ quan thống kê quốc gia, giá nhà mới và nhà cũ tại các thành phố lớn của Trung Quốc đã giảm lần

lượt 5.7% và 8.6% vào tháng 8 so với cùng thời kỳ năm ngoái.

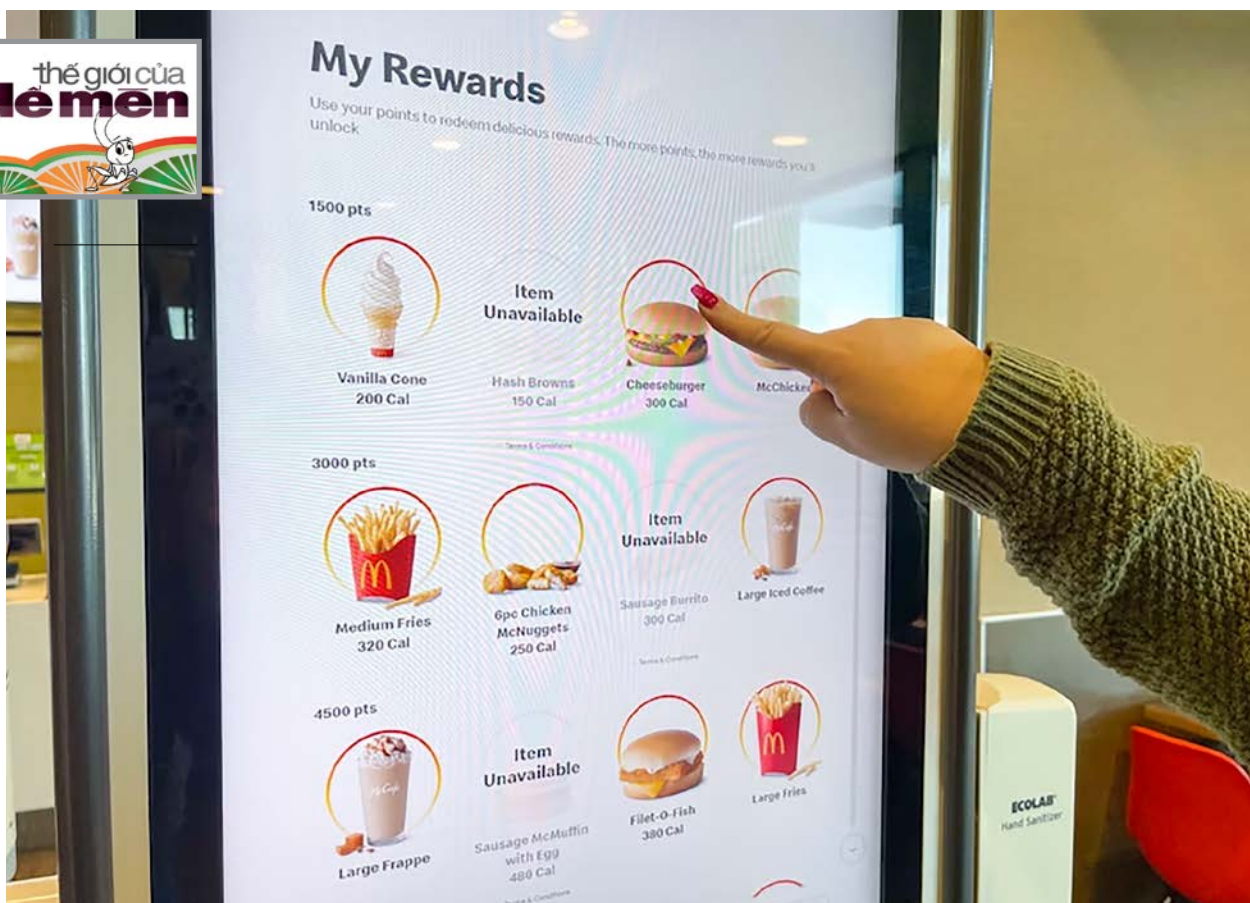
Yi Wang, giám đốc bộ phận nghiên cứu bất động sản Trung Quốc tại Goldman Sachs cho biết, giá bất động sản tại hầu hết các thành phố ở Trung Quốc đã trở lại mức của năm 2017 và 2018. Nếu giá giảm xuống mức của năm 2015, nhiều chủ sở hữu có thể sẽ tìm cách bán những căn nhà không có người ở. Đó là vì năm 2015 là thời điểm bắt đầu của đợt bùng nổ của thị trường bất động sản gần đây nhất ở Trung Quốc và những chủ sở hữu đã mua sớm vào thời điểm đó sẽ không muốn thấy giá trị căn nhà của họ giảm xuống dưới mức họ đã trả.

Tuy nhiên, tình trạng bán tổng bán tháo đó có thể là điều không thể tránh khỏi, nếu xét đến tình trạng dân số đang giảm của Trung Quốc. Điều này khiến nhiều người trở nên bi quan về tương lai thị trường bất động sản ở Trung Quốc và nghĩ rằng những căn nhà ma sẽ vẫn là nhà ma vì sẽ không có đủ người để ở.

VH

Nhà không người
chăm sóc - GETTY
IMAGES

NGUỒN: THEKRAZYCOUPONLADY.COM/

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Mua bán... **tự động**

Máy móc dần dần thay thế con người trong nhiều lĩnh vực kể cả chuyện mua bán; Người mua kẻ bán đều dán mắt vào màn hình rồi gõ bàn phím hay bấm nút, thế là món hàng “chạy” đến tận nhà. Mua bán kiểu ấy, sản phẩm không hư thối đã đành nhưng còn thức ăn thì sao? Nhất là những món ăn ngay ăn liền như hamburger, mì [khô trong] ly [nhựa]?

M ài ly mua từ cỗ máy là chuyện khá xưa rồi, khắp phố xá, trạm xe ... bên Nhật Bản chỗ nào cũng vài cái máy bán thức ăn, thức uống. Muốn uống cà phê hay coco nóng? Bỏ tiền rồi nhấn nút. Muốn ăn mì chỉ việc bỏ tiền vào máy rồi bấm nút sau khi chọn

lựa tấm hình bắt mắt. Thế là cái máy thay người bán “nhả” ra một cái ly hay cái tô nhựa và nước nóng tự động chảy vào ly. Khi ánh đèn hết nhấp nháy là ta cứ việc bung ly về chỗ ngồi mà thưởng thức món mì nóng hổi, có kèm cả cái nĩa nhựa gắn sát vào ly, muốn dùng nĩa phải gỡ cẩn thận kéo phồng nước

nóng. Thế là qua cơn đói lòng lúc ít thời giờ hoặc rỗng túi?!

Chuyện ăn uống cấp kỳ bên Nhật xem ra giản dị, máy bán hàng thay người, tiền trả tại chỗ nhưng chuyện bán thức ăn liền hay thực phẩm cần nấu nướng bên Huê Kỳ xem ra nhiều khê hơn nhiều nhất là vào thời @ như bây giờ, thứ gì cũng dính dáng đến “app”. “App” gắn tại quầy hàng “dính” liền với “app” gắn trong điện thoại di động. McDonald, Wendy, Kroger, Walmart ... Công ty nào cũng rủ rê khách hàng gắn “app” của họ mà xài cho dễ dàng!

Khi cần, ta mua hàng bằng mắt [ở nhà], trả tiền qua mạng ảo rồi thông thả đến chợ mà rinh thực phẩm về, khỏi cần chào hỏi ai cả. Cứ lăm lăm đi về cho nhanh cho lẹ!

Ở hàng quán như McDonald thì sao? Ôi chao là phiền phức cho khách hàng lỗi thời như Đế Mèn đây! Lâu lắm rồi mới lần mò vào đại tửu lầu vì con bé DT biểu rằng cháu thêm món khoai chiên ở đó! Gì chứ McDonald thì dễ ẹc, thế là phe ta dấn thân. Đến nơi mới ngỡ ngàng quá xá. Trước mặt là mấy cái máy to kênh, hình ảnh san sát nhau. Nào, muốn thứ gì thì cứ ... sờ tay lên tấm hình ấy. Sờ chán chê rồi thì tính tiền, hóa đơn

chạy thẳng vào trường mục của thẻ tín dụng hay cái thẻ plastic nào đó.

Phe ta loay hoay mãi mới xong nhất là cứ chần chờ không muốn xòe ra cái thẻ tín dụng rồi bấm số trước bàn dân thiên hạ quây quần chung quanh. Ít ra ngày xưa khi mua hamburger ở đại tửu lầu thì Đế Mèn có thể trả tiền mặt hoặc cùng lắm mới dùng thẻ tín dụng, và chỉ có người bán hàng mới quẹt một cái rồi trả lại thẻ với mảnh biên nhận. Bây giờ thì chẳng có giấy tờ chi cả. Trời đất ôi, bá tánh cứ mỗi ngày một tiết kiệm [hay hà tiện?], dùng máy móc để bớt nhân lực, từ việc nhận đặt hàng, tính tiền đến việc dùng máy móc để ghi chép, riết rồi chẳng còn mảnh giấy nào truyền tay nữa chẳng? Hay là tại Đế Mèn lạc hậu quá đi rồi?

Sau lần sờ soạng cái màn hình của đại tửu lầu thì phe ta ra về nghĩ ngợi ghê lắm, quên luôn hương vị miếng khoai chiên vừa giòn vừa ngọt mà hai dì cháu lặn lội đi mua.

Chuyện “self-service” của mấy hàng quán thức ăn nhanh là chuyện khá cũ, bắt đầu từ 25 năm trước với mục đích “tiết giảm nhân lực” theo mấy tay phân tích kinh tế còn mấy nhà xã hội thì gọi là “job killer” hay “tiệt diệt

công việc làm”. Cái màn hình kia lại là chuyện mới keng vì Đế Mèn bị ... ám ảnh bởi ý nghĩ 108 người cùng mày mò cái màn hình nọ, đi lấy thức ăn rồi cùng nhau thưởng thức tại chỗ hay khuôn về nhà mà ăn. Không biết họ ... làm cái gì trước khi sờ cái màn hình to kênh nọ? Hình như chẳng có ai đi rửa tay trước khi “hạ thủ” cái gói hamburger kia chưa kể việc bốc từng miếng khoai nóng giòn đưa lên miệng. Cũng chỉ bàn tay năm ngón làm mọi việc mua bán và phục vụ ông thần khẩu. Hai dì cháu Đế Mèn cũng thế. Eo ôi!

Thấy họ tiết kiệm nhân sự và thấy mình “lăn” theo trào lưu đặt thức ăn qua việc sờ mó màn hình mà ngần ngại quá!

Chẳng biết có ai lẩn thẩn mà mày mò tìm kiếm các dữ kiện về lợi nhuận của người bán như phe ta không nhỉ? Nhà hàng “tiết kiệm” ra sao ngoài việc bớt được số nhân viên thuê muốn? Họ “lời” thêm nhiều thứ khác nữa bạn ạ! Người mua đặt thêm nhiều món ăn hơn so với khi giao tiếp với nhân viên. Cái màn hình khôn quá xá, sờ tay lên một món là “nó” đặt [dùm] hàng liền, đặt xong là tự động gợi ý cho khách hàng, như ưng món khoai chiên nóng giòn kia không, cỡ to hay

nhỏ? Món tráng miệng thì sao? Thức giải khát như milkshake thì ngon lắm lắm ... Với nhân viên, đâu mấy ai gợi ý từng thứ như thế khi cả chục người mua xếp hàng chờ đợi? Mà đâu phải nhân viên nào cũng sốt sắng mời gọi thực khách mua thêm món ăn? Họ cũng lúc vui lúc buồn, hôm tươi tỉnh, ngày mệt mỏi nên chỉ hoạt bát lúc khỏe khoắn và ít nói khi chẳng vui? Không như cái màn hình lúc nào cũng rực rỡ sáng đèn, hăm hở mời gọi rủ rê khách mua thêm món ăn!? Chũ trong “nghề” [phân tích dữ kiện thương mại] gợi công việc mời mọc thực khách là “upsell”, và các tay viết thảo trình Trí tuệ nhân tạo (AI) đang tha hồ dạy dỗ máy móc bán hàng, mỗi ngày một tinh khôn hơn, nhanh nhẹn hơn.

Theo chuyên gia xã hội Christopher Andrews tại Drew University, nghiên cứu về ảnh hưởng của kỹ thuật trên nhân lực, quầy hàng (màn hình) hoạt động tựa tựa như mọi kỹ thuật “mua bán tự động” (self-service) khác, kể cả máy rút tiền ATM và quầy trả tiền tự động trong chợ. Món nào cũng làm các công việc giản dị, không cần “tính toán” và dẫn đến việc tiết giảm nhân công. Nhân viên do đó được huấn luyện để làm các công việc đòi hỏi nhiều tính

năng hơn, “high value task”.

Tương tự, các cửa hàng McDonald đang thay thế một số nhân viên làm công việc như nhận đặt thức ăn, thổi tiền... bằng máy móc. Các nhân viên kia chuyển qua làm công việc nấu nướng, gói hàng (dần dần, các công việc này cũng do AI đảm trách?) hoặc trợ giúp mấy khách hàng ốm ó như Dế Mèn đây mua bán dễ dàng hơn.

Khi lương tối thiểu của nhân công đang đà đi lên, \$20/giờ tại California, thì chủ nhân tiếp tục giảm người và thay thế bằng máy móc. Chuyện buôn bán lợi /hại được tính toán kỹ lưỡng, làm thế nào để có thêm lợi nhuận.

Về phía người bán, máy móc giúp việc đặt hàng, tính tiền, nhận tiền [qua trường mục] và nhất là tha hồ thay đổi giá cả theo ý muốn. Như gói khoai chiên nhỏ có thể “đi” từ \$1.39 đến \$1.79 trong 24 tiếng đồng hồ. Với sự thay đổi nhỏ xíu như thế, mấy ai chú ý? Và cứ như thế, món ăn thay đổi giá cả từ từ nhưng thỉnh thoảng nhà hàng lại rủ rê khách với lời quảng cáo đại hạ giá, Big Mac treo giá 5 tiền! Và khách hàng ùn ùn đổ về, ngoài chiếc Big Mac, bá bánh khuôn theo gói khoai chiên cỡ bự, thêm ly milkshake “đại cỡ”

(supersize). Tất nhiên là McDonald kiếm bạc!

Còn người mua như Dế Mèn [lỗi thời] thì sao? Bắn khoản lăm bạn a! Nhìn ngắm thực đơn trên màn hình to kèn, loay hoay lựa chọn rồi trả tiền... mọi việc đều trông chờ vào sự linh hoạt của mấy ngón tay trên bàn tay phải, lỗ hòm nào tay cứng ngắc không co duỗi như ý muốn thì biết làm thế nào? Nhưng ngại ngần nhất là việc phải gắn “app” của nhà hàng vào điện thoại di động [để đặt hàng cho nhanh, cho dễ dàng], bao nhiêu là chi tiết cá nhân đều phải “trình” cho nhà hàng để mua thức ăn, họ sẽ làm gì với kho dữ kiện của khách hàng?

Tất nhiên chẳng có nhà hàng nào để tâm đến thiếu số khách hàng như phe ta, trên đường [làm ăn] thì họ cứ thế mà xông pha. Người trẻ linh hoạt, nhanh nhẹn và dễ dãi chưa kể tay nghề quét màn hình thương đảng mới là mục tiêu chính!

Ôi chào, theo không kịp hoặc chẳng chịu theo thời thì phe ta đành ... xê ra chỗ khác, không đến McDonald nữa nên đang tìm cách làm món khoai chiên nóng giòn tại nhà. Vị nào có công thức chế biến khoai chiên cho giòn thì mách cho Dế Mèn với?!

TLL

Mời bạn đặt câu hỏi với mục

An Sinh Xã Hội (Social Security) là những vấn đề về:

- Trợ cấp hưu trí
- Trợ cấp người già
- Trợ cấp tàn tật

Do cô Angie Hồ Quang phụ trách. Nếu quý bạn có câu hỏi xin email đến Ban Biên Tập Trẻ tại:

bientap@trenews.net

Phúc Lợi Xã Hội [Texas Health and Human Services Commission (HHSC)] là cơ quan quản trị các chương trình trợ giúp các gia đình với các dịch vụ về thực phẩm, chăm sóc sức khỏe, bao gồm các chương trình Phụ nữ, Trẻ sơ sinh và Trẻ em (WIC), Trợ cấp Y tế cho Trẻ em (Children's Medicaid, Hỗ trợ Dinh dưỡng Bổ sung (Supplemental Nutrition Assistance Program-SNAP).

Mục “Phúc Lợi Xã Hội” do cô Cindy Thu Hoàng là nhân viên của bộ Y tế Tiểu Bang, phụ trách.

Nếu quý bạn có bất kỳ thắc mắc gì, xin gửi câu hỏi về:

bientap@trenews.net

Để gia nhập đội Cheerleader của Dallas Cowboys bạn cần:

1. Ghi danh online: Nộp một số hình ảnh ở các góc chụp khác nhau theo yêu cầu và 60 phút video vũ điệu.

2. Nếu lọt qua vòng 1: Bạn sẽ được hẹn gặp Ban giám khảo trực tiếp để đo lường thể lực, ngoại hình, phong cách, cá tính, phỏng vấn trình độ và biểu diễn các vũ điệu bắt buộc theo nền nhạc.

Nếu được nhận:

- Dự các lớp tập huấn với các vũ sư, biên đạo múa (choreographer), đạo diễn (director) của Dallas Cowboys
- Nếu chưa có quốc tịch, bạn sẽ được cấp giấy được phép làm việc tại Hoa Kỳ.

tuyển lựa:

chỉ chọn được 36 người trong hàng ngàn thí sinh. Ngay khi bạn đã được chọn, bạn vẫn phải thi lại hàng năm với những ứng viên mới.

Cấm kỵ:

Trong bản hợp đồng dày cùi, điều cấm kỵ quan trọng nhất của các cheerleaders không được lén phéng với các cầu thủ.

Không nên:

- Make up quá đậm
- Đeo lông nheo quá dài
- Không có hình xăm
- Không "tan" da quá đà.

Lương và tập luyện:

tập khoảng 20 giờ mỗi tuần, lương cho ngày tập từ \$15-\$20/giờ. Lương cho một buổi trình diễn từ \$150-\$500, tùy sự kiện lớn nhỏ.

Chiều cao:

Các cuộc tuyển cheerleader không đưa ra giới hạn tuổi tác và chiều cao, nhưng chiều cao trung bình của Dallas Cowboy's Cheerleaders khoảng 1.8 m (~ 6 ft).

Tuổi thọ:

"đời sống" trên sân của một cheerleaders trung bình khoảng 5 năm.

Lịch trình

Bạn có thể làm công việc khác trong thời gian trống, tuy nhiên trong mùa giải, bạn phải chuẩn bị tâm lý một lịch làm việc dài 18 tuần, tập luyện với ban vũ đạo. Bạn phải đủ sức khỏe để có khi sẽ làm việc 21 ngày liên tục, không có ngày nghỉ.

Khi được hỏi tại sao cheerleaders tập luyện vất vả, tuyển sinh khó bà cố mà lương lại thấp là thế. Bà Charlotte Jones Anderson (Giám đốc Thương hiệu của Dallas Cowboys) nói rằng: "Thực ra các cheerleaders đến đây không phải vì tiền, họ cháy bỏng niềm đam mê các vũ điệu và tìm một cơ hội biểu diễn ở những sân chơi đẳng cấp. Đó là 'trải nghiệm' rất nhiều người ao ước được có trong đời".

ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT cheerleader

Ngoài các cầu thủ thì cheerleaders là hình ảnh sôi động, hấp dẫn nhất trên sân bóng. Sự góp mặt của đội múa cổ vũ này đã trở thành một phần không thể thiếu trong các sự kiện thể thao lớn.

Làm sao để trở thành một cheerleader? Mời bạn cùng xem qua vài tiêu chuẩn của Dallas Cowboys.

Ngày này năm xưa..

Debbie Meyer

24-10
1968

kình ngư Debbie Meyer (Mỹ) - 16 tuổi - giành huy chương vàng đầu tiên 800m tại Thế vận hội mùa Hè tại Mexico năm 1968. Meyer cũng là lực sĩ bơi lội đầu tiên thời đó giành được 3 huy chương vàng cá nhân trong một kỳ Thế vận hội (cự ly 200m và 400m)

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

OCT 27
THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs ICELAND

4:30 PM CDT | SÂN GEODIS PARK, NASHVILLE, TN, USA

OCT 30
THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ vs ARGENTINA

6:00 PM CDT | SÂN LYNN FAMILY STADIUM, LOUISVILLE, KY, USA

NOV 18
CONCACAF

NỮ HOA KỲ vs ĐỘI THẮNG

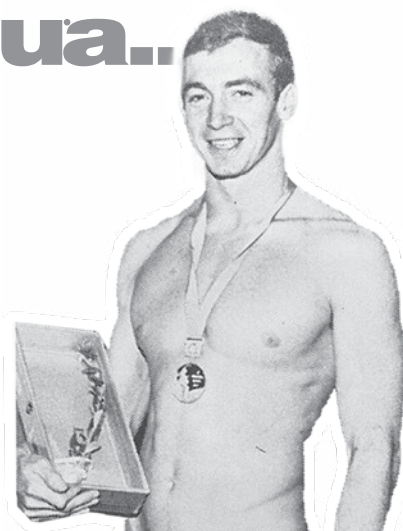
7:00 PM CDT | SÂN CITYPARK, ST. LOUIS, MO., USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

24-10
1968

cũng tại Thế vận hội mùa Hè 1968 lực sĩ bơi lội Michael Wenden (Úc) hoàn thành cú đúp nước rút để đoạt huy chương vàng 200m tự do nam.

Michael Wenden nhận huy chương (ảnh trên) và với gia đình (ảnh dưới)

NGUỒN ẢNH: GETTY IMAGES | CREDIT: FAIRFAX MEDIA ARCHIVES

25-10
1964

tay đua John Surtees (Anh) chỉ cần về đích thứ 2 sau Dan Gurney (Mỹ) là đủ điểm để giành chức Vô địch Tay đua Thế giới (World Championship of Drivers), của giải Grand Prix Mexico tại đường đua Autódromo Hermanos Rodríguez (Mexico).

John Surtees và chiến mã: Ferrari (1964)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Tôi nghe tiếng nước reo trên bếp

Đây là tựa đề một bài tùy bút trong Sổ Tay của Nguyễn Xuân Hoàng. Thấy cái tên gọi hình và gọi cảm quá nên mình mượn tạm cho bài tản mạn này. Vừa mới đây thôi, ấm nước của nhà mình cũng reo đấy.

Tiếng nước reo trên bếp là âm thanh quen thuộc của nhiều người Việt mình. Với Nguyễn nó gọi lên nhiều hình ảnh và cảm xúc của những chặng đời đã qua. Nó là âm thanh của đoàn viên ấm cúng mà đôi khi cũng là tiếng vọng của cô đơn khi ta đã đi vào buổi chiều của đời với nhiều mất mát.

Ồi, làm sao quên được tiếng nước reo trên bếp ngày nào ở Vương Phủ dưới bóng mẹ cha.

Nói ngày nào nhưng cách nay cũng đã hơn 60 năm rồi. Thuở ấy mình còn nhỏ nhút, mới học năm đầu trung học. Buổi sáng đang còn mơ mơ trong chăn ấm thì đã nghe tiếng nước reo trên bếp và rồi mùi hương trà tỏa ra.

Cha mẹ của Nguyễn có lệ cứ sáng sớm là thức dậy pha trà uống, bất luận Đông hay Hè. Trước nhà có

trồng sẵn hai bụi hoa sói nên cứ việc hái cho vào trà uống. Mùi hương sói cuộn với mùi trà tỏa nhẹ nhàng trong buổi sáng mai tinh khiết.

Thường trong những buổi uống trà như thế cha mẹ bàn chuyện nhà cửa và việc học hành của con cái, cả chuyện láng giềng, mưa nắng.

Nguyễn nghĩ không có cảnh nào đậm ấm hạnh phúc hơn. Xin cho tôi... *Xin cho tôi được trở về / dù chỉ một lần. trong ngôi nhà thời thơ ấu ấy, bạn ơi.*

Cho tới ngày hôm nay, qua bao lớp sóng thời gian, tiếng nước reo trên bếp và mùi trà mỗi sớm mai ấy vẫn còn bám trong trí nhớ của Nguyễn. Nó là tiếng đời hương đời tỏa xuống hồn ta trên dặm trường nhân sinh đầy nhọc nhằn, bão tố...

Tiếng reo ấy cứ theo ta, theo ta cho tới ngày.... Sau này, ngoài mùi trà còn có thêm mùi cà phê.

Không hiểu sao hễ nghĩ tới tiếng nước reo trên bếp và mùi trà mùi cà phê là Nguyễn tưởng tượng ra một vầng trăng vẫn đi cùng mình từ ấu thơ cho tới ngày nay và cả sau này nữa.

Rời Vương Phủ, xa Huế, Nguyễn vào Sài Gòn học rồi đi làm rồi lập gia đình, vào lính, đi tù, cho tới sang định cư ở Mỹ.

Đi đâu, về đâu cũng có tiếng nước reo trên bếp. Hồi ở con hẻm đường Nguyễn Phi Khanh Dakao với Trần Đức Thắng tức Trần Đông Phong (ôi, Thắng bây giờ không còn nữa!) những sáng không có việc gì phải đi, hai anh em đun bếp pha trà uống cho tới trưa.

Trong những bữa trà như thế

thường có bánh đậu xanh kèm theo. Cho tới khi lấy vợ, ở căn nhà gần Cầu Quay Mỹ Tho (nhà thuê của bố mẹ Phạm Công Thiện) mỗi sáng mình cũng đun nước pha trà và cà phê hai đứa cùng uống trước khi tới trường dạy học.

Ôi, những ngày hạnh phúc rồi qua, rồi chiến tranh gia tăng cường độ và vợ chồng sống xa nhau ít khi sum họp.

Khi sống một mình ở căn nhà số 3 Nguyễn Trường Tộ Đà Lạt mình lại có dịp uống trà, thường là vào ban đêm với Tôn Thất Cương và Lê Văn Ngăn.

Tiếng nước lại reo vui trên bếp. Những buổi uống trà lúc ấy thật là thú vị. Có cả mùi hương của hoa dạ lý do Lê Văn Ngăn hái mang về phòng (ôi, Ngăn cũng vừa mới ra đi).

Tưởng tượng tiếng nước reo trên bếp lửa than, mùi hương tỏa ngát, trong khi mặt trăng đông đưa đông đưa qua những nhánh thông trên mái ngói.

Dịp này Lê Văn Ngăn đọc cho mình nghe bài Bên Hồ Thủy Ngũ. Giọng đọc thơ Lê Văn Ngăn cực hay. Bài thơ theo mình cho tới bây giờ:

*Gió đưa tình ta sang xa nhau
thời xuân thu gió thổi ngang đầu
quyển luyến mùi hương anh
mang áo dạ
bóng đổ tường nghiêng một ngọn
đèn sầu ...*

*vang hưởng từ khi em cười nói
là quanh đời tiếp tiếp truyền đi
lãng du đưa đẩy chân dừng lại
nỗi vui thâm mấy lá biệt ly...*

Ở Đà Lạt, còn có những buổi sớm mai đun nước pha trà trong quán Lục Huyền Cầm của Lê Uyên Phương.

Trà tường vi. Thật là tuyệt vời.

Tiếng nước reo trong căn nhà gỗ, những cánh tường vi nổi trong chung trà thơm ngát.

Hai anh em bàn về việc đưa những bài *Sử Ca* (thơ Nguyễn Xuân Thiệp, nhạc Lê Uyên Phương) lên sân khấu – có ban hợp xướng, và người đọc thơ dẫn chương trình và cái màn phong là cảnh một ai quan với vầng trăng khuyết.

Tất cả những dự tính đó cũng như bao điều đẹp để ở đời cuối cùng đã không thực hiện được. Chỉ còn tiếng nước reo trên bếp hồng và mùi hương trà tường vi trong trí tưởng.

Âm thanh của ấm nước reo trên bếp và mùi hương cúc, dạ lý hương, hương tường vi bỗng tắt hết khi bước chân vào những trại tù Cộng Sản.

Thỉnh thoảng lắm mới nghe được tiếng nước sôi trong những lon guigoz cải thiện rau củ. Ôi những âm thanh của nhọc nhằn, khổ ải.

Cho tới ngày ra trại, đi định cư ở Mỹ.

Sang tới Mỹ ấm nước lại reo mỗi buổi sáng mai. Cuộc đời ấm trở lại.

Xin hãy đọc một đoạn trong bài Trà Ca:

“Đầu Xuân, một bạn văn ở Los Angeles gởi cho gói trà. Trà mang nhãn hiệu Tuyết Sơn, mở ra thơm ngát.

Lúc bấy giờ tuyết phủ trắng thành Oklahoma, nơi tôi ở.

Chỉ trong một đêm, phong cảnh đã đổi khác, như trong truyện thần tiên của Hans Christian Andersen.

Buổi sáng mở cửa nhìn ra vườn, ngạc nhiên đến sững sờ, vừa cảm động vừa hân hoan.

Tuyết, lần đầu tiên nhìn thấy trong đời.

Vội vàng vào bếp đun ấm nước.

Tiếng nước reo như tiếng gió qua lũng thông vàng.

Hương trà bốc lên trong tĩnh lặng sớm mai khi tuyết đã trắng mái nhà, cây cối, bờ rào và những con đường hiu quạnh.

Một vài bóng quạ chập chờn, điểm những chấm đen thẫm, như trong tranh mực bản.

Nâng chung trà lên, nóng ấm trong lòng bàn tay.

Uống vào một ngụm, nhìn ra tuyết bay, thấy mình là người hạnh phúc trên đời.

Thì ra, hạnh phúc vẫn có đấy, dấu hiếm hoi và nhỏ bé so với những nỗi khổ vô cùng tận của kiếp người.

Vậy, bạn bè ơi, hãy tận hưởng những hạnh phúc phù du ấy đi, để hồn tan trong hương trà buổi sớm mai, và nghĩ đến những điều tốt đẹp trên đời.” (Trà Ca. NXT)

Đó là những ngày đầu mới tới Mỹ ở Oklahoma.

Sau này ở Dallas, trong ngôi nhà của con trai trên đường White Swan hay trong căn townhouse thuê trong khu Woodcreek, tiếng nước vẫn reo mỗi sáng mai.

Vợ phải thức dậy đi làm sớm nên mình dậy theo nấu ấm nước pha cà phê và trà hai người cùng uống.

Ôi những tháng năm hạnh phúc đã qua làm sao quên được.

Bây giờ, mỗi sáng mình vẫn đun ấm nước pha cà phê nhưng cà phê chỉ một mình.

Cuộc đời sang trang khác, cô liêu và quạnh quẽ, may còn tiếng nước reo để tưởng tượng một hình bóng xa...

TN

Day of the Dead ở Mexico

Trong tín ngưỡng dân gian của một số quốc gia trên thế giới, vong linh hay vong hồn là linh hồn người thân yêu đã khuất. Sau khi rời trần gian, linh hồn vẫn tiếp tục sống trong thế giới tâm linh hay còn gọi là “người cõi âm”. Với những niềm tin cho rằng người chết “sống” ở cõi âm nên hằng năm người ta thường mở những lễ hội để tưởng nhớ, cầu nguyện và hy vọng linh hồn người quá cố trở về thăm trần gian...

Ngày của linh hồn

GIÓ VIVU
VANCOUVER, CANADA

Ở Mỹ và Canada, Hallowe'en - Lễ hội của ma quỷ, được chuẩn bị và tổ chức rầm rộ vào ngày 31 tháng 10. Người ta thích trang hoàng nhà cửa bằng những vật phẩm và những trái bí ngô tròn trĩnh, chạm khắc hình thù ngộ nghĩnh hoặc xấu xí, ghê sợ và hóa trang thành ma quỷ dị nhân đi rêu rảo quanh các khu

phố, công sở, chợ búa, trường học. Những đứa trẻ nhỏ thường vẽ mặt, giả dạng thú vật hay những nhân vật trong thần thoại ... đi đến từng nhà gõ cửa đòi “Cho kẹo hay bị ghẹo? - Trick or Treat?”. Đó là lúc người sống không sợ hãi “người chết hay ma quỷ” mà còn hoan hỉ mở rộng lòng chiêu đãi, tiếp đón với nhiều quà bánh.

Ở Mexico, lễ hội Dia de los Muertos - Day of the Dead - vào ngày 1 và 2 tháng 11. Theo truyền thuyết, những linh hồn trẻ con có thể đoàn tụ với gia đình vào ngày 1 và linh hồn người lớn có thể sum họp vào ngày

2 tháng 11. Vào những ngày này, họ tin rằng linh hồn người chết thức dậy và trở về nhà để ăn uống, nhảy múa vui đùa với người thân yêu.

Vì tin linh hồn người chết trở về trần gian, những người còn sống thường đãi tiệc thật hậu hĩ để tưởng nhớ người thân thương đã khuất. Họ diễn hành trên đường phố với những bộ xương người thật lớn, đầu lâu Catrina là biểu tượng của người chết. Họ giả ma quỷ với áo quần quái dị, ghê sợ rồi nhảy múa với nhạc xập xình.

Hoa Vụn thò dùi để cúng và trang hoàng, họ thường rắc những cánh

hoa và đốt những ngọn nến lung linh để dẫn dắt linh hồn người chết trở về nhà. Những đầu lâu làm bằng đường để trang hoàng trên bàn thờ hay ngôi mộ. Mole là một loại nước sốt sền sệt của tương ớt, mè, gia vị, chocolate và trái cây. Alole là thức uống làm bằng bột bắp và sữa pha trộn với nhiều loại trái cây như bí ngô, dâu, xoài... Những vật phẩm để cúng họ gọi là Pan de Muerto - Bread of the Dead.

Ở Romania, lễ hội Halloween vào ngày 31 tháng 10. Đây là xứ sở có truyền thuyết và những sự tích bí ẩn, ghê rợn của ma hút máu người tại

Bran Castle là “Lâu đài của ma Cà rồng”. Vì thế, hàng năm đã thu hút rất nhiều du khách vào mùa Halloween. Tội vẫn được cho là “bùa” để ếm ma trừ quỷ. Có những cuộc diễn hành với trang phục ma quỷ trên đường phố lớn như thủ đô Bucharest và đặc biệt là thành phố Brasov, nơi có huyền thoại ma Cà rồng hút máu người để sống ngàn năm bất tử.

Ở Ái Nhĩ Lan và Tô Cách Lan, lễ hội Halloween có nguồn gốc từ lễ Samhain diễn ra vào đêm 31 tháng 10 và kéo dài hết ngày 1 tháng 11. Đây là thời điểm thu hoạch mùa màng dự trữ và chuẩn

Bran Castle in Romania - Lâu đài của ma Cà Rồng

bị cho mùa đông. Người dân ở đây tin rằng lúc này âm phủ mở cửa thả các linh hồn về trần gian nên âm dương không còn biên giới và đây cũng là cơ hội cho các phù thủy trở tài ếm bùa làm phép trừ tà ma, quỷ sứ.

Ở Đức, lễ hội *Subes oder Saures - Trick or Treat* vào ngày 31 tháng 10, đồng nghĩa với Halloween vì du nhập từ Mỹ. Người Đức trang hoàng nhà cửa bằng những trái bí (Kurbis) cũng để mừng “Lễ hội bí ngô” từ cuối tháng 9 cho đến đầu tháng 11. Ngày nay, ở Đức lễ hội hóa trang thành ma quỷ xấu xí, đi từng nhà “Cho kẹo

hay bị ghẹo” được nhiều người hưởng ứng nhất là giới trẻ nhỏ. *Trick or Treat* trở thành một bữa tiệc vui nhộn với nhiều hình tượng của ma quỷ và kẹo bánh.

Ở Áo, lễ hội *Seelenwoche - All Souls' Week* - Lễ các Thánh, vào đêm cuối tháng 10 kéo dài đến ngày 1 và 2 tháng 11. Vào ngày lễ này người Áo thường hân hoan đón mừng linh hồn người thân được trở về trần gian. Họ trang hoàng phần mộ đẹp lung linh huyền ảo với đèn cây, hoa tươi và cầu nguyện để tưởng nhớ những người thân thương đã xa lìa dương thế.

Ở Ý, Ognissanti - All Saints' Day - Lễ các Thánh, vào ngày lễ này, người ta thường đặt vòng hoa cúc Chrysanthemums (cúc Mum tượng trưng cho sự chết trong văn hóa Ý) lên mộ người thân yêu và đốt những đèn cây màu đỏ đặt bên cửa sổ hay phần mộ.

Ở Philippines, có lễ các Thánh Pangangaluluwa vào ngày 1 tháng 11, là một truyền thống lâu đời, cầu nguyện để tưởng nhớ những người thân yêu đã khuất. Người ta thường trùm chăn màu trắng đi gõ cửa từng nhà vào đêm lễ các Thánh, hát những bài thánh ca cầu nguyện cho linh hồn người chết.

Họ tin rằng những linh hồn đau khổ, bơ vơ, đói khát sẽ được giải thoát và lên thiên đàng nếu người sống hát lên lời cầu nguyện. Bánh gạo thường được đem bán hay ban phát vào ngày lễ này.

Ở Campuchia, Lễ hội Pchum Ben kéo dài 15 ngày từ cuối tháng 9 đến giữa tháng 10. Người Campuchia mặc quần áo màu trắng đến chùa cùng tụng kinh cầu nguyện và tưởng nhớ người thân yêu. Các chư Tăng và Phật tử thay phiên nhau tụng kinh bằng tiếng Phạn suốt cả ngày lẫn đêm vào ngày cuối cùng để kết thúc mùa lễ hội.

GVV

Seelenwoche ở Áo

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

Các điều quan trọng cần kiểm tra sau khi nhập quốc tịch

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Quốc tịch cho con bạn. Chúng tôi cho rằng điều quan trọng nhất bạn có thể làm sau khi nhập tịch là truyền quốc tịch Hoa Kỳ cho con bạn. Bạn có thể làm điều này nếu con bạn vẫn là Thường trú nhân và nếu chúng dưới 18 tuổi khi bạn nhập tịch. Sở Di Trú không tự động cấp Giấy chứng nhận quốc tịch cho con bạn. Bạn phải yêu cầu cấp giấy này với mẫu đơn N-600.

Nộp đơn xin sổ thông hành. Tương lai là không thể đoán trước. Tốt hơn hết là bạn nên có sổ thông hành (Passport) trong trường hợp bạn cần rời khỏi Hoa Kỳ vì bất kỳ lý do gì. Bạn cần có Sổ thông hành ngay cả khi chỉ đi một chuyến ngắn đến Canada hoặc Mexico. Sổ thông hành Hoa Kỳ cho phép bạn đi du lịch quốc tế, nhận được trợ giúp từ các lãnh sự quán Hoa Kỳ ở nước ngoài và trở về Hoa Kỳ mà không gặp rắc rối.

Thông báo với các cơ quan rằng bạn là công dân. Cập nhật hồ sơ của bạn với Cơ quan An sinh xã hội, với sở làm của bạn, với ngân hàng của bạn. Bảo đảm rằng Cơ quan An sinh Xã hội (SSA) được cập nhật tình trạng công dân của bạn là rất quan trọng để lưu trữ hồ sơ chính xác, đủ điều kiện làm việc và tiếp cận các quyền lợi. Việc cập nhật tình trạng di trú của bạn với Cơ quan An sinh Xã hội đảm bảo bạn nhận được tất cả các quyền lợi mà bạn được hưởng với tư cách là công dân.

Ghi danh bỏ phiếu. Trong bì hồ sơ nhập tịch của bạn, bạn đã nhận được Bộ công cụ ghi danh cử tri. Chúng tôi khuyến khích bạn sử dụng bộ công cụ này. Bạn có thể ghi danh trực tuyến tại trang web Bầu cử California.

Thay thế giấy chứng nhận nhập tịch bị mất. Nếu Giấy chứng nhận nhập tịch của bạn bị mất hoặc bị đánh cắp, bạn có thể thay thế bằng

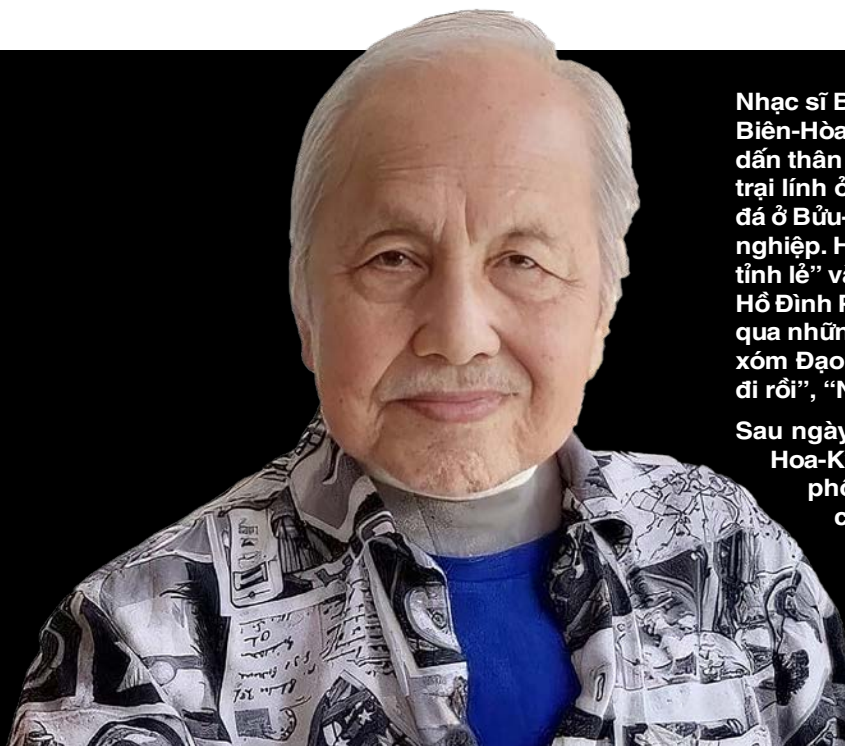
cách nộp Mẫu N-565 cho Sở Di Trú. Bạn sẽ cần cung cấp thông tin chi tiết từ Giấy chứng nhận nhập tịch của mình, do đó, tốt nhất là bạn nên sao chụp (photocopy) lại.

Bảo lãnh cho các thành viên gia đình từ nước ngoài. Công dân Hoa Kỳ có thể nộp đơn bảo lãnh cho các mối quan hệ sau: Vợ/chồng, Cha mẹ, Con trai hoặc con gái ở mọi lứa tuổi với mọi tình trạng hôn nhân, Anh chị em ruột đã kết hôn hoặc độc thân.

Ngay cả khi bạn nộp đơn bảo lãnh khi bạn còn là Thường trú nhân, việc cập nhật tình trạng của bạn với Sở Di Trú sau khi trở thành công dân Hoa Kỳ có thể đưa người thân của bạn vào danh mục ưu tiên cao hơn.

Tương lai của luật di trú vẫn chưa chắc chắn. Do đó, chúng tôi luôn khuyến khích người bảo lãnh nộp đơn cho người thân của họ càng sớm càng tốt.

LMH

Nhạc sĩ Bằng Giang tên thật là Trần Văn Khởi, sinh năm 1938 tại Biên-Hòa. Yêu âm nhạc nhiều hơn chữ nghĩa nên Bằng Giang đã dấn thân vào cõi nhạc từ rất sớm. Ông tham gia văn nghệ nơi các trại lính ở Biên-Hòa và nhận được sự giúp đỡ của người chủ hầm đá ở Bửu-Long (Biên-Hòa), khẳng định tên tuổi trong bước đầu sự nghiệp. Hai sáng tác đầu tiên viết với ca sĩ Chế Linh là “Đêm buồn tỉnh lẻ” và “Bài ca kỷ niệm”. Ông có một số sáng tác với Châu Kỳ, Hồ Đình Phương nhưng được yêu chuộng và nhắc nhở nhiều nhất qua những sáng tác riêng như “Thành phố mưa bay”, “Người em xóm Đạo”, “Về thăm xóm Đạo” (Người em xóm Đạo 2), “Mai anh đi rồi”, “Người về đơn vị mới” v.v.

Sau ngày mất nước, ông định cư ở Gia-Nã-Đại rồi chuyển sang Hoa-Kỳ. Ông vẫn sáng tác, phổ thơ của bạn hữu tuy không được phổ biến rộng rãi như thời còn ở trong nước. Tuổi đời chồng chất và sau nhiều năm bệnh tật, nhạc sĩ Bằng Giang ra đi ngày 8 tháng 10 vừa qua, để lại nỗi ngậm ngùi tiếc nhớ cho người yêu nhạc.

Nhạc Sĩ Bằng Giang

Giã biệt “người anh xóm Đạo”

NHẠC SĨ BẰNG GIANG

TÁM VẠN
ĐỨC QUỐC

Gì ra chơi của đám học trò lớp 12C2 hết sức sôi nổi và xôm tụ. Mấy đứa con gái xúm lại nói chuyện rôm rả và chia nhau bánh trái ăn lấy thảo. Đám con trai thì chia thành nhiều nhóm với những thú tiêu khiển khác nhau. Mấy đứa siêng học và học giỏi thì khoe nhau sách vở với nhiều đề thi học búa cùng với những trung tâm luyện thi nổi tiếng. Ở một góc khác, vài

bạn mượn tập vở của nhau ghi chép lại vì theo không kịp nhịp giảng dạy của thầy cô trong giờ học. Một nhóm khác bu lại cái radio nhỏ xíu để nghe chương trình “nhạc không lời” (nhạc hòa tấu) được phát thanh trên đài FM. Xóm nhà lá của Tám thì ngồi tán dóc, thông thả kể chuyện đất trời mưa trưa, nắng sớm. Trong nhóm có thằng Thuận rôm hay cớng hiển những bài ca muối rệu. Nó giỏi sửa lời bài ca và sôi nổi vỗ tay theo nhịp trên bàn nghe dôm dớp ...

*“Mùa xuân này mẹ đi thăm con
Mới biết vùng đất Lê Minh Xuân
Ôi, nơi đây hăng hái đào kinh
Con tui mới nếm mùi sinh”*

Còn vài ba bài nhạc nữa mà Thuận thường hay “trình diễn” xôm tụ mỗi khi được bạn bè yêu cầu và

hát rất hay như “Nếu một ngày”, “Đêm buồn tỉnh lẻ”...

Nhạc phẩm “Đêm buồn tỉnh lẻ” được viết theo điệu Boléro với ý nhạc chứa chan và lời ca thấm thiết thường gọi cho Tám những suy nghĩ băng quơ cùng những nỗi buồn của cuộc sống sau ngày hậu chiến. Tuổi 16, 17 lớn lên trong cái xã hội nghèo khó, đói cơm thiếu áo và lo âu trước một tương lai không định hướng.

Hết bậc trung học, Tám may mắn vượt biên đến được bến bờ tự do và định cư ở một xứ sở lạnh giá, đơn côi. Vì tánh tình mẫn cảm nên Tám hay băng khuâng nhớ nhà, nhớ bạn dù kỷ niệm ngày xưa đã băng lảng, xa xôi. Những khi rảnh rỗi, Tám hay ca hát ngheu ngao những bài hát cũ cho đỡ buồn và cứ nao lòng khi nhớ đến những ngày

xưa thân ái ...

“Đã lâu rồi đôi lứa cách đôi nơi

Tơ duyên xưa còn hay mất

Mái trường ơi em tôi còn học nữa

Hay ra đi từ độ nào

Ngày xưa đó ta hay đón nhau

Đi trên con đường lẻ loi

Mấy năm qua rồi em anh không
gặp nữa

Bao yêu thương và nhớ

Anh xin chép nên thơ vào những
đêm buồn” (*)

Tìm hiểu qua sách báo, Tám biết được “Đêm buồn tỉnh lẻ” là một hợp soạn đầu tay của hai nhạc sĩ Bằng Giang và Tú Nhi (ca sĩ Chế Linh). Ca sĩ Chế Linh nổi tiếng nhanh chóng với giọng ca “đột sóng mới” cũng như nhờ sự “lancé” của các hãng đĩa và báo chí. Nhạc sĩ Bằng Giang âm thầm vẽ lên khung trời âm nhạc những lời ca trầm buồn như gói gắm tâm sự của người trai trong thời loạn. Chiến cuộc dâng cao khiến cho người ở lại hậu phương và kẻ nơi miền giới tuyến, hai phương trời cách biệt, biết nói sao cho hết bao lời thương tiếng nhớ ...

“Một hôm tôi đến tìm em để từ giã
lên đường

Gởi lại phố phường chuyện đôi
mình thương mai xa cách ngàn
phương

Cuộc đời sương gió chiến chinh nơi
miền xa qua những vùng xa lạ quá
Quê hương bao la những chiều
đóng quân ven rừng

Gặp hoa trắng ngày xưa thương
em nói sao cho vừa” (**)

Chiến tranh tàn khốc trùm phủ
lên miền quê hương nghèo khó và
súng đạn vốn dĩ vô tình khiến cho
xóm Đạo đìu hiu, người thương
thôi hết chờ mong mà lặng lẽ đi
về một cõi khác ...

“Về đây hoa lá cỏ cây cũng buồn
theo tháng ngày

Trở lại xóm đạo còn đâu người yêu
ôi hoang vắng đìu hiu

Nhặt cành hoa trắng xót xa tôi cài
lên trên nắm mộ xanh cỏ lá

Em ơi em ơi nhớ hoài nhớ nhau
muôn đời

Vì chinh chiến ngược xuôi nên em
cách xa tôi rồi” (**)

“Người em xóm Đạo” của Bằng
Giang là một chuyện tình đau
thương, không đoạn kết và mang
ảnh hưởng ít nhiều từ những vần
thơ lâm ly “Màu tím hoa sim” của
thi sĩ Hữu Loan.

Không chỉ trong “Người em xóm
Đạo” hay “Về thăm xóm Đạo” mà
ở những tác phẩm khác, nhạc sĩ
Bằng Giang cũng phác họa bức
tranh đời lính gian lao, phớt xá tiêu
điều cũng như tuổi trẻ u hoài trước
thảm họa chiến tranh ...

“Có những chiều thành phố mưa
bay

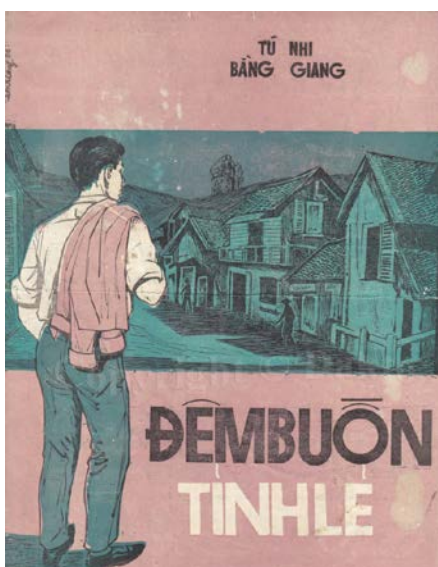
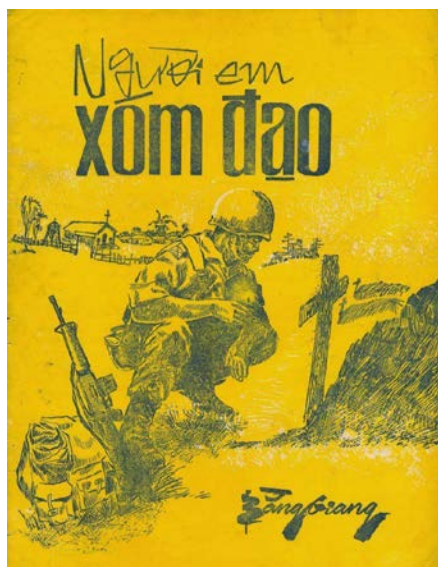
Công viên buồn, tượng đá cũng
buồn

Chân đi tìm tuổi hồng sa mạc nắng
Câu kinh giáo đường, ngày tháng
trút đau thương” (***)

Lớn lên ở miền đất Biên-Hòa trù
phú, hiền lành, và dù ở trong hoàn
cảnh nào nhạc sĩ Bằng Giang vẫn
giữ được tâm hồn dạt dào say mê
âm nhạc như thuở ban đầu bước
thấp, bước cao. Dầu bao biến dâu
thay đổi, nước mất nhà tan, ông
đã sống và vui, buồn qua từng
khung nhạc với trái tim nồng nàn
của người nhạc sĩ. Tiễn đưa ông
theo định luật muôn đời, sống gởi
thác về, người yêu nhạc vẫn nhớ
về ông và những nhạc phẩm khắc
họa một thời chinh chiến trên một
quê hương đã quá đổi lầm than.

TV, (12.10.2024)

(*) Đêm buồn tỉnh lẻ
(**) Người em xóm Đạo
(***) Thành phố mưa bay

Hình tài tử Ngọc Tuyết trên tờ nhạc
“Thành phố mưa bay” của Bằng Giang

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
24-10-2024 - 30-10-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
KOREAN PACIFIC	1	ICN	\$981
AMERICA AIRLINES	1	HND	\$983
JAPAN AIRLINES	2	LAX, NRT	\$1.067
ANA	3	LAS, LAX, HND	\$1.069
ASIANA AIRLINES	3	LAS, LAX, ICN	\$1.088
ALASKA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1.250
CHINA AIRLINES	2	SEA, TPE	\$1.250
EVA/AMERICAN	2	LAX, ICN	\$1.460
UNITED AIRLINES	2	IAH, NRT	\$1.488

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

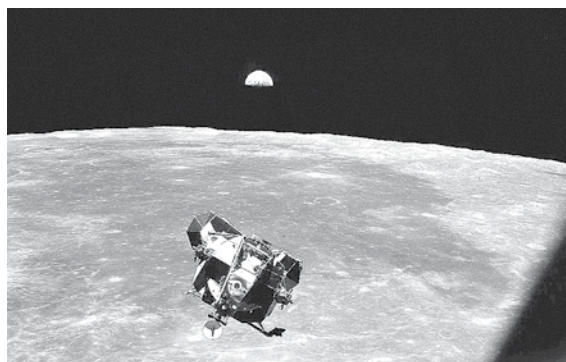
NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$24,610 VN ĐỒNG
EURO	\$26,454 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,589 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16,319 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$161.08 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1 USD	149,142 YEN NHẬT
	0.91323 EURO
	0.76531 BẢNG ANH
	1.37640 CANADA
	0.85731 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

24/10/1946

Ngày 24 tháng 10 năm 1946, lần đầu tiên loài người được nhìn thấy quả địa cầu từ không gian. Bức ảnh do hỏa tiễn V-2 phóng lên độ cao 65 mile từ White Sands Missile Range, là bài thử nghiệm hỏa tiễn của quân đội Mỹ đặt tại tiểu bang New Mexico.

(NGUỒN ẢNH: NASA)

24/10/1939

Ngày 24 tháng 10 năm 1939, lần đầu tiên trên thế giới những chiếc vớ nylon được bán tại các cửa hàng Wilmington, Delaware đã được người mua ào ào hưởng ứng. Vớ nylon co giãn, dẻo dai và rẻ hơn vớ lụa. Lúc đó người mua phải chứng minh mình là cư dân Wilmington mới được mua. Tuy nhiên, 5 tháng sau, vớ nylon đã được bán khắp nơi.

PHOTO CREDIT: GAMMA-KEystone / GETTY IMAGES

BÁNH BÈO

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Có lẽ, sau những đề xuất này của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo CSVN - Nguyễn Kim Sơn, sẽ có đề xuất: “Con nông dân vẫn phải mần nông dân, con phạm nhân cũng phải đi tù ... Nhà giáo không được có nhiều con nuôi.”

Chưa nói tới chuyện hơn nửa dân số VN không có nhà riêng. Vì câu “không ai bị bỏ lại phía sau” mà hồi cúm Tàu gần 50 ngàn người Việt chết tức tức...

Phạm Minh Chính - thủ tướng CSVN

Người dân hãy cúi xuống, cầm dép lên, chạy...

Phan Văn Mai - Chủ tịch Tp.HCM

Khó quá thì mình nghỉ làm đi cán bộ?!

Nguyễn Văn Nền - Bí thư Thành ủy TPHCM

Nụ cười Sài Gòn - Vất vả
nhưng Mẹ vẫn tươi cười

- NGUỒN: TRẦN CÔNG THÀNH

Buồn lẻ tẻ

Bây giờ là 12 giờ đêm, hàng xóm của tôi đang mở “max volume” bài “tuổi biết buồn”, không biết họ buồn gì mà ngày nào cũng mở bài này lên cho cả xóm nghe.

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Cũng không biết “tuổi biết buồn” trong nhạc phẩm cùng tên (nhạc sĩ Ngọc Chánh soạn nhạc và nhạc sĩ Phạm Duy viết lời) là tuổi bao nhiêu? Có lẽ là tuổi của một người “có dáng dấp của một sinh viên, lại đang là một sinh viên Văn Khoa của ban sinh ngữ” - đó là lời của nhạc sĩ Ngọc Chánh giải thích khi chọn ca sĩ Thanh Lan để trình diễn ca khúc này đầu tiên.

Tôi đã từng nghĩ bản thân không biết buồn. Vào cái tuổi sinh viên, có buồn thì cũng buồn vụn vặt, buồn vô tri, buồn nhảm nhí, buồn cho... vui. Đôi khi nghĩ vấn đề của bản thân nó lớn lắm, trời sắp tối nơi, vậy mà ngủ một giấc dậy trời vẫn ở trên

cao, nắng vẫn chiếu vô mặt.

Sau tuổi sinh viên, lúc nào cũng có những nỗi buồn bên đời, vì tôi cũng bình thường như bao người khác. Nhưng có lẽ do trí tuệ cảm xúc có hạn, những nỗi buồn của tôi lúc đó có vẻ vẫn chưa trưởng thành, vẫn còn non nớt. Nỗi buồn vẫn chưa đủ đậm chồi mọc rễ vào trái tim bị bao phủ bởi một trăm hóa đơn mỗi tháng. Nhiều khi ngồi ngẫm lại, không biết cách đây 10 năm, cái ngày mà mình ghi trên trang cá nhân “ngày buồn nhất cuộc đời, sẽ mãi khắc ghi” là ngày gì? Và lúc đó, mình buồn vì chuyện gì?

Đa số các người bạn trên 10 năm đều tin là tôi không biết buồn, vì tôi cũng ít khi buồn, và càng ít khi buồn

trước mặt người khác. Trên trang cá nhân mạng xã hội đã mở hơn 15 năm, tôi đánh đá, tôi lảm nhảm, tôi điên điên, tôi lờ đờ, chứ ít khi nào tôi buồn.

Vậy mà hôm nay, không trăng không sao vì mưa đùng đùng, nửa đêm “ngồi tính lại số đời”, không biết nên vui hay nên buồn khi tôi nhận ra bản thân cũng biết buồn, dầu không thường xuyên... Như một bữa nắng gắt, trên đường đi học về, tôi thấy đầu hẻm giăng cờ báo tang. Tôi đứng lại, không muốn bước tiếp. Một người hàng xóm thấy tôi, hỏi: “Dzê lẹ đi, bà Bảy bà mới đi rồi.” Trước đó rất lâu, “bà Bảy” - bà ngoại nuôi tôi đã “bàn” với tôi về chuyện này. Bà hay nói cho

tôi nghe về bệnh của bà, bà kêu con cháu “chuẩn bị” sẵn hết, bà bình thản khi nói về chuyện sau khi bà “đi”. Mỗi lần sau vườn có những gốc cây bị bật, những thân cây gãy ngang sau giồng tổ, bà chỉ vào và nói cây hay người thì như nhau, già yếu thì trốc gốc, chừa đất cho cây mới sinh sôi. Lúc đó, tôi chưa hiểu nhiều, chỉ hiểu là bà đang bị một loại bệnh nặng, sẽ chết, giống như mấy cây già hoặc yếu trong vườn. Còn chết là gì? Tôi không biết... Rất lâu sau này, khi nhìn những hố sâu hai bên đường mà ai đó bứng những cây cổ thụ đi và để lại, tôi thầm ước “bà Bảy” còn sống, tôi sẽ cãi cho bà nghe.

Hồi cấp 1, tôi bị cô giáo chủ nhiệm lừa (một chuyện rất lớn) và tới bây giờ khi nghĩ tới câu chuyện đó, tôi vẫn còn tổn thương rất sâu sắc. Có lẽ, tôi đã bị tổn thương tâm lý trầm trọng (thứ “bệnh” thượng lưu này ngày xưa không ai ở Việt Nam biết tới). Lâu lâu, sợi thần kinh ký ức rung lên, kỷ niệm hiện về, tôi lại cảm thấy đau đớn khi nhớ về cú lừa đầu đời đó, nó phần nào khiến tôi ghét việc học và ghét những thầy/cô đã dạy mình, tôi học theo nhiều bạn bè mà làm nhiều trò bất kính. Thật may mắn, trong suốt hành trình đi học lẫn đi làm của mình, tôi gặp vô số thầy/cô tốt, giúp đỡ và yêu thương

những học trò cá biệt như tôi vô vàn. Không có họ, có lẽ tôi sẽ là người bất hảo hơn bây giờ rất, rất nhiều lần. Tôi nhớ hoài người thầy dạy Sử hồi cấp 2 của mình, khi ông kêu tôi ra một góc sân trường và nhẹ nhàng nói: “Em thông minh lắm, ráng học nghe. Bây giờ ráng học thì sau này đỡ phải học... Mai mốt đừng có xì bánh xe của thầy nữa nghe.”

Sau này ra đời, tôi gặp hàng ngàn cú lừa khác, gây tổn thương nặng nề tới tinh thần lẫn vật chất, nhưng tôi vẫn không buồn bằng nỗi buồn đầu đời đó. Hôm rồi, tôi đã bật cười khi thấy một “đồng hương” của mình đang đàn than thở vì bị lừa, vì chính bản thân tôi cũng có lúc rơi vào hoàn cảnh tương tự và cũng tự trách bản thân như vậy.

“Bài viết của Thị Măng

Thật sự mình đang lạc lối lắm, như anh Chí muốn lương thiện nhưng xung quanh không cho phép anh hoàn lương vậy. Sài Gòn, quê hương của mình, dễ thương lắm. Mình gặp biết bao nhiêu con người tốt bụng ở đây. Một người xa lạ cũng có thể lại giúp đỡ nhau, không toan tính điều gì. Sài Gòn hào sảng là vậy đó, yêu Sài Gòn biết bao. Mình đã được một chú sống ở gần chỗ học thêm sửa xe ngay đêm tối thui dù mình không quen biết gì chú, được một anh chạy xe kè theo

cho không bị lạc đường vì anh thấy mình có vẻ không hiểu anh đang nói gì, được một bác Grab cho kè xe một đoạn không lấy tiền vì lúc đó mình quá mỏi chân không đi được, mình đề nghị trả thêm tiền cho bác mà bác không lấy, bảo không đáng bao nhiêu, giữ lại lấy mà ăn. Biết bao nhiêu sự tử tế mình được tặng ở nơi này, và mình cũng muốn đem đến tặng cho mọi người. Vậy mà hôm nay, mình bị lừa. 2 năm trước mình cũng bị lừa. Buồn cười nhỉ, bị lừa hoài mà không chừa.

Cô ấy khóc lóc, ráng bám đuôi mình một đoạn đường Bạch Đằng dài với lý do mượn tiền cho mẹ đang cấp cứu vì tai nạn giao thông, bị chấn thương sọ não. Mình ngáy thơ quá, nếu bị tai nạn thật thì cô ấy phải ở trong bệnh viện với mẹ, đâu có rảnh mà đi mượn tiền mình. Vậy mà mình vẫn cho mượn, lấy hết tiền ăn cho cô ấy mượn, với lời hứa mông manh cô ấy sẽ đến trường mình để trả. Và tháng sau, mình lại thấy cô ấy bám theo một người khác...

Chú ấy khẩn khoản, xin mình hãy giao giúp chú món đồ cho người kia, món đồ ấy có giá trị lớn, nhưng vì trong nhà đó có người chú không thể gặp được nên chú không biết làm sao. Mình nhận giúp chú, nhưng vì chú nói món đồ giá trị lớn, cần có gì đó để làm tin. Chú

nói chú đưa chìa khóa xe cho mình, mình đưa điện thoại cho chú. Nghĩ sao lúc ấy ngu thật là ngu. Mình giao đồ không được vì không có người nhận, quay về chỗ cũ thì chú đã cao chạy xa bay. Mình còn giữ cái chìa khóa xe đó tới giờ.

Mình thật sự chán bản thân. Gặp cụ già bán vé số thì không bao giờ mua để giúp cụ vì nghĩ đằng sau đó có bọn giật dây, nhưng lại đi giúp những kẻ như thế này. Thật sự, không thể tin bất cứ thứ gì được nữa...” - Hết trích.

Tôi không chỉ hờn khi chính người Sài Gòn bị lừa ở Sài Gòn, mà đôi khi tôi cũng hờn... kẻ giùm dân xứ khác. Cách đây mấy hôm, tôi đi Tiền Giang có việc, tôi đã đặt một câu hỏi cho bác tài xế: “Sao miền Tây mình nay có nhiều quán thịt chó vậy bác? Xưa đâu có đâu ta...” Hỏi xong rồi tôi lại thấy mình dở, lỡ hỏi nhằm người thích ăn món này bản thân lại thành kẻ vô duyên. May mắn, bác tài cười hì hì, trả lời: “Bối giờ người ta để chó đá canh nhà không cô thấy chưa? Chó thiệt nhà nuôi bị bắt trộm miết...”

Tôi còn nhiều nỗi buồn khác, buồn tha thiết, buồn sâu thẳm... nhưng nếu đem cân đo, đong đếm thì so với nhiều người chắc chỉ là những nỗi buồn lẻ tẻ, buồn mấm non. Có lẽ, tôi vẫn như hồi còn trẻ, đôi khi nghĩ

vấn đề của bản thân nó lớn lắm, trời sắp tối rồi. Ngủ một giấc dậy trời vẫn ở trên cao, nắng vẫn chiếu vô mặt. Sài Gòn vẫn còn người tốt, trên rừng vẫn còn cây cổ thụ, chó ở một nơi nào đó có quyền lợi riêng... Và người với người vẫn còn thương nhau?

“Xin cảm ơn - Thanh Hiền

Mình chưa từng nghĩ số của mình có thể gặp được một người tốt như vậy. Chẳng là mình huyết áp thấp, hay bị hạ canxi nên lúc nào triệu chứng kéo tới là mình biết liền. Người ta hay gọi là sống chung với bệnh nên riết nhơn.

Nhà mình ở quận 12, nay có việc phải chạy lên Lê Thánh Tôn quận 1. Đi qua bệnh viện quận 1 chừng 1 km là mình thấy bất ổn trong người rồi, tấp liền vào lề, xong ngồi bệt xuống đường ôm xe nén chịu đau. Những lúc hạ huyết áp mình rất mệt, mệt đến độ không nói ra

hơi. Bị hoài nên lúc đầu còn cảm thấy bất lực, tủi thân chứ riết cũng quen, vừa chịu đựng vừa thâm nghĩ rồi sẽ qua thôi, xui nữa nó sẽ lại bình thường.

Thế nhưng hôm nay khác mọi lần, có một chị đi rút tiền gần đó thấy mình nằm giữa đường vậy tới hỏi thăm, xong nhờ chú bảo vệ toà nhà đỡ mình vô mát ngồi. Chị vượt lưng mình cho đỡ mệt, liên tục kiểm tra tình trạng của mình, hỏi mình số điện thoại người nhà hay bạn bè lên rước. Rồi anh đồng nghiệp của chị còn ra mua ly sinh tố bơ, có một cô gần đó cũng mua cho mình ly trà đường...

Chắc có lẽ mọi người nghĩ vậy là xong phải không? Dù sao cũng là người qua đường thôi, giúp đỡ đến vậy mình quý lắm rồi. Nhưng không, chị gọi điện cho ba mình báo tình hình, sau đó bắt taxi chở mình vào bệnh viện quận 1, đưa mình vô phòng cấp cứu. Nhà mình không ai lên được nên chị bắt đắc

đỡ trở thành “người nhà bệnh nhân”, khai giấy tờ cho mình, lên lầu 1 đóng tiền viện phí cho mình, xong chờ đợi 1 tiếng rưỡi. Trong lúc mình truyền nước, còn đem cả giấy xét nghiệm xuống phòng cấp cứu cho bác sĩ, xong xuôi hết chị mới về.

Trước khi chị về mình hỏi chị số tài khoản để mình chuyển khoản lại tại dù sao số tiền cũng không nhỏ. Nhưng chị chỉ nhẹ nhàng bảo mình: “Em cứ nghỉ ngơi đi rồi chị cho sau.”

Sau khi xác định mình đã ổn là chị về công ty rồi, không để lại phương thức liên lạc gì hết. Các bác sĩ trong phòng cấp cứu bảo nhau người gì đâu tốt để sợ, còn đùa “phải chi hồi đó mình xử gặp được người tốt như vậy”, “mấy trăm ngàn chứ cũng không ít đâu”.

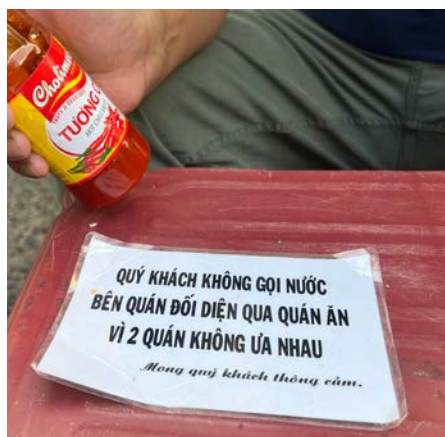
Có đôi lúc mình thâm nghĩ nếu là mình, mình có sẵn sàng giúp một người lạ không quen không biết đến mức vậy không? Có

đưa người lạ tới bệnh viện dù mình đang trong giờ làm việc? Có bắt taxi đến bệnh viện rồi bảo họ “Em đừng lo, chị bắt bằng tài khoản công ty chứ không phải của chị đâu” không? Có trả luôn tiền viện phí cho một người không gặp lại đến lần thứ hai không?

Mình luôn hà tiện và chi li với bản thân mình trong vấn đề sức khoẻ bởi mình biết cơ thể mình thường như vậy, mình chỉ cần nghỉ một xíu sẽ lại bình thường. Nhưng chị chăm mình như chăm đứa em gái nhỏ trong gia đình, khiến mình bỗng dưng cảm thấy cảm động vô cùng. Có lẽ vì trước giờ mình sống hơi không quan tâm người khác, nên khi gặp chị ấy mình cảm thấy rất lạ, và nó cho mình thấy rằng hoá ra cảm giác cuộc sống tươi đẹp là như vậy sao? Chị là người đã thay đổi cách nhìn nhận của mình về cuộc sống...” - Hết trích.

Rồi ngày mai trời lại sáng mà phải không?

DU

Yêu-ghét rõ ràng - NGUỒN: FACEBOOK

Không mong Sài Gòn hay Việt Nam có những tấm bảng “cảnh báo” như vậy

- NGUỒN: FACEBOOK

Niềm vui lẻ tẻ của người Sài Gòn

HOÀNG VŨ

Một số người thực sự không thích, nhưng dù thích hay không, xe điện (EV) đang dần trở thành xu hướng và có thể sẽ là những chiếc xe của tương lai.

Các hãng xe lớn đều đã cam kết sẽ biến xe điện (EV) thành sản phẩm chủ yếu trong những ngày tới, có hãng còn dự tính từ bỏ hoàn toàn xe chạy bằng xăng.

Một loạt các hiểu lầm và những quan niệm sai lầm về xe điện là một phần nguyên nhân khiến người ở Mỹ vẫn hoài nghi về kỹ thuật này mặc dù nó đã trở nên phổ biến trong vài năm qua. Sau đây là 8 trong số những hiểu lầm đó - và quan trọng hơn, lý do tại sao chúng chỉ là lầm tưởng.

8 hiểu lầm về xe điện

HAI KỲ - KỲ 2

LẦM TƯỞNG 4

Xe điện sẽ làm quá tải lưới điện

Nhu cầu điện dự kiến sẽ tăng khoảng 4% trong năm nay, và phần lớn là do doanh số bán xe điện đang tăng. Tuy nhiên, theo Consumer Reports, phải đến năm 2050, tất cả xe trên đường mới có thể là xe điện, ngay cả từ năm 2035 tất cả xe mới bán ra đều là EV.

Chính phủ đã thực hiện các biện pháp để giảm áp lực lên lưới điện, bao gồm việc khuyến khích người lái xe không sạc xe vào giờ cao điểm và sử dụng hệ thống vehicle-to-grid systems (từ-xe-đến-lưới) bán lại điện cho lưới để hỗ trợ lưới điện.

LẦM TƯỞNG 5

Xe điện dễ cháy hơn

Mặc dù pin lithium-ion đã gây ra một số lo ngại, nhưng thực tế xe điện không có nguy cơ cháy cao hơn xe chạy xăng. Theo Kelly Blue Book, cứ mỗi 100,000 xe điện bán ra, chỉ có 25 vụ cháy xảy ra. Trong khi đó, xe chạy xăng có tỉ lệ cháy là 1,530 vụ trong 100,000 xe.

LẦM TƯỞNG 6

Xe điện không có đủ tầm hoạt động

Lo ngại về phạm vi di chuyển (range anxiety) là một trong những lý do phổ biến nhất khiến người tiêu dùng ngần ngại chuyển sang xe điện. Tuy nhiên, tính đến đầu năm 2024, có ít nhất 30 models xe điện có khả năng đi được 300 dặm trở lên chỉ với một lần sạc.

LẦM TƯỞNG 7

Xe điện quá đắt

Mặc dù chi phí ban đầu của xe điện có thể cao hơn xe chạy xăng, nhưng chi phí sở hữu và bảo trì thấp hơn. Chủ xe điện tiết kiệm khoảng \$300 cho việc bảo trì so với xe chạy xăng, và tránh được một số công việc bảo trì thường xuyên mà xe chạy bằng xăng cần.

LẦM TƯỞNG 8

Xe điện quá nặng đối với đường sá

Xe điện nặng hơn khoảng 30% so với xe chạy xăng, nhưng điều này không gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến tuổi thọ của đường sá. Trọng lượng xe điện chủ yếu do pin lớn hơn, nhưng các giới hạn trọng lượng đường vẫn đủ để hỗ trợ xe nặng đến 80,000 pound.

I Suy Đi Ngẫm Lại I

Evan Esar (1899-1995) là một nhà văn có khiếu hài hước. Những cuốn sách bán rất chạy của ông là *Esar's Comic Dictionary* (1943), *Humorous English* (1961), và *20,000 Quips and Quotes* (1968).

Ông có nhiều câu nói rất quái, nhưng không phải không có lý...

Evan Esar

- Rất nhiều đàn ông, chỉ vì yêu một má lúm đồng tiền mà đại dột cưới luôn cả cô gái.
- Người Mỹ cứ tưởng bằng cấp là ngon cơm, lương một Giáo sư trong một năm may lắm bằng một cầu thủ nhảy loi chơi trong một tuần!
- Tức giận cũng có lợi, lúc đó ta mới khám phá ra cái miệng nhanh hơn cái não!

MINH HẢI

Thông thường khi nói đến việc đơn thân nuôi dạy con, người ta nghĩ đến những người mẹ *single mom* (mẫu đơn?) chứ ít khi nghĩ đến người cha. Hôm nay, chúng ta trở lại vấn đề này với cái nhìn theo chiều hướng vừa kể.

Trở thành người mẹ đơn thân nuôi dạy con hàm chứa những điểm tốt cũng như những sự bất lợi.

- Điểm tốt là khỏi phải tranh luận, bất đồng với nửa kia của mình về cách chăm sóc và dạy dỗ con cái. Ngoài ra tình yêu thương và sự hy sinh của bạn sẽ được đền bù -đứa trẻ lớn lên sẽ hết lòng yêu bạn, quý bạn miễn là bạn không quá nghiêm khắc với nó.
- Điểm bất lợi là bạn không có ai giúp đỡ. Một mình lo toan sớm tối hết năm này qua tháng khác. phải tự mình xoay xở kể cả khi đau ốm, mệt mỏi sau một ngày làm việc bên ngoài. Bạn phải tự mình lo quét dọn, giặt giũ, nấu nướng. Rồi đưa con đi học, đi bác sĩ. Kèm con học bài, làm bài, cùng vui chơi với con. Quả là gánh nặng to lớn. Vậy có cách gì làm nhẹ bớt không?

- Bạn thử nhờ người nào đó trong gia đình thỉnh thoảng tới chơi với lũ trẻ để bạn bớt bận rộn và căng thẳng.
- Cho con của bạn cùng chơi với một nhóm trẻ khác đồng trang lứa.
- Tham gia những nhóm hoạt động ở đó con bạn cũng có vai trò: thể dục, thể thao, từ thiện v.v.

Tới đây, nếu bạn thấy bạn cần

Đơn thân nuôi dạy con

BẢO HUÂN

nhiều thì giờ hơn để được gần gũi với con cái thì hãy thử như vậy xem sao:

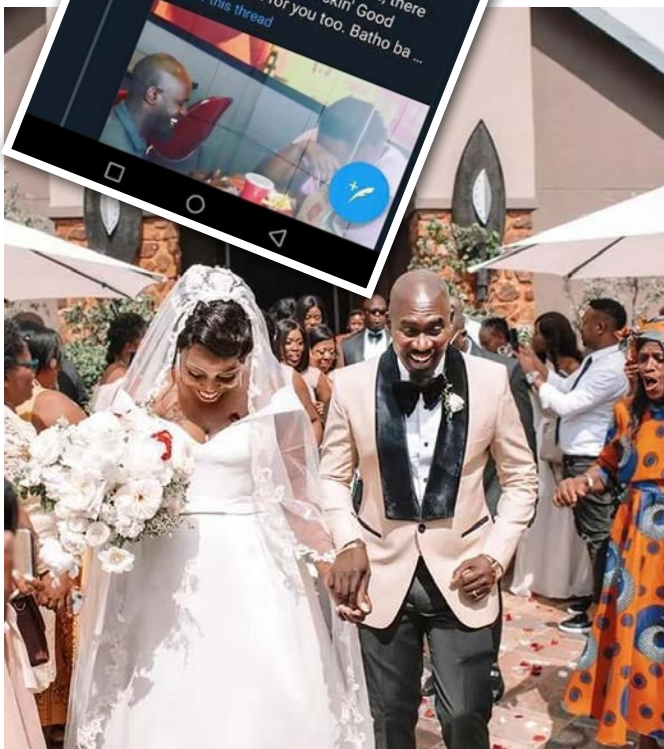
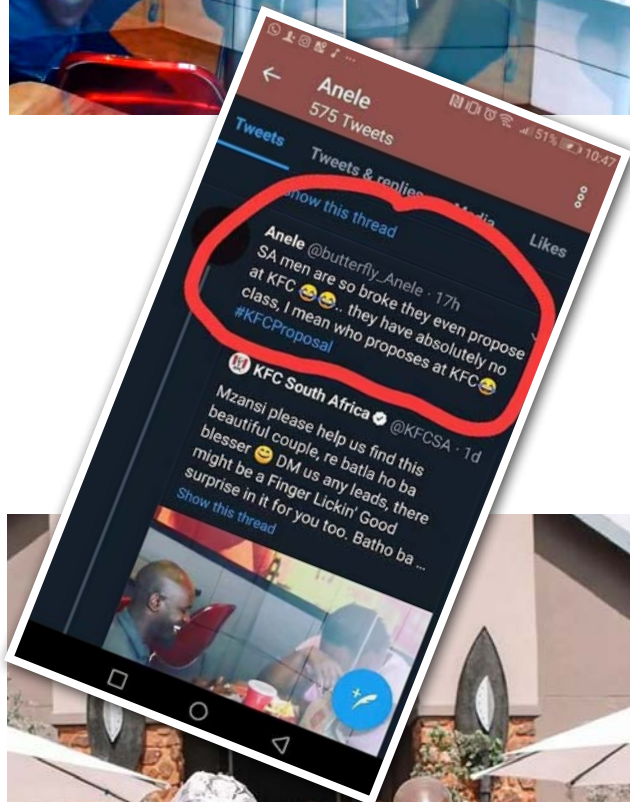
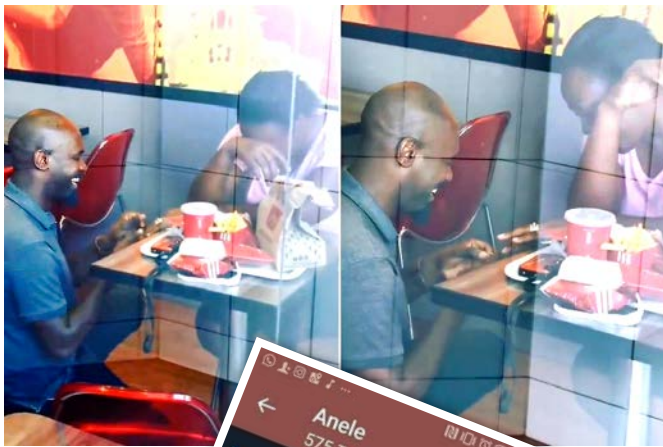
- Thuê người đến làm việc nhà cho bạn tuần một lần, hoặc nhiều hoặc ít hơn, tùy khả năng tài chánh của bạn.
- Tập cho con cái giúp đỡ việc nhà và nấu nướng. Trẻ rất tài nhặt rau và bày bàn ăn đấy bạn.
- Luân phiên với các bà bạn cùng hoàn cảnh để giúp nhau tuần một lần nấu bữa ăn, dọn dẹp lau chùi nhà cửa.
- Về nhà ngay sau công việc. Bớt hội bà Tám, shopping... Đảm bảo bạn cũng cần vui chơi chút đỉnh nhưng mặt khác con cái cũng đang cần bạn.

Làm bà mẹ (hoặc ông bố) đơn thân có khi là một lựa chọn tùy ý. Song cũng có những trường hợp không thể nào khác được. Dù ở hoàn cảnh nào chẳng nữa bạn cũng nên luôn luôn nhớ con cái vẫn là ưu tiên hàng đầu của bạn. Good luck!

MH- THEO PARENTING FOR DUMMIES

"KFC couple"

MỘC MẠC

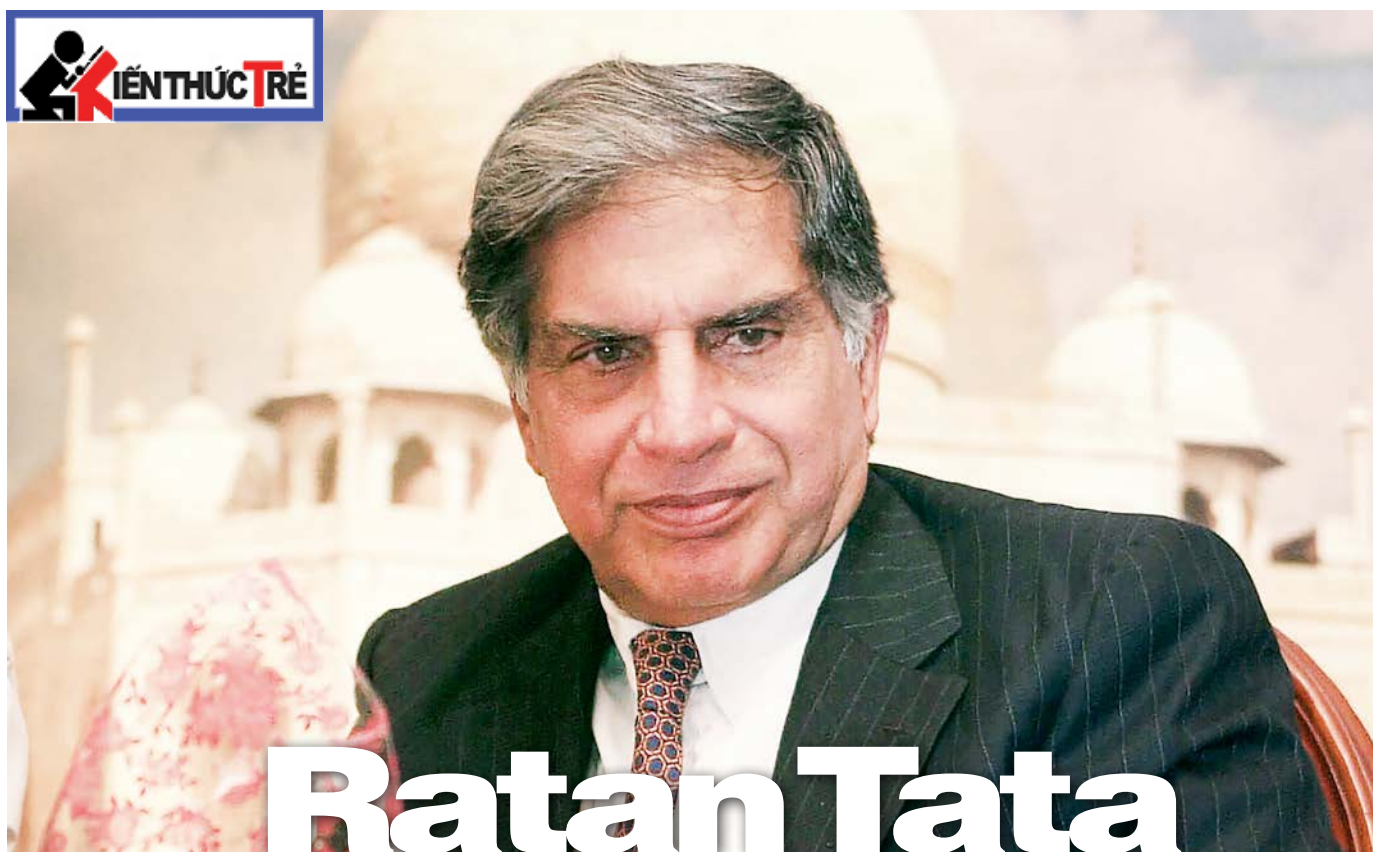

Câu chuyện xảy ra ở một hàng gà rán KFC tại Nam Phi: Hector Mkansi quỳ xuống cầu hôn Nonhlanhla Soldaat - nàng công chúa của đời mình. Nàng đồng ý trong hai hàng nước mắt. Những người có mặt trong quán ăn đã cùng nhau chúc mừng cho hai người, có người xung phong ghi lại cảnh cảm động này đăng lên mạng xã hội.

Cư dân mạng cũng vui lây với đôi tân giai nhân, đoạn video nhận được hàng trăm ngàn lượt chia sẻ, ai nấy đều chúc phúc cho họ. Hashtag #KFCProposal (Cầu hôn tại KFC) được nhiều cư dân mạng sử dụng để chúc mừng cho đôi uyên ương và trở nên phổ biến trên Twitter lúc đó. Nhưng trong đám đông có một nữ phóng viên người Nam Phi tên Anele mang tâm hồn sắt đá, cô châm biếm công khai trên Twitter của cô: "Đàn ông Nam Phi nghèo đến nỗi họ phải cầu hôn tại KFC. Họ hoàn toàn không có đẳng cấp, ý tôi là, ai lại đi cầu hôn ở KFC cơ chứ?"

Và bạn biết cái kết là gì không? Đó là nhà hàng KFC tại Nam Phi sau khi đọc được lời nhận xét này đã tuyên bố họ sẽ chi trả mọi phí tổn cho đám cưới, đãi thộ luôn cả một chuyến trăng mật lãng mạn, và tặng kèm cô dâu một bộ váy cưới ra trò. Đó chưa là tất cả, sau KFC, rất nhiều thương hiệu lớn trên cũng đồng loạt "truy lùng" cô dâu chú rể: PUMA tặng họ voucher giá trị cao để sắm sửa. Audi hỗ trợ xe cho đám cưới. McDonald's mừng cưới 1 chuyến du lịch trọn gói cho họ. Coca-Cola bảo đám cưới mà cần nước ngọt thì để chúng tôi. Hãng hàng không Kulula tài trợ vé máy bay cho họ đi tuần trăng mật. Ngân hàng mà họ đang sử dụng xóa hết các khoản vay nợ của họ. Hãng thực phẩm địa phương hỗ trợ đồ ăn cho đám cưới của họ. Hãng trang sức địa phương tặng chiếc nhẫn bằng vàng kim cương. Hãng quần áo cung cấp cho họ các phụ kiện cho đám cưới. Hãng nội thất sẽ sắm sửa, tân trang lại phòng ngủ và nhà bếp cho họ... Và còn rất nhiều nữa.

Ngày 31-12-2020, chú rể Hector Mkansi chính thức nắm tay cô dâu Nonhlanhla Soldaat vào lễ đường lộng lẫy, ngay cả trong mơ họ cũng từng không dám ước có một hôn lễ đặc biệt như vậy. Tất cả là "nhờ" Anele - người đã ẩn nick và lặn mất tăm sau khi câu chuyện trở nên quá nổi tiếng.

Ratan Tata

dấu ấn trong sự phát triển của Ấn Độ

Hồi tuần trước, truyền thông cùng giới lãnh đạo các quốc gia và tập đoàn lớn trên thế giới đã đồng loạt đưa tin và chia buồn trước sự ra đi của Ratan Tata, cựu Chủ tịch đại tập đoàn Tata Group của Ấn Độ.

ĐINH YÊN THẢO
GARLAND, TX

T hủ tướng Ấn Độ là Narendra Modi mô tả Tata là một nhà lãnh đạo có tầm viễn kiến, một con người bác ái vượt bậc, duy trì sự lãnh đạo ổn định cho một trong những tập đoàn lâu đời và uy tín nhất của Ấn Độ. CEO của Google là Sundar Pichai viết cảm nghĩ về Tata rằng, Tata đã để lại một di sản về hoạt động kinh doanh và từ thiện phi thường, đóng vai trò quan trọng trong việc cố vấn và phát triển lãnh đạo doanh nghiệp hiện đại tại Ấn Độ, làm cho Ấn Độ tốt đẹp hơn.

Còn đại học Cornell đưa lên trang mạng xã hội của mình rằng, "Chúng tôi sẽ nhớ đến di sản về sự cống hiến mang tính đổi thay cho Cornell của ông." Đại sứ Mỹ tại Ấn Độ là Eric Garcetti chia sẻ rằng, "Ấn Độ và thế giới đã mất đi một người khổng lồ với trái tim vĩ đại. Khi tôi được đề cử làm đại sứ, lời chúc mừng đầu tiên từ Ấn Độ là đến từ Ratan Tata...".

Là cháu đời thứ ba của dòng họ Tata nổi tiếng của Ấn Độ, Ratan Tata được xem là một trong những nhà kỹ nghệ và nhà từ

thiện vĩ đại nhất của Ấn Độ, đóng góp vào sự phát triển của Ấn Độ trong vài thập niên vừa qua. Ông cố của ông là Jamestji Tata sáng lập ra hãng xuất nhập cảng Tata từ giữa thế kỷ 19, mang tham vọng đưa Ấn Độ trở thành một quốc gia kỹ nghệ như phương Tây. Các thế hệ con cháu của ông, trong đó có Ratan Tata đã tiếp nối mong ước này, đưa tập đoàn Tata Group trở thành tập đoàn kỹ nghệ hàng đầu của Ấn Độ hiện nay.

Sinh năm 1937 tại Bombay (Mumbai), Ratan Tata

được gửi sang Mỹ du học từ bậc trung học rồi theo học và tốt nghiệp kiến trúc sư tại đại học Cornell vào năm 1962. Về nước, ông bắt đầu công việc tập sự như một công nhân bình thường tại một nhà máy luyện thép của gia đình, từng bước tham gia vào các hoạt động của Tata Group rồi trở thành chủ tịch của tập đoàn này. Không làm việc liên quan đến lãnh vực kiến trúc đã từng học nhưng một nền tảng kiến thức và suy nghĩ được thụ huấn tại một đại học lớn của Mỹ đã giúp ông rất nhiều trong việc quản trị và điều hành một đại tập đoàn hàng đầu của Ấn Độ.

Dưới sự lãnh đạo của ông, Tata Group phát triển ở nhiều lãnh vực khác nhau với hơn 30 hãng khác nhau trong IT, luyện kim, tài chính, khách sạn, xe hơi ... mua lại các hãng xe lớn như Land Rover và Jaguar của Anh, Daewoo của Nam Hàn với tổng giá trị hơn 350 tỉ đô la trong vài thập niên qua. Xe hơi Tata của Ấn Độ từng được nhắc đến nhiều trước đây nhưng thất bại vì giá quá rẻ nên thiếu an toàn. Trong thời gian lãnh đạo tập đoàn Tata này, ông đã đưa tổng thu của tập đoàn tăng gấp 40 lần và lợi nhuận gia tăng 50 lần, một mức lợi nhuận kỷ lục và mơ ước với bất cứ tập đoàn nào.

Những ngày tháng học tại Đại học Cornell nơi anh theo học ngành kiến trúc và kỹ thuật. Đây là khởi đầu cho hành trình đáng kinh ngạc của anh từ một kiến trúc sư trở thành một nhà lãnh đạo doanh nghiệp toàn cầu. NGUOINTIMESNOWNEWS.COM

Một bức ảnh hiếm hoi về Ratan Tata thời trẻ trong lần đầu tiên đến thăm nhà máy Tata ở Jamshedpur trong kỳ nghỉ đại học. Kinh nghiệm này tại TELCO (nay là Tata Motors) đã giúp anh hiểu sâu hơn về hoạt động của công ty... NGUOINTIMESNOWNEWS.COM

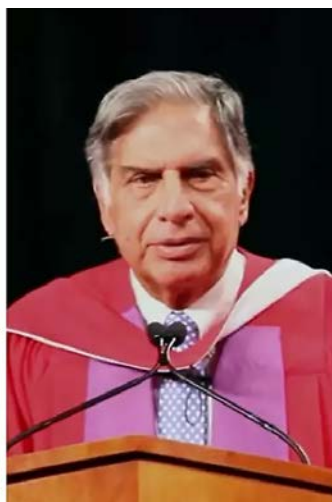
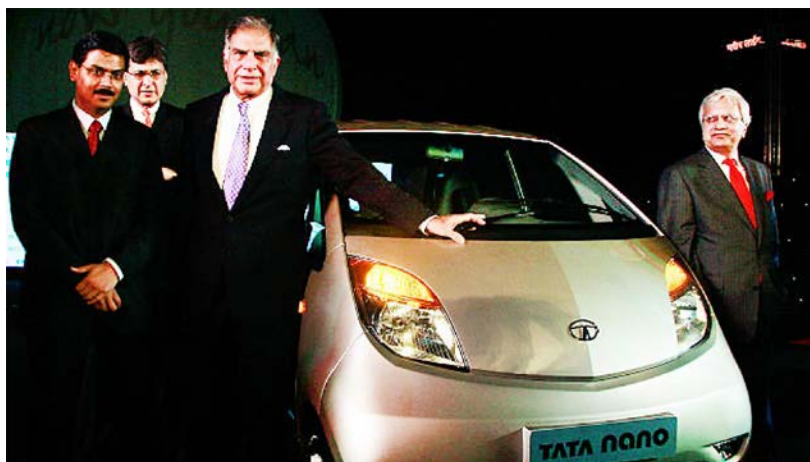
Tata Steel mua lại Corus (2007), một trong những nhà sản xuất thép lớn nhất châu Âu. Thỏa thuận quan trọng trị giá 12 tỷ đô la này đã biến Tata Steel thành một công ty hàng đầu trong ngành toàn cầu

Một trong những phương châm lãnh đạo nổi tiếng và khá phổ biến khắp thế giới về tinh thần đồng đội "teamwork" của ông là, "nếu muốn đi nhanh thì đi một mình, còn muốn đi xa thì đi cùng nhiều người".

Ratan Tata không chỉ được biết đến như một nhà kỹ nghệ đầy viễn kiến mà nổi tiếng về hoạt động từ thiện của ông, không riêng tại Ấn Độ. Các quỹ từ thiện của ông chú trọng về y tế và giáo dục, có các quỹ học bổng cho sinh viên Ấn Độ tài ba sang du học tại Mỹ. Ông cũng là nhà từ thiện nước ngoài đóng góp lớn nhất cho vài đại học Mỹ mà ông từng theo học hay hợp tác như Cornell, Harvard, MIT, UC San Diego... các đại học lớn có các trung tâm nghiên cứu mang tên ông.

Ông từng bảo rằng, thành công đáng được ngưỡng mộ, nhưng chẳng mấy đáng ngưỡng

Ra mắt Tata Nano - Chiếc xe dành cho người bình dân (2008), Hình ảnh này ghi lại cam kết của ông trong việc cung cấp phương tiện đi lại giá cả phải chăng cho hàng triệu gia đình Ấn Độ, nhấn mạnh niềm tin của ông vào sự đổi mới với mục đích xã hội.. NGUỒN:TIMES-NOWNEWS.COM

Ratan Tata nhận bằng Tiến sĩ danh dự từ UNSW, Đại học York Canada và Đại học Quản lý Singapore. NGUỒN: ECONOMIC TIMES, INDIATIMES.COM

mộ nếu thành công đó là thủ đoạn, sự nhần tâm. Ông là nhà tài phiệt không bị tai tiếng, không bị ảnh hưởng bởi

chính trị và thế lực vì với ông, quyền lực và tiền bạc không phải là ưu tiên hàng đầu theo ông từng bày tỏ nhiều

lần. Không có nhiều cá nhân trong thế giới dân sự nhận được sự vinh dự khi được tổ chức quốc táng tại Ấn Độ như Ratan Tata.

Ratan Tata chưa bao giờ có tên trong danh sách tỉ phú thế giới nhưng số tiền từ thiện ông đóng góp tại Ấn Độ và thế giới cho đến nay đã trên một tỉ đô la. Đó là lý do mà một nhân cách cùng sự quảng đại của Ratan Tata đã được người dân Ấn Độ kính trọng và còn lưu danh sau sự ra đi của ông.

Người dân Ấn Độ đưa tiễn ông. NGUỒN: REUTERS

ĐYT

Thuật ngữ 'fairy tale - truyện cổ' được hình thành vào thế kỷ 17. Trước khi được ghi chép lại, những truyện này đã lan truyền ở nhiều khu vực khác nhau trên thế giới, và được thuật lại bằng cách truyền miệng bởi những người kể chuyện khác nhau, được thay đổi và thêm thắt, theo sở thích và hoàn cảnh. Những người ghi chép chuyện chỉ là những kẻ sưu tầm, chứ không phải người sáng tạo. Dù là những chuyện có thể hoang đường, nhưng chúng vẫn luôn hấp dẫn và trường tồn.

Truyện cổ

KỶ 4

Bồ Tùng Linh

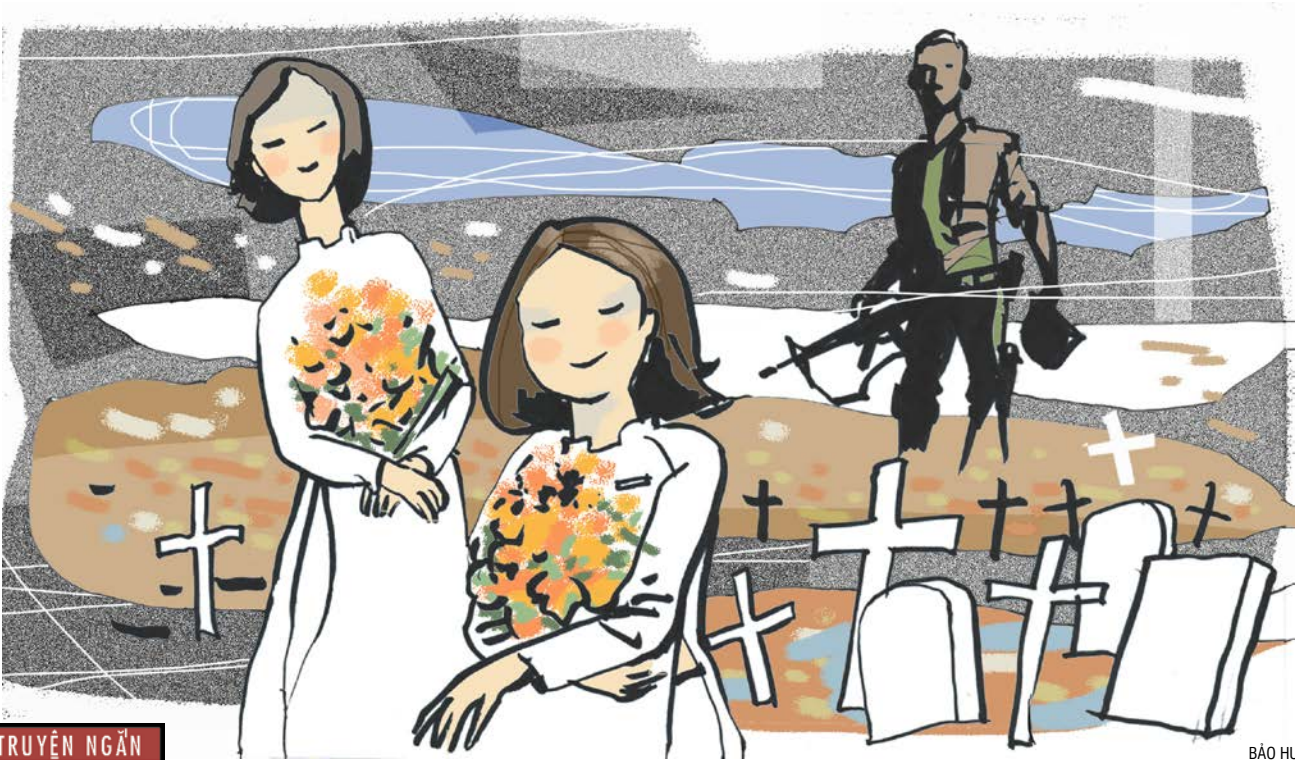
Trung Quốc, khoảng năm 1679

■ Tuy những câu chuyện được tác giả Trung Quốc là Bồ Tùng Linh viết ra vào thế kỷ 17 thường không được coi là truyện cổ, nhưng trong đó chắc chắn chứa nhiều yếu tố mà người ta coi là đặc trưng của thể loại này. Những yếu tố huyền bí và siêu nhiên là các chủ đề trọng tâm trong 431 câu chuyện tạo nên tác phẩm nổi tiếng nhất của Bồ Tùng Linh là 'Liễu Trai Chí Dị' (Chuyện Lạ Chốn Liêu Trai). Khác với nhiều truyện dân gian khác, các chuyện của ông không bắt nguồn từ truyền thống truyền miệng, mà thay vào đó được viết dưới dạng bản thảo và sau đó được lưu truyền.

■ Gần suốt cuộc đời, Bồ Tùng Linh sống trong cảnh nghèo khó, và ông đã sử dụng những câu chuyện kỳ ảo mà mình sáng tác không chỉ như một cách để thoát khỏi thực tại, mà còn như một phương tiện để bày tỏ quan điểm về các vấn đề xã hội mà ông cảm nhận được. Phải mất 40 năm để hoàn thành việc biên soạn tất cả các chuyện, và toàn bộ tác phẩm không được xuất bản cho mãi đến năm 1766, tức là hơn 50 năm sau khi ông qua đời.

■ Cuộc sống hằng ngày là bối cảnh cho hầu hết các chuyện trong Liễu Trai Chí Dị, với những yếu tố phép thuật mang lại cho tác phẩm của ông nét đặc trưng của truyện cổ tích. Những người biến hình, linh hồn, ngôi nhà bị ma ám và lời nguyền biến những con người cư xử tồi tệ thành động vật khiến những câu chuyện Trung Quốc này giống với truyện cổ tích châu Âu, vốn quen thuộc hơn ở thế giới phương Tây. Ở Trung Quốc, các câu chuyện của Bồ Tùng Linh đã truyền cảm hứng cho nhiều tác giả viết tiểu thuyết lãng mạn và vẫn được coi là "đỉnh cao của tiểu thuyết cổ điển Trung Hoa".

BẢO HUÂN

Yêu lính

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Lớn lên trong thời buổi chiến tranh 16 tuổi mộng mơ tôi và Bích Hợp là hai đứa bạn thân cùng xóm, cùng say mê nghe nhạc lính đến nỗi yêu lính và ao ước được là người yêu của lính.

Nhưng biết tìm đâu ra chàng lính chiến để mà yêu? Trong xóm có vài anh đi lính mà tôi không quen, chỉ quen anh Phượng gần nhà, anh cũng vừa đi lính, anh ấy có bao giờ để ý đến tôi đâu và mẹ anh thì khó tính quá nên tôi chỉ dám mơ thầm ...

Bích Hợp hát hay, nó thường hát cho tôi nghe bài "Hành trang tạ từ" và "Một người đi". Hai đứa cùng bồi hồi thổn thức, chỉ

mong có người yêu là lính để được ... chia tay tiễn anh như lời trong bài hát "Đây gói hành trang xếp lại cho tròn để anh đi nhé ...". Hay là "Tôi tiễn anh lên đường trời hôm nay mưa nhiều lắm ..."

Có những buổi chiều ... buồn (chẳng biết lý do buồn cái gì nữa?) tôi và Bích Hợp rủ nhau đạp xe đi ... hái trộm xoài tại vườn nhà ông luật sư Trịnh Đình Thảo. Khu vườn xoài rộng lớn có ngôi biệt thự luôn kín cổng cao tường, chúng tôi biết thế mà vẫn cứ mơ có ngày vào được bên trong để hái trộm xoài. Không hái được xoài thì chúng tôi đứng ngoài cổng song sắt phóng tầm mắt vào ngắm những quả xoài xanh non treo lủng lẳng

trên cành cũng thích lắm và tưởng tượng món xoài xanh chấm muối ớt.

Chiều nay cũng thế, ngắm vườn xoài xong tôi rủ Bích Hợp vào ... nghĩa trang chơi. Nghĩa trang quân đội Hạnh Thông Tây Gò Vấp nằm đối diện gần vườn xoài của ông luật sư Trịnh Đình Thảo. Lần đầu tiên vào nghĩa trang cả hai đứa chúng tôi đều thích vì cảnh đẹp vắng lặng êm đềm với những con đường trải sỏi giữa những dãy mộ thẳng hàng. Tôi và Bích Hợp đã đi qua từng dãy mộ, tò mò đọc tên, đọc nguyên quán, đọc ngày sinh ngày tử và nhìn hình ảnh từng tử sĩ. Hai trái tim khô của chúng tôi đều chạnh lòng thương cảm.

Bổng Bích Hợp sáng kiến:

- Chúng mình có người yêu là lính đây rồi, những anh hùng đã hy sinh vì tổ quốc, mỗi đứa chọn một anh đi, có hình ảnh, có tên tuổi để mà... thương. Thỉnh thoảng chúng mình sẽ đến đây thăm các anh.

Tôi thấy cuộc chơi này cũng thú vị nên hí hửng nghe theo Bích Hợp.

Hai đứa vừa mới chạnh buồn lại vui vẻ ngay, ríu rít đi tìm “người yêu” cho mình. Tôi chọn anh Nghiêm Văn Hải 21 tuổi, bằng tuổi anh Phượng và có nét mặt hiền hiền giống anh Phượng. Hình ảnh bán thân của anh Hải trong quân phục trên bia mộ thật hiền ngang và đẹp trai. Bích Hợp chọn anh Nguyễn Văn Tùng vì thích mái tóc bông bông của anh ấy. Cả hai anh đều độc thân chưa vợ con, do cha mẹ lập mộ.

Thế là nỗi buồn không tên của buổi chiều nay đã trở thành ý nghĩa, cả hai đứa đều vui và hãnh diện vì đã có người yêu là lính. Hai đứa bàn bạc từ nay nếu có dịp thì cứ khoe ra cho oai và nếu ai hỏi tới nữa thì nói là người yêu đang bận chiến chinh đâu đó, xa lắm, mai một anh mới về thăm kéo lộ tẩy.

16 tuổi nhưng tôi vẫn còn nhiệm vụ trông em, trông đứa em 3 tuổi cho mẹ tôi bán hàng. Tôi

thương em lắm, em cũng bám theo tôi không rời nhưng thỉnh thoảng tôi vẫn ... lừa nó ở nhà để đi chơi riêng với Bích Hợp. Chủ Nhật tuần sau tôi và Bích Hợp sẽ đi thăm “người yêu”. Tôi dọa em tôi:

- Chị đến chỗ này có nhiều ma lắm, em đừng đi theo chị.

Lần này đến nghĩa trang có chủ đích, có hương hoa dâng hoàng. Đi ngang qua chợ Hạnh Thông Tây chúng tôi ghé vào mua bó hoa Vạn Thọ (cho rẻ tiền) và một bó nhang. Đạp xe qua khỏi chợ một hồi, chúng tôi chẳng màng tới vườn xoài bên kia nữa mà quẹo thẳng vào nghĩa trang quân đội, chia hoa và thắp nhang cho hai mộ anh Nghiêm Văn Hải và anh Nguyễn Văn Tùng như đã thân thiết với các anh từ lâu lắm rồi.

Một hôm anh Phượng về phép thăm nhà, anh đi ngang qua nhà tôi thấy tôi đứng ngoài sân liền dừng chân hỏi thăm:

- Em Bông khỏe không?

Thấy “thần tượng” người lính bằng xương bằng thịt mà mình thầm mơ tới bối rối vụng về không biết nói năng chi, liền vay mượn những câu trong bài hát “Trên 4 vùng chiến thuật” của Trúc Phương để hỏi anh:

- Chào anh Phượng. Anh thường đi đó đây trên 4 vùng chiến thuật, chắc anh đang đóng quân ở

Pleime gió mưa mù hay Tây Ninh nắng nung người hay Đồng Tháp vắng bóng hồng phải không?

Chẳng biết anh khen hay anh mỉa mai:

- Cui bộ em thuộc nhạc lính ghê nhỉ. Trật lất, đơn vị anh ở Phú Giáo Bình Dương.

Anh bây giờ là người lính, tác phong người lính rắn rỏi phong sương, không nữa càng làm tôi mến mộ. Tôi vừa muốn khoe vừa muốn thử lòng anh Phượng xem anh có “đau khổ” tí nào không:

- Em có người yêu là lính rồi.

Anh không lộ vẻ gì buồn cả mà ngạc nhiên:

- Ủa, lạ quá ta. Nãy anh gặp Bích Hợp và hỏi thăm, cô nàng cũng tự động khoe có người yêu là lính rồi. Không lẽ con gái xóm mình yêu lính dữ vậy?

Rồi anh bỏ đi không ý kiến gì thêm làm tôi tức cạch hông.

o O o

Anh Phượng trở về đơn vị để lại lòng tôi băng khuâng nhung nhớ. Tôi và Bích Hợp vẫn cùng nhau nghe những bài nhạc lính và vẫn thỉnh thoảng đến nghĩa trang quân đội Gò Vấp thăm “người yêu” trong những buổi chiều buồn vu vơ. Không biết gia đình anh Nghiêm Văn Hải ở đâu? có khi nào ghé thăm

mộ anh không? Hay chỉ có tôi với những bông hoa Vạn Thọ và vài nén nhang đến thăm anh, một “người yêu” mà anh không biết mặt, chẳng biết tên. Anh Hải ơi vì quê hương chinh chiến anh đã hy sinh và yên nghỉ nơi nghĩa trang xóm em nên em mới “có duyên” gặp gỡ anh trong cảnh ngộ này.

Chiến sự càng ngày càng khốc liệt, những chuyến xe tang mang xác tử sĩ từ chiến trường về nghĩa trang quân đội Gò Vấp càng nhiều. Tôi và Bích Hợp đã một lần chứng kiến cảnh thê lương cùng với gia đình một người lính chết trận tại nhà quan trong nghĩa trang. Hình ảnh thi thể bó gọn trong tấm poncho bốc mùi tử khí, mẹ anh và vợ anh ngất xỉu, hai đứa trẻ thơ ngơ ngác, tiếng khóc của thân nhân thảm thiết. Hai đứa tôi sợ lắm đứng co rúm vào nhau nhưng vẫn tò mò muốn xem. Chưa có buổi chiều nào u ám đến thế. Tôi và Bích Hợp ở lại nghĩa trang đến chiều dần tàn mới vội vàng đạp xe về nhà mà những tiếng khóc từ nghĩa trang vẫn còn vang vọng đuổi theo.

Hôm sau tôi bị cảm sốt nặng, nằm thiêm thiếp. Chắc vì chiều qua nghĩa trang nhiều gió và vì hơi lạnh tử khí ám vào người tôi. Mẹ tôi tra hỏi Bích Hợp chiều qua hai đứa đi đâu mà về muộn, Bích Hợp khai ra hết, mẹ la

mắng cả hai đứa và cấm chỉ từ giờ không được đến nghĩa trang nữa kẻo ma... bắt hồn chúng tôi. Không được “đùa cợt” với người đã khuất, hãy để linh hồn họ yên nghỉ.

Sau vụ chứng kiến đám tang ấy chúng tôi đã bị ám ảnh trong nỗi sợ và nỗi buồn, khỏi cần mẹ cấm hai đứa cũng từ bỏ luôn.

Cuối năm anh Phụng về thăm nhà, gặp tôi đầu ngõ anh cười cười hỏi thăm:

- Sao, “người yêu của lính” khỏe không?

Tôi ỉu xìu:

- Em không còn là người yêu của lính nữa.

- Biết rồi, mẹ em kể cho mẹ anh nghe hết rồi, chuyện em và Bích Hợp “yêu lính”, yêu người tình thiên thu tại nghĩa trang quân đội Gò Vấp đã hạ màn sau một trận ốm kịch liệt.

Tôi quê quá vội bước đi, anh Phụng nói với theo:

- Cô bé 17 tuổi kia ơi, có bằng lòng làm người yêu của lính với ... anh không?

Cho dù anh có nói đùa, cho dù anh “trêu chọc” tôi, thì tim tôi vẫn đập loạn xạ, rộn ràng sung sướng. Nhưng tôi chợt... khựng lại không dám mừng vui nữa và tự hỏi anh Phụng có nói câu này với Bích Hợp không và giữa hai đứa chúng tôi, anh ... yêu ai?

NTTD

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

hương phấn mùa thu

*Mùa Thu bắt đầu sao mà dịu dàng
Khi lá chuyển màu như em thay áo
Chiếc lá thơm tho vì mùa Thu mới,
Áo em thơm vì anh đến bên đời.*

*Đừng vội vàng nhé màu nắng đầy vơi
Ngoài khung cửa hồn em theo không kịp
Cả gió nữa, đừng làm em lỡ dịp
Lá có rơi xin hãy chạm vai buồn ...*

*Bàn tay mùa Thu gieo rắc nhớ thương
Lá đỏ lá vàng bay đi trăm hướng
Ôi màu sắc của mùa Thu độ lượng
Làm ngất ngây lãng mạn đến em rồi.*

*Buổi sáng tình mơ những giọt sương rơi
Còn lóng lánh mỉm cười trên ngọn cỏ
Em đôi lúc vô tình như nắng gió
Giọt sương vỡ òa dưới bước em đi.*

*Mùa Thu đa tình với những cơn mưa
Em nhớ anh từng sợi dài sợi ngắn
Em đã thấy cả một trời hương phấn
Trang điểm cho đời ướm át chờ mong .*

*Với những buổi chiều mây trôi mênh mông
Cụm mây trắng giữa nền trời xanh ngắt
Em để mùa Thu lùa vào mái tóc
Tóc bông bênh như mây trắng chiều nay.*

*Lá mùa Thu, những lá uá cứ bay,
Từng câu thơ đi vào lòng nhân thế
Ai thổn thức mùa Thu vàng nức nở
Ai chạnh lòng mùa Thu vàng chơi vơi.*

*Hương phấn mùa Thu lỏng lẻo, anh ơi,
Anh và em ở nơi nào cũng gặp,
Nếu đêm nay có trăng vàng soi bóng
Không lẻ loi vì có bóng anh về.*

NTTD

NGÀY 18-10-2024

Tan Nguyen

Trên báo Trẻ thường có những mẫu ngắn ngắn rất thắm, rất hay, như câu chuyện 20 xu (đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/20-xu.baotre>), chuyện cậu con nhỏ tiếc tiền không đãi bố mình một cây kem, làm tôi liên tưởng đến những người bố mẹ già thiếu tình thương của con cái ...

NGÀY 15-10-2024

Ha Vi

...hồi hộp gần chết khi cơn bão Milton đổ vào Florida. Tôi không sống ở Florida nhưng rất nhiều kỷ niệm ở đó, và có rất nhiều bạn bè, cùng gia đình 2 người bà con thân thiết (...) theo dõi tin tức từng ngày, từng giờ, coi ti vi chưa đã, tối ngủ còn mở phone lên check, chồng tôi bảo bà này khủng:) Nhưng qua theo dõi đó thì tôi mới thấy nhiều người chạy bão đến Georgia, họ được chủ nhà hàng Nam Phương đãi bữa ăn miễn phí, với lời an ủi chân tình, một hành động bày tỏ sự thông cảm, khiến tôi rất cảm động. Ở Mỹ, có thể không ai thiếu thốn, họ có

thể trả tiền một bữa ăn dễ dàng, nhưng nhận tình cảm đó không bao giờ mua được bằng tiền. Chỉ có một nghĩa cử đó ở nhà hàng Nam Phương mà cả dân Atlanta, trong đó có gia đình tôi mát mặt, khi được nhiều bạn bè hỏi thăm về nhà hàng này....

NGÀY 21-10-2024

Mong Lan Truong

Câu chuyện “Chung diện” của tác giả Vi Lê ban đầu thấy còn hay, nhưng đến đoạn “... ca sĩ dở hát. Dù giọng hát chẳng đáng tiền nhưng bù lại, họ được mãn nhãn ở phần nhìn do gout thẩm mỹ thời trang của các ca sĩ quá đẳng cấp khiến khán giả thay vì được thư giãn trong những giai điệu bay bổng, lãng mạn thì lại được học hỏi những xu hướng thời trang đẹp đẽ, thời thượng...” thì tôi thấy hơi mắc cười. Tôi chắc là tác giả nói về ca sĩ ở Việt Nam, chứ ở Mỹ, chẳng có ca sĩ dở nào được lên sân khấu. Các ca sĩ trong nước hiếm khi có “gout thẩm mỹ”, những mẫu copy hoa hòe hoa sồi, nếu để xem thời trang thì thiếu gì tạp chí, trang web về thời trang để nghiên cứu, ở Mỹ, bạn chưa kịp “học hỏi” họ đã tổng đầy hộp thư... (bài “Chung diện” đã đăng tại: <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/chung-dien.baotre>)

Nếu bạn ở ngoài vùng Trẻ phát hành báo in, để nhận báo Trẻ FREE hàng tuần (bản PDF), đầy đủ bài vở. Xin email đến:

baotrehaingoai@gmail.com

VĂN PHÒNG LUẬT &

CHICAGO TITLE

VĂN PHÒNG TITLE ĐẦU TIÊN DO LUẬT SƯ NGƯỜI VIỆT ĐẢM TRÁCH

- CHUYÊN VIẾT HỢP ĐỒNG
- CÓ THỂ THAM KHẢO TRỰC TIẾP VỚI LUẬT SƯ BẰNG TIẾNG VIỆT
- CHUYÊN COMMERCIAL LANDLORD-TENANT
- NHANH CHÓNG - THÀNH THẬT
- TẬN TÂM- UY TÍN - TIẾT KIỆM CHO KHÁCH HÀNG

LUẬT SƯ ANH THU
(ARTHURINE KAMPHAUS)

- DI CHỨC
- THỪA KẾ
- BẤT ĐỘNG SẢN
- ĐẦU TƯ
- BUSINESS
- SANG NHƯỢNG

VĂN PHÒNG TẠI ARLINGTON

**1140 E. PIONEER PKWY., #300
ARLINGTON, TX 76010
PHONE: 817-400-4033 | 623-341-8835 (CELL)
FAX: 817-394-0505**

VĂN PHÒNG TẠI GARLAND

**3202 N. SHILOH RD., #101
GARLAND, TX 75044
PHONE: 623-341-8835
FAX: 817-394-0505**

Đồ Tàu là cách gọi ngắn gọn của người Việt đối với hàng hóa xuất xứ từ Trung Quốc. Ngày xưa, hai chữ “đồ Tàu” gắn liền với sự tinh tế, chất lượng tốt và chữ tín, đặc biệt là các mặt hàng gốm sứ luôn nổi tiếng được khách hàng ngoại quốc ưa chuộng. Đồ Tàu ngày nay thì ngược lại, danh tiếng cũ bị hủy hoại, hai chữ “đồ Tàu” gắn liền với chất lượng xấu, không bền, bị nghi ngờ lừa đảo khách hàng.

NGUỒN: LINKEDIN.COM

Thời của “đồ Tàu”

TẠ PHONG TẦN
RANGE COUNTY, CA

Ở đây tôi cũng xin phép nói rõ với quý độc giả là tôi không đem yếu tố chính trị gắn vô hàng hóa (chính trị hóa hàng hóa) khi xài từ “Trung cộng,” mà đó là cách nói ngắn gọn kết hợp yếu tố thời gian. Từ “Trung Hoa” thường được dùng với yếu tố cổ đại (hàng sản xuất ít nhưng chất lượng tốt), chữ “Trung Quốc” để nói ngắn gọn thời kỳ Trung Hoa Dân Quốc, và chữ “Trung cộng” để chỉ thời kỳ đảng cộng sản cai trị Trung Quốc đại lục tới nay.

Vào thập niên 90 thế kỷ 20, khi kinh tế tư nhân ở Việt Nam được phép làm

ăn trở lại, thì cũng là lúc hàng hóa từ Trung cộng tràn qua Việt Nam như dòng thác lũ từ cửa khẩu Tân Thanh ở biên giới phía Bắc, mở ra nhiều niềm vui “hồ hởi” (trong xã hội Việt Nam cộng sản thiếu thốn hàng hóa tiêu dùng) cũng như nỗi thất vọng ê chề với cảm giác bị lừa tiền của nhiều người Việt Nam, trong đó có tôi. Lúc này, mua được một cái máy may đạp chân (sản xuất từ Japan) là mơ ước không với tới của rất nhiều người hàng xóm của tôi, vì nó trị giá tới 4 chỉ vàng 24k. Vậy là “máy may con bướm” Trung cộng (hiệu Butterfly) có cơ hội tung hoành thị trường Việt Nam khi nó chỉ có giá bằng một chỉ vàng 24k.

Hàng xóm tôi vui mừng chạy ra tiệm điện máy gần nhà mua máy may, radio cassette giá rẻ. Sau nhiều năm tích cóp thì tôi cũng mua được một cái “máy may con bướm,” một cái radio cassette “hai băng” to đùng thật là đẹp. Thật đáng buồn là sau một năm sử dụng thì cả hai thứ máy may lẫn radio cassette đều bị hư không thể sửa chữa được, coi như tôi bị “đi tong” hết số tiền dành dụm. Lúc này, người quốc nội truyền tai nhau rằng tất cả “đồ Trung cộng” đều bị nhà máy sản xuất “set up” thời gian một năm, xài qua đúng một năm nó sẽ tự động hư, đừng nên mua uống tiền. Nếu kẹt quá phải mua để xài thì

chỉ nên mua đồ nhỏ rẻ, ít giá trị mà thôi.

Sau 30 năm mở rộng thị trường ra thế giới thì chất lượng đồ Tàu không mấy chuyển biến trong mắt người mua. Thật đáng buồn là thời nay tình trạng đồ Tàu “làm mưa làm gió” thị trường hàng tiêu dùng ở nước Mỹ. Tôi mua cái nồi áp suất (pressure cooker) chủ yếu dùng nấu cháo trắng ăn khi “trái gió trở trời,” thỉnh thoảng hầm súp chân giò heo, thời gian hầm rục rất nhanh. Nếu cộng thời gian sử dụng lại khoảng một năm, và cái nồi áp suất của tôi nó đã “qua đời” mà tôi không hiểu nguyên nhân. Tôi tháo ra coi thấy “diện mạo” trong ngoài của nó đều còn tươi mới đẹp đẽ. Những cái bàn phím máy tính (keyboard) thương hiệu Mỹ (sản xuất tại China) có giá 70 Mỹ kim tôi xài trung bình 6 tháng/cái, tôi mua keyboard giá 150 Mỹ kim thì xài được một năm. Ý nghĩ “đồ Tàu set up một năm hư” trở lại ám ảnh tôi. Bà ngoại tôi lúc sinh thời hay nói câu: “Người nghèo xài đồ mắc, nhà giàu xài đồ rẻ.” Lúc nhỏ tôi không hiểu ý câu ngoại nói, sau này tôi hiểu rằng người nghèo không có tiền mua đồ tốt (xài bên) thì phải mua nhỏ lẻ, tưởng rẻ mà nhiều thứ cộng lại, mua nhiều lần thành ra mắc tiền. Biết làm sao được, bỏ ra vài trăm Mỹ kim một lúc để mua cái keyboard thì

rất là “đau lòng xót dạ.”

Thời gian gần đây, tôi đi “quần” hết tất cả các tiệm pharmacy lớn ở khu Little Sài Gòn để kiểm mua vớ nén (compression stockings) dành cho người bệnh giãn tĩnh mạch chân nhưng không có tiệm nào bán, phải “quần” trên các trang thương mại điện tử thì thấy bán vớ nén (chỉ duy nhất made in China) nhiều như cát sông Hằng. đành phải mua chớ biết làm sao. Tôi vô bệnh viện, vớ nén ông bác sĩ lấy dùng cho bệnh nhân cũng là “made in China” vì “không có sự lựa chọn nào khác.” Tôi đã bị dị ứng da khi sử dụng chúng. Tuy nhiên, không phải tất cả đồ Tàu đều xấu. Tôi cũng mua được bộ bình sứ uống trà tốt, bút bi, sản xuất ở Trung cộng với giá phải chăng.

Một số người gốc Việt ở Little Sài Gòn lên mạng xã hội nói rằng họ mua hàng từ sàn thương mại điện tử Temu của Trung cộng, giá rất rẻ, có điều thời gian chờ đợi giao hàng mất ít nhất là một tháng vì họ “ship hàng” từ Trung cộng qua Mỹ. Một số người khác nói rằng tuy giá rẻ thiệt, nhất là đối với mặt hàng giày dép, quần áo, nhưng nhìn hình chụp quảng cáo thì đẹp, láng mượt, khi nhận hàng mở ra thấy chất lượng vải rất xấu, keo dán (giày dép,) đường may cầu thả, rất nhanh đứt chỉ. Khi muốn trả lại món hàng thì phần

lớn đều không thể lấy lại tiền. Temu có tham vọng bành trướng sàn thương mại của họ ra toàn cầu nên đã đặt trụ sở của họ tại Hoa Kỳ, nhưng để lấy được lòng tin từ khách hàng ở Mỹ thì đó là một chặng đường rất dài đầy thử thách khi mà công nghệ thương mại điện tử của các “ông lớn” ở Mỹ đang thống trị thị trường.

Tôi vô tiệm Home Depot kiểm mua bộ kềm búa xài ở nhà. Phần lớn dụng cụ được bán trong tiệm đều sản xuất ở Trung cộng, một số được ghi trên nhãn hiệu “Made in Taiwan,” một số rất ít khác “Made in USA.”

Nói chung, khi mua đồ “made in China” thì khách hàng phải chấp nhận kết quả hên-xui, hên thì mua được đồ cũng tốt, còn xui là xài được vài ngày phải đem bỏ thùng rác.

Có một thực tế đau lòng là các thương hiệu sản xuất hàng hóa nổi tiếng hàng trăm năm tại Hoa Kỳ giờ đây đều đã bán cho chủ nhân người Trung cộng, và đồ Tàu được sản xuất tại Trung cộng rồi bán qua Mỹ dưới nhãn hiệu đồ Mỹ. Thí dụ: nhãn hiệu Goody, Speidel.

Ở Việt Nam, nhiều người cho rằng “*ứng dụng VN-Temu thực chất là một dự án đa cấp nhắm mục tiêu huy động vốn của nhà tư vấn lừa đảo. Mặc dù đây là một thủ thuật lừa đảo mới, nhưng vẫn có rất*

nhiều người đã trở thành nạn nhân trong thời gian qua.”

Một chị bạn tôi nói chỉ nên mua đồ online trên những trang nào có chính sách cho trả đồ dễ dàng, dù có trả tiền món đồ mắc hơn nhưng vẫn an tâm không bị lừa, không bị mất thông tin cá nhân.

Nói tới nói lui thì chúng ta vẫn phải chấp nhận một thực tế là hiện nay đồ Tàu đang tràn ngập các kệ hàng trên nước Mỹ. Từ những cái hộp nhựa, đồ dùng nhà bếp, bàn ghế, giày dép, quần áo, đồ chơi trẻ em v.v. đều xuất xứ từ Trung cộng. Thời gian gần đây, công ty đồ chơi Trung cộng sản xuất búp bê theo mô hình video games xâm nhập mạnh mẽ trong giới trẻ Việt Nam quốc nội và theo chân người Việt mới di cư đến Hoa Kỳ, nhưng chưa tạo được trào lưu rộng rãi, chưa đủ sức cạnh tranh giành thị trường với búp bê sản xuất tại Mỹ. Trẻ em Mỹ vẫn thích búp bê giống người thật hơn là những mẫu búp bê quái dị.

Ở đây tôi chỉ xét về mặt hàng hóa tiêu dùng nhỏ, sử dụng ngắn hạn, những hàng hóa có giá trị cao của Trung cộng (thí dụ xe hơi, xe motorcycle, máy tính, điện thoại thông minh...) vẫn không có chỗ đứng trong thị trường tiêu dùng của công chúng Mỹ.

TPT

IAN BUI
DALLAS, TX

Hội ngộ Austin

Đêm nhạc Trịnh Công Sơn lần thứ ba tại Austin, mang tên “Chiếc Lá Thu Phai”, đã diễn ra tại Studio Hill hôm 12/10/2024. Chương trình do anh Trịnh Hoàng Hải và Teresa Mai (nghệ danh Sangeeta Kaur) đứng ra tổ chức. Trong thư mời anh viết: “*Chiếc Lá Thu Phai vừa là một bản tình ca, vừa là một bài thân-phận-ca cho một kiếp người*”. Hôm ấy trời vừa chớm Thu, khí hậu vô cùng mát mẻ, thật tuyệt vời cho một buổi picnic và âm nhạc ngoài trời với gần 400 vị khách mời. ẢNH: IANBUI/TRÊ

Một lần nữa, anh Cao Lập đã từ Nam Cali bay sang Austin để điều khiển việc dàn dựng sân khấu cũng như thiết kế mảnh sân rộng hơn 2 mẫu, biến nó thành một khu âm nhạc và ẩm thực tương tự như hội quán Bình Quới ở Sài Gòn lúc trước. Anh Lập kể khoảng đầu thiên niên kỷ, khi anh được Saigon Tourist giao 4 mẫu đất bỏ hoang để “vực nó dậy”, anh đã nảy ý với Trịnh Công Sơn làm nơi cho nhạc sĩ gặp gỡ, giao lưu với bạn bè và người hâm mộ. Chính Trịnh Công Sơn đã chọn góc vườn lý tưởng nhất để xây hội quán, và còn đặt tên cho nó là Hội Quán Hội Ngộ. Rất tiếc nhạc sĩ đã qua đời trước khi hội quán được khánh thành.

Cổng chào Hội Ngộ Austin (IANBUI/TRÊ)

Cô Châu Trần ở Austin đã một lần nữa điều phối nhân sự cho buổi picnic. Một cựu nhân viên của anh Cao Lập, chị Liên Tăng, qua Mỹ sau này, đã một lần nữa cung cấp phần ẩm thực. Đội ngũ của chị Liên đã rời Dallas từ khuya đêm trước để xuống Austin kịp cho việc nấu nướng hàng chục món ăn mặn ngọt đủ kiểu. Trời nóng nên quây nước mát và thạch được thiên hạ chiếu cố khá tận tình. Đã vậy sau khi chương trình chấm dứt ban nhạc và thân hữu còn được đãi một nồi cháo khuya “ngon tàn canh gió lạnh.” Anh Hải kể rằng cả đám đã “úp luôn nồi cháo!”

Hai vị khách Melissa (trái) và Trang tại sạp nem và chả lụa (IANBUI/TRỄ)

Cũng như hai lần trước, hãng Rượu đế Suti đã cung cấp cho quan khách những món cocktail pha chế từ rượu đế Ông Già, Su Tử 45, Bolero whiskey và Dzô, sản phẩm mới nhất của nhà làm rượu gạo người Việt đầu tiên (và duy nhất) tại hải ngoại. Khỏi phải nói, cái bar của Suti là chốn nhộn nhịp nhất trong khuôn viên và cũng là nơi nhiều người có dịp giao lưu, gặp gỡ, hàn huyên, thử những thứ rượu mới. Hai vợ chồng chủ hãng, Suý Đình và Trang-Anh, và các anh chị em trong ban “âm” đã làm việc không ngơi nghỉ mấy tiếng đồng hồ liên. Đã vậy, sau khi ăn xong tô cháo ấm bụng, các nghệ sĩ còn tấp vào SuTi Bar để nhậu và tán dóc tới gần 2 giờ sáng mới chịu lui ghe. ẢNH: IANBUI/TRỄ

Giám sát phần âm thanh cho đêm nhạc không ai khác hơn kỹ sư Gerhard Joost, người đã giúp Teresa Mai thắng giải Grammy năm 2022, hiện đang sống và làm việc ngay trong Studio Hill. Khi được hỏi làm cách nào để điều chỉnh âm thanh cho nhạc Việt Nam, Gerhard nói nó cũng không khác gì khi anh làm âm thanh cho nhạc Ý hay nhạc Đức. Điều quan trọng nhất là cảm xúc – feelings. Và để tạo được cảm xúc, anh luôn đọc trước lời nhạc hay bản dịch để hiểu bối cảnh và tâm tình của tác giả và tác phẩm. Ngoài ra, khung cảnh và địa điểm ngoài trời của đêm nhạc cũng là những yếu tố ảnh hưởng đến việc thiết kế âm thanh, sắp xếp micro và dàn loa sao cho hợp lý. Có thể nói âm thanh và ánh sáng đêm đó đã đóng một vai trò cực kỳ lớn cho sự thành công của chương trình.

Gerhard Joost tại “bàn làm việc” ở Studio Hill. (IANBUI/TRỄ)

Chương trình năm nay khá dài, với 26 bài nhạc cả thảy. Ban nhạc gồm nhiều nhạc sĩ thượng thặng đến từ Cali, và có cả anh Nguyễn Thanh Huy, trưởng bộ môn guitar tại Nhạc Viện Thành Phố từ Sài Gòn sang.

Gây ấn tượng nhất đối với người viết có lẽ là 2 bài về biển do anh Hoàng Hải trình bày – “Biển Nghìn Thu Ở Lại” và “Muôn Trùng Biển Ở”. Anh Hải kể rằng đối với một kẻ từ nhỏ lớn lên bên bờ biển Long Hải và chứng kiến những mùa gió Bắc bão sóng triền miên, 2 bản nhạc này nói lên tâm tư một người đang gặp khó khăn hay thất vọng, tìm đến biển để kiếm câu trả lời. Biển khuyên anh ta hãy cố sống cho qua cơn gió bão rồi cũng sẽ đến ngày biển êm sóng lặng.

Teresa Mai và anh Hoàng Hải thưởng thức bài “Nhớ Mùa Thu Hà Nội” do Hila Plitmann trình bày. (IANBUI/TRÉ)

Thành phần ca sĩ năm nay hùng hậu không kém gì năm ngoái. Đến từ Việt Nam có ca sĩ Tấn Sơn và Nam Khánh. Ngoài ra còn có các ca sĩ Hoàng Lan, Bảo Châu, Phong Lưu, Tạ Hùng Cường, Trịnh Hoàng Lý... Giám đốc âm nhạc là pianist Hoàng Công Luận. Với phong cách hoà âm phối khí hiện đại, anh đã thổi một luồng gió lạ và độc đáo vào những ca khúc tưởng đã sáo mòn, quen thuộc. Các nhạc sĩ gồm có: Duy Trần (piano); Tường Vũ (guitar); Vũ Việt Chương (violin); Phạm Tuấn Hùng (keys/sax); Nestor Nunez (bass); và Peter Pfeifer (trống). Ngoài ra còn có màn classical guitar của các anh Nguyễn Thanh Huy và Trần Hoài Phương từ Việt Nam, và Bill Young từ Cali. Đại Dương và Uyển Diễm từ Cali lo phần MC.

Đồng Lan lên đồng với “Nắng Thủy Tinh”. (IANBUI/TRÉ)

Đặc biệt trong số khán giả đêm ấy còn có sự hiện diện của chị Trịnh Hoàng Diệu, em cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn, đến từ Sài Gòn. Chắc chắn chị đã rất vui được thưởng thức những bản nhạc của anh mình trong một không khí thân mật như vậy. Mọi người ra về trong tâm trạng được một vị khán giả mô tả là “vô cùng hạnh phúc”. Đêm hội ngộ Austin tại Studio Hill, như lời ngỏ trong bức thư mời của anh Hải, là “chốn hẹn hò của những tâm hồn đồng điệu, nơi mà âm nhạc, tình thân sẽ xoá nhoà biên giới giữa nghệ sĩ và khán giả, giữa ngày và đêm, giữa trời và đất, giữa đời thực và giấc mơ. Đó là cõi tình cho chúng ta bước vào khu địa đàng âm nhạc Trịnh Công Sơn.” Mong rằng tại khu vườn địa đàng ấy sẽ còn nhiều cuộc hội ngộ tuyệt vời nữa trong tương lai. **ẢNH: IANBUI/TRÉ**

Máy phát điện

HOÀNG HƯƠNG

Khi mất điện do bão gió, máy phát điện (generator) là thiết bị hữu ích cho gia đình. Làm sao để lắp đặt và sử dụng máy một cách an toàn và hiệu quả?

Khi khởi động máy phát điện di động (portable generator), hãy di chuyển máy ra xa nhà và rút mọi dây điện. Sau đó, thực hiện các bước sau:

- Đổ đầy bình xăng mới.
- Mở van nhiên liệu (fuel valve).
- Di chuyển cần điều chỉnh (choke lever) đến vị trí điều chỉnh (choke).
- Nhấn nút khởi động (start) cho đến khi động cơ khởi động. Nếu động cơ quay mà không khởi động, hãy bảo đảm bạn đã thực hiện đúng các bước trước đó và tham khảo hướng dẫn của nhà sản xuất.
- Sau khi động cơ khởi động, từ từ di chuyển cần điều chỉnh đến vị trí chạy (run) cho đến khi máy phát điện chạy không tải một cách trơn tru.
- Để máy phát điện nóng lên trước khi cắm thiết bị điện.
- Khi đến lúc tắt máy phát điện, cần ngắt cầu dao chính (main breaker) để dừng dòng điện và để máy phát điện chạy không tải trong vài phút để giảm hơi nóng trước khi tắt động cơ.
- Để tiếp nhiên liệu, cần tắt máy và để máy nguội trước khi đổ thêm xăng. Đổ xăng vào máy phát điện đang nóng có thể gây cháy.

(còn tiếp)

DALLAS Sự Kiện

AUTUMN AT THE ARBORETUM:
TEXAS TOWN

9/10 tới 2/11. Thưởng ngoạn hoa mùa thu cùng với trưng bày trên 100,000 bí đỏ Halloween với các chủ đề dựa trên lịch sử hình thành tiểu bang Texas

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 7528. Điện thoại: 214-515-6615. **Giá vé:** \$22.

HOWL-O-WEEN AT WAG'N BONE

26/10. Lễ hội Halloween dành cho chó. Có thi trang phục Halloween cho các chú chó cưng, chụp hình lưu niệm và các tranh biếm họa về chó...

Địa điểm: Wag'n Bone Dog Grooming & Day Care Village Dallas 5670 Village Glen Dr, #130, Dallas TX 75206. **Giá vé:** miễn phí.

THE LIGHT PARK

1/11 tới 31/12. Trưng bày đèn mùa lễ cuối năm trên đoạn đường dài trên 1 miles với hàng triệu đèn màu rực rỡ. Đặc biệt có múa đèn theo nhạc

Địa điểm: Riders Field, 7300 Rough Riders Trl, Frisco TX 75034. **Giá vé:** \$29 trở lên.

Về lại quê hương để... học lại tiếng Việt!

Năm nay tôi và các bạn cùng lớp bước vào 7 bó! Thời gian trôi qua nhanh thật! Mới ngày nào lúng túng mặc áo dài trắng, “ba vòng như một”, người cứng đờ như khúc củi, bỡ ngỡ đến trường. Nay thì đã bước vào ngưỡng cửa thất thập cổ lai hy! Bao biến động trong đời, thành công/thất bại, lên voi /xuống chó, kiếm sống/“tìm đường”, yêu đương, kết hôn, sinh con, nuôi dạy, dựng vợ gả chồng, làm bà nội bà ngoại... Giờ đã đi gần hết đời!

THÚY MESSEGEE
POTOMAC, MD

Bao năm mình vật vã mưu sinh nơi xứ người cũng là bao năm bạn mình trần thân kiếm sống tại quê nhà, chẳng ai nhàn hạ hơn ai! Nay ở vào tuổi có thể gọi là “gần đất xa trời”, các bạn giục về lại quê nhà hội ngộ, ăn mừng “70 năm cuộc đời!”

Ồ thì về!

Không biết làm sao diễn tả được tâm trạng của một người trở về “quê nhà

yêu dấu”, nhưng lại thấy mình về một đất nước tuy quen thuộc nhưng lại vô cùng lạ lẫm! Trong tác phẩm *Đức Phật Thích Ca* (Siddhartha) của Hermann Hesse có bảo người ta không thể nào bước xuống cùng một dòng sông lần thứ hai! Đúng thế, dòng sông không tồn tại bất biến mà nó lơ lững trôi đi, bồi đắp phù sa, uốn lượn chuyển dòng, khiến cho ngựa đá sang sông, chỗ nước cuộn cuộn chảy ngày xưa nay biến

thành chỗ làm nhà cửa, chỗ trồng ngô khoai! Các cụ bảo không sai: *thương hải biến vi tang điền*.

Nền văn hóa xưa bao gồm thói quen, tập quán, thức ăn, lối sống... đã trở nên lạ lẫm với “người trở về”! Có biết bao món ăn mới xuất hiện: cơm cháy chà bông, bánh tráng trộn, bún đậu mắm tôm, miến ngan, cháo dưỡng sinh v.v. Có những món thuần túy ngày xưa giờ đây chế biến theo kiểu khác: khuôn bánh khọt

ngập dầu như chảo chuối chiên, muống bột chế vào các khuôn lõm giòn sém ngoài bì vì ngập trong dầu sôi.

Có những dịch vụ mới xuất hiện mà ngày xưa không hề có, như dịch vụ giặt giày thể thao. Ngày xưa mang giày Bata trắng trong giờ tập thể dục, về nhà tự lấy bàn chải chà xà bông giặt rồi đánh kem trắng lên cho đôi giày trắng lại như mới. Làm gì có cửa hàng giặt giày cho mình. Những cửa hàng dành cho cún cưng xuất hiện đầy đường, có vẻ cũng nhiều gần bằng cửa hàng dành cho bé cưng. Cún đã được nâng cấp lên hạng công dân sáng giá, chẳng bù ngày xưa bị người ta nguyên rửa thẳng tay bằng những câu đại loại như: Đồ chó đẻ! Đã vậy, chó chạy rông ngoài đường là bị xe bắt chó đi ngang tóm cổ, chủ nhân nếu thương thì đi chuộc, không thì đành nhắm mắt đau lòng mất đi con cún cưng.

Và ngôn ngữ, cái thuyền chuyên chở văn hóa dân tộc, đã trở thành “Tiếng Việt Mới” đối với tôi! Tôi không muốn nói đến những từ ngữ từ Miền Bắc mang vào như *bức xúc, hoành tráng, sự cố, mặt bằng* v.v. Cái đó xưa rồi Diễm! Tiếng Việt Mới mà tôi muốn nói ở đây là những từ mới do người dân Miền Nam chân chất

sáng chế ra để thích ứng với tình hình mới.

Những nhu cầu, dịch vụ ngày xưa không có thì bây giờ phải đặt tên mới cho chúng.

Từ trước đến nay đã được thưởng thức gà quay, gà luộc, gà nướng, gà ti่ม v.v. Tuy nhiên bây giờ được mời thưởng thức món *gà lắ*! Chịu thua, chẳng thể tưởng tượng xem gà ấy được chế biến như thế nào, Lại còn có cả khoai lang *lắ* nữa! Vậy là cách “lắ” đã khá phổ biến trên thị trường ẩm thực ngày nay rồi.

Tìm hiểu thêm thì ngoài gà *lắ* phô mai còn có cả 59 cách *lắ* gà khác nhau: *lắ* muối, *lắ* nước mắm, *lắ* sả ớt, *lắ* xoài, *lắ* cóc v.v. Nhìn bảng quảng cáo *Gà lắ kiểu Mỹ* tôi cứ ngẩn tò te. Ủa, mình từ Mỹ về mà sao hông biết món gà *lắ* này cà?

Có nhiều cửa hiệu dựng bảng quảng cáo gọn lỏn “Dán Keo”! Ủa, dán keo ở mô? Dán làm gì? Tại sao Dán? À, đây là bôi một lớp keo mỏng lên sơn xe mới keng để không bị trầy trụa xây xát. Lại một nghề mới!

Và, sau nhiều lần được bạn chở ngang qua nhiều cửa hiệu quảng cáo dịch vụ “ốp lưng, tăng cường lực” tôi đánh bạo hỏi có phải đây là dịch vụ chữa trị những “bệnh đàn ông khó nói” không. Bậy nà! Ốp lưng là gắn bao bọc plastic vào cái phone để giữ cho nó an toàn, tránh bị vỡ khi lỡ đánh rơi xuống đất. Còn tăng cường lực là dán miếng đệm bằng plastic trong suốt vào các màn hình để tăng độ bền, độ an toàn và giảm thiểu nguy cơ hỏng hóc của máy điện toán, theo lời một quảng cáo trên mạng. Chớ nghĩ bậy bạ, hồi những đầu óc đen kịt!

Vì nhu cầu cạnh tranh phải đặt những tên “hot” để câu khách

Có muôn vàn sáng tạo: *Trùm Nón, Cà Phê Nè!, Viện Nghiên cứu Điều chế Trà Sữa* v.v. là những bảng hiệu được tô kẻ lộng

lấy treo trước cửa hàng. Cà Phê không chưa đủ, phải là *Cà Phê Nè!* mới rủ rê được những khách còn ngơ ngáo ngáo ngáo chẳng biết quán ruột của mình đang ở ngay bên đường. Dễ thương hơn nữa là một tiệm cà phê mới mở với cái tên độc đáo: *Em Có Cafe!* Vậy hả em? Để anh ghé vô thử cho biết nha!

Uống trà sữa của một *Viện nghiên cứu* thì nhất định là có tính khoa học cao độ, phải tám tắc tám phục khẩu phục rồi. Muốn mua nón thì chớ dại bạ đâu mua đó, đến mua của Ông Trùm mới bảo đảm mua được nón bảnh nhất, xịn nhất. Không biết những tên hiệu có tính huênh hoang này có câu được nhiều khách hàng hơn những tên hiệu bình thường chân chất không, nhưng cũng khiến người đọc tùm tùm cười một mình.

Thu gọn để tiết kiệm sơn vẽ hay thích ứng với mặt bằng nhỏ hẹp

Nói ít hiểu nhiều luôn là phương pháp giao tiếp thành công. Nói đủ hiểu

thôi, chớ lặp đi lặp lại vừa tốn kém sơn vừa nhàm chán. Khi quán đề bảng Bún Riêu Mọc Ốc, đừng nghĩ rằng trong món bún này riêu đã mọc ra con ốc, mà từ *Bún* được dùng làm thừa số chung của 3 món bún khác nhau: bún riêu, bún mọc, và bún ốc. Từ đó ta hiểu được cụm từ Lẩu Dê Bò Hải sản. Con dê không bò đi đâu cả nhé, nó đã nằm gọn trong nồi rồi.

Đôi khi cả thừa số chung cũng bị “hy sinh” vì

không gian chật hẹp. Khi nhìn thấy một bảng hiệu hẹp té gắn trên xe bán nước giải khát “Má Mía” thì chớ nghĩ rằng quán này là của Má Mía (chứ không phải của Má Bảy hay Má Năm), mà phải hiểu rằng nơi đây bán nước rau MÁ và nước MÍA. Từ *nước trong nước mía* và *nước rau má* đã “hy sinh”. Ai cũng hiểu mà! Ngày xưa ông bà dạy: “Người khôn nói ít nghe nhiều”, còn bây giờ “Người khôn nghe ít hiểu

nhiều” mới thật là người khôn.

Trời hồi, về lại quê nhà mà thấy mình ngơ ngác lạc lõng như đứa trẻ lên 3, đi thi “Tiếng Việt Mới” chắc chắn rớt cái đẹp. Sao thấy mình như một “Việt gian” vừa mới lên lút đột nhập, xa lạ ngỡ ngàng với cả tiếng nói của quê hương mình. Tuy nhiên, có một thứ không hề thay đổi hay trở nên xa lạ: đó là tình cảm triu mến thân thương. Tình bạn vẫn thắm thiết từ ngày còn bé riu rít cùng nhau đi học cho đến ngày mái tóc điểm sương chậm chạp chống gậy đến hộp lớp. Nó không hề suy giảm theo năm tháng, tuổi đời càng cao thì tình cảm càng sâu. Và cái nhịp đập của những con tim nồng nàn vẫn đều đặn, bền bỉ, thủy chung. Nó bất cần những đổi thay trong xã hội, không canh tân hay sáng tạo theo lối sống mới như thứ tiếng Việt mới tôi gặp trên đường phố. Và tôi cảm thấy yên lòng, hạnh phúc trong những “cái cũ” thân thương này.

TM (3/2024)

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

B'lao, hấn, mù sương & dã quỳ

1.

Tôi không thích gọi B'lao là... Bảo Lộc, vậy là “hấn” cũ, hai mắt bồ câu xoè tròn, nước da trắng xan ... hơi tái, vì di chứng của bệnh sốt rét rừng, mấy năm đi thanh niên xung phong tận Dak-Nông, còn ảnh hưởng, có lúc ửng hồng lên, đúng chất... con gái, duy có mái tóc “Demi garcon” cứ hất lung tung trước trán như... bôm một con ngựa hoang háu đá. Hấn lý luận: Nghe cái tên B'lao của ông vừa... Tây u, vừa thiếu số trong đó, đọc phải uốn mồm, uốn miệng không hay! Bảo Lộc vừa thuần Việt, vừa có ý nghĩa... mai một... Tôi hốt lời hấn: “Mai một có... con đặt tên Bảo Lộc chứ gì?”.

“Chứ sao?”. Hấn dài giọng rồi... hờn dỗi bỏ đi, và tôi cứ tà tà theo hấn, leo dốc!

2.

Hấn thuở ấy là cô giáo dạy thể dục ở Đạ Tẻh

sau khi hết hạn đi Thanh niên xung phong, tôi thầy giáo dạy văn tí tè ở Đạ Huoai, cuối tuần gặp nhau ở Bảo Lộc, đến Phố xưa ngồi uống cà phê tán chuyện... đòi cho đỡ... ngán cái nghề bán cháo phở. Bạn bè tôi, có ai đó cũng khen hấn là “dễ xươg”, tôi thì chỉ mèn mẩn hấn, đặc biệt là cái cách hấn ngồi nghe tôi... đọc thơ tình con cóc. Mắt bồ câu tròn xoè chớp chớp. Miệng... chu như sẵn sàng lập lại các câu thơ... “tuyệt hảo” của tôi. Rõ ràng là hồi đó, xưa rồi, nhưng cũng hiếm có người chịu ngồi nghe đọc thơ như hấn, mà lại là cô giáo... thể dục, chỉ biết “thở ra hít vào”, có khi chán phèo!

Hấn kể những đêm ở rừng Quảng Đức, trời mưa thật buồn, hấn ôm chiếc radio và nghe ngâm thơ riết rồi ghiền! Có lẽ tôi thích sự chân thật, giản dị của hấn, một độc

giả trung thành của thơ tôi.

Tuần này, vừa gặp hấn ở Phố xưa, trời bên ngoài đã mù sương lằng lằng. Hấn đội mũ len, quần khắn. Tự nhiên tôi đọc mấy câu thơ làm từ hồi xưa hồi xưa: “*Sáng ni trời đổ mù sương/ Con đường nhuộm lạnh nên tương tư người/ Trên tay sách vở bông lười/ Mới đem liệng cả để cười cùng mây/ Bây giờ còn lại hàng cây/ Tương tư chiếc lá nên gây hao xương/ Tôi chung em một ngôi trường/ Bây giờ em lại ra trường buồn chưa?...*”. Hấn chớp mắt, tôi thấy rõ những hạt sương trên mi mắt hấn cũng vừa rơi, lăn tròn trên cái mặt bàn bằng kính dày màu trà...

Tự nhiên hấn nói: “Mai mình về thành phố, phải xa Bảo Lộc rồi...”

Tôi ngồi ngẩn người, nhìn những mù sương cuộn tròn hư ảo, mờ cả

tám cửa kính, cảm giác... đơn lẻ, dù hấn đang ngồi chỉ cách một tầm tay với...

3.

Mới chỉ cuối tháng Mười, chưa tới tháng Mười Một, hấn bỗng đột ngột xuất hiện, bảo là “đi Tết sớm ngày nhà giáo, vì ngày ấy, hấn không lên Bảo Lộc được”. Hấn đi cùng tôi... lên dốc, mái tóc mượt dài bay bay, nghe như có hơi sương man mác lạnh. Tôi chắc lười tiếc mái tóc Demi garcon của hấn. Trông hấn có vẻ thùy mị nét na hơn.

Hai bên đường đang mùa dã quỳ nở, vàng rực trong nắng sớm. Tiện tay tôi hái một bông dã quỳ và tặng hấn. Hấn bỗng đột ngột hỏi tôi: “Ông vừa nói gì? Ông kêu tôi là... dã quỳ hả?”.

Trời ơi oan quá! Ai ví... “em” (lần đầu tiên tôi gọi hấn) là... “quỷ già” đâu? Em bỗng đứng lại... khóc hu hu, mặc kệ những học trò cũng đang hí hụi leo dốc. Tôi bỗng ước mù sương dày đặc, che khuất cả hai đứa, và tôi sẽ... vuốt mái tóc dài óng mượt mà an ủi em, bắt đền em... một đóa “cúc quỳ” thật đẹp...

Thì ra tôi đã...

BẢO HUÂN MICROSOFT AI

THV

Màu trung tính

■ Màu trung tính không chỉ kinh điển, thanh lịch mà còn dễ mặc với màu khác. Trung tính không chỉ là be mà rất đa dạng như khaki, xanh navy, đen ... Mặc đồ màu trung tính phải biết tông da, không thì dễ nhạt nhòa. Tông da lạnh chọn đồ trung tính có ánh xanh, còn da sắc ấm thì hợp trung tính có sắc vàng. Kết hợp các tông màu tương tự, khác biệt sáng tối đậm nhạt để nhìn tinh tế hơn, tạo chiều sâu cho trang phục. Thanh lịch mà không cần phải rực rỡ màu sắc.

■ Dùng các chất liệu có texture kết cấu khác nhau của cùng một màu trung tính giúp bộ đồ bớt nhàm chán. Ví như áo len tự nhiên mềm mại với quần có cấu trúc phom dáng hơn. Hoa tiết, những đường kẻ, hoa văn, caro tartan, răng sói ... làm bộ đồ nhìn mới mẻ. Kiểu pattern mùa thu rất hợp màu trung tính. Sự kết hợp giữa chất liệu, texture kết cấu và họa tiết nhìn đẹp hơn, có chiều sâu, không bị trơn láng.

■ Mặc đồ màu trung tính không có nghĩa là không có màu sắc, mà chút màu sắc nổi bật làm điểm nhấn. Phụ kiện như khăn, thắt lưng, giày nổi bật, hay túi xách độc đáo. Thậm chí màu sơn, sơn móng tay cũng là “phụ kiện” điểm nhấn cho bộ đồ. Một chút là đủ để thể hiện phong cách riêng.

■ Màu trắng luôn dễ dàng mặc với màu trung tính để tươi sáng hơn, như quần jean trắng hay giày trắng. Mặc nguyên đen nhìn hiện đại, nhưng cần kết hợp chất liệu khác nhau, kiểu dáng khác biệt để tạo nét đối lập trong tông màu đen để thêm thời thượng, như len, da, sequin ... Phong cách đơn sắc không chỉ với màu đen còn là xu hướng, bí quyết là chơi đùa với các tông cùng một màu, bằng cách này dáng nhìn gọn, trông cao ráo, thanh thoát hơn.

Thơ

Du Tử Lê

Du Tử Lê ra đi đã 5 năm. Nhiều người còn tưởng nhớ ông. Thơ ông có tới hàng trăm bài, một số lớn được phổ nhạc, phần lớn đều là thơ tình. Dù ông có nói tới quê hương, ơn Phật, ơn Chúa nhưng chủ yếu vẫn là ơn em.

Và như nhà văn Nguyễn Đức Tùng đã nhấn mạnh, “*Thơ Du Tử Lê có nhiều nữ tính. Tình yêu của anh vừa thế tục, nhục thể, vừa đầy lòng thánh thiện. Trong tình yêu có sự tầm thường của đời sống mỗi ngày và sự hướng tới cái cao cả. Tình yêu gần với tôn giáo nhưng không phải là tôn giáo, gần với hưởng thụ nhưng không phải là hưởng thụ, gần với sự hy sinh nhưng không phải là chủ nghĩa anh hùng. Khi hai người kết hợp, đó không phải chỉ là hai cá nhân, mà còn là hai nền văn hóa, hai truyền thống gia đình, phong tục, hai hệ thống giá trị luân lý, tôn giáo, thậm chí hai quốc gia, vì vậy sự dung hợp của hai người trở thành sự hòa hợp của nhiều di sản.*”

Sau đây để tưởng nhớ Du Tử Lê đã xa đời 5 năm, mời các bạn cùng đọc lại một số bài thơ đặc sắc của ông.

SAO KHUÊ

một bài thơ nhỏ

Người về như bụi,
Vàng trang sách xưa.
Người về như mưa,
Soi tìm dấu cũ.

Tôi buồn như cỏ,
Một đời héo khô.
Tôi buồn như gió,
Ngang qua thêm nhà.
Thấy ai ngồi đợi,
Bóng hình chia đôi,
Sầu tôi lụy khư.

Người về như sóng,
Buồn tôi quanh năm.
Người về như đêm,
Mơ hồ cõi chết.
Tình tôi phập phều,
Những tấm phụ bạc.
Lòng tôi gian ác,
Giấu trong miệng cười.

Người về như sương,
Ẩn sau lá động.
Người về như gương,
Thấy mình mất tích.

Người về như sông,
Tràn tôi, lụt lội.
Hồn tôi thả nổi,
Như khóm lục bình.
Sầu ai về cội.

*Bài thơ này đã được nhạc sĩ Hoàng Quốc Bảo phổ nhạc

chẳng chiến chinh mà cũng lẻ đôi

Chỉ nhớ người thôi đủ hết đời
Chim về góc biển . Bóng ra khơi
Lòng tôi lũng thấp . Tâm hieu quạnh
Chẳng chiến chinh mà cũng lẻ đôi

chỉ nhớ người thôi đủ hết đời
buổi chiều chán, gỏi thiếu hơi ai!
em đi để lại hồn thơ dại
tôi, vó câu buồn sâu sớm mai.

chỉ nhớ người thôi đủ hết đời
em còn gương lược dấu đường ngời?
nằm mơ thấy tóc thơm vai hẹn
và, khoảng trời xanh đến rộn người.

chỉ nhớ người thôi đủ hết đời
bàn tay dư mấy ngón chia phôi!
(tặng nhau chính ngón không đeo nhẫn)
và những tàn phai đầy tuổi tôi.

chỉ nhớ người thôi đủ hết đời
như trời nhớ đất (rất xa xôi.)
nắng mưa nhớ mãi hàng hiên đợi
thư nhớ hồi âm. Lệ nhớ môi.

chỉ nhớ người thôi sông đủ cạn
nói gì kiếp khác với đời sau.
đôi khi nghe ẩm trên da, thịt
như thể ai đi mới trở về.

2.1990

*Bài thơ này đã được nhạc sĩ Trần Duy Đức phổ nhạc
thành bài hát Chỉ nhớ người thôi đủ hết đời.

đêm nhớ trăng sài gòn

Đêm về theo vết xe lăn
Tôi trắng viễn xứ hồn thanh niên vàng
Tìm tôi đèn thấp hai hàng
Lạc nhau cuối phố sương quàng cỏ cây

Ngỡ hôn ta xứ mưa bay
Tôi chiêm trống gọi mỗi ngày mỗi xa
Đêm về theo bánh xe qua
Nhớ em xa lộ nhớ nhà Hàng Xanh

Nhớ em kim chỉ khâu tình
Trưa ngoan lớp học chiều lành khóm tre
Nhớ mưa buồn khắp Thị Nghè
Nắng Trương Minh Giảng trưa hè Tự Do

Nhớ nghĩa trang quê hương bạn bè
Nhớ pho tượng lính buồn se bụi đường
Đêm về theo vết xe lăn
Tôi trắng viễn xứ sầu em bến nào?

1978

*Bài thơ này đã được nhạc sĩ Phạm Đình Chương phổ
nhạc thành bài hát cùng tên.

ơn em

ơn em thơ dại từ trời,
theo ta xuống biển, vớt đời ta trôi.
ơn em dáng mộng mưa vời,
theo ta lên núi, về đời yêu thương.
ơn em ngực ngải môi trầm,
cho ta cỏ mặn, trăm lần lá ngoan.
ơn em hơi thoảng chỗ nằm,
giấu quanh giấu quẩn nỗi buồn một nơi.
ơn em tình như mù lòa,
như con sâu nhỏ bò qua giấc vùi.
ơn em hôn sớm ngậm ngủi,
kiếp sau xin giữ lại đời cho nhau.
tạ ơn em... tạ ơn em...

*Từ Công Phụng đã phổ nhạc bài này cùng mang tựa
Ơn Em

Cây trành đầu Đông

Những sạp cây
tranh bắt đầu bày
bán đủ loại cây

UYÊN CA
QUẢNG NAM - VN

Hằng năm, cứ đến mùa mưa bão, sự sống dường như khép kín trong ý nghĩa trú đông, con người, vạn vật, tâm hồn co cụm, ruộng đồng trở gồ gề và cỏ hoang... Đâu đó nơi góc quê và góc chợ, người ương, người bán cây trành vẫn bám trụ cùng mưa bão. Điều đó giống như một sự nấn ná, cố gắng cuối cùng của con người trước nỗi khắc nghiệt và vô tâm của thiên nhiên. Cây trành như một gạch nối giữa mùa đông tàn tạ với mùa xuân tinh khôi... Đôi khi, ánh mắt chịu đựng và quyết liệt của người bán cây trành cũng thoáng qua một chút bóng tối, thứ bóng tối của vô vọng, nghèo khổ và cô đơn... Thật khó nói!

Nghèo mới bán cây trành

Chị Nguyệt, một người bán cây trành lâu năm tại cầu Vĩnh Điện, Điện Bàn, Quảng Nam, chia sẻ:

- Hầu hết người bán cây trành đều là người nghèo chị ạ!
- Vì sao vậy chị?
- Vì cả người bán cây trành và người làm cây trành đều bám nghề nông, đều trông đợi vào đồng ruộng, nên thu nhập rất thấp. Mà cái nghề này thành nghiệp rồi,

nên khó bỏ lắm. Hễ cứ tới mùa, tự dưng mọi thứ rớt rất mình làm à. Năm nay cây trành có sớm hơn, mà dự tính mưa bão nhiều hơn đó.

- Vì sao chị biết có mưa bão nhiều hơn?

- Năm nay mới cuối tháng Tám âm lịch đã thấy sương mù buổi sáng, có nhiều buổi sáng sương mù dày đặc như tháng Chạp vậy. Và trưa thì nắng chói chang. Kinh nghiệm quan sát của người xưa và của tôi bây giờ đều cho thấy rằng năm nào chưa tới mùa mưa chính thức mà sương mù dày đặc thì năm ấy mưa kinh khủng lắm, thiên tai, bão lụt còn dài dài. Năm nay kinh quá, mọi thứ đến nay cứ tưởng như Tết sắp về rồi vậy! Mà cái rốn lũ, rốn thiên tai miền Trung này thì chị biết rồi đó, khó lường lắm!

- Biết sắp có thiên tai theo kinh nghiệm, sao chị vẫn ươm cây trành bán?

- À, dạ không phải tôi ươm đâu, cái này tôi lấy lại của người ta mà bán kiếm lãi đó. Người ươm cây trành họ có nghề riêng, thỉnh thoảng mình cũng ươm vài cây thôi, nhưng khó bán lắm, vì nó không chuẩn. Năm nay ươm nhiều, coi như đánh bạc đó chị.

- Đánh bạc là sao hả chị?

- Đánh bạc nghĩa là được ăn cả, ngã về không. Dù quan sát vẫn thấy lo và

Cây su con với giá 2 ngàn mỗi cây, được nhiều gia đình chọn trồng

rất lo nữa kia, nhưng mà vẫn cứ làm, bởi vì sao? Bởi vì mùa này bán cây trành cũng có chút tiền, mà người trồng vụ sớm, nếu may mắn không mưa bão thì nông sản sẽ có giá rất cao. Chỉ cần thoát được thiên tai, mùa này có thể ăn Tết được. Chính vì vậy mà nông

dân không ngần ngại đánh bạc. Hơn nữa mùa này đất giàu khoáng, nhiều độ ẩm, tưới tiêu cũng không mấy, cũng chẳng lo sâu bọ như mùa thu hay mùa hè. Nhìn chung là mùa này nếu đừng có thiên tai, thu hoạch sẽ rất tốt, rau củ quả cũng sạch, an

toàn. Chính vì vậy mà người nhà nông quyết tâm trồng trọt còn người ươm cây trành, buôn cây trành như mình mới có đất sống.

- Xin hỏi chị một câu hơi riêng tư và tế nhị: Thu nhập từ việc bán cây trành này mình có thể chia trung bình mỗi ngày được không và chia được thì chị thu lãi được khoảng chừng bao nhiêu mỗi ngày ạ?

- Trung bình hả chị, cũng chia được chứ! Vì mức độ mua cũng đều đều. Ngày nào trúng thì kiếm được chừng hai trăm ngàn

Nhiều khi cây già quá phải năn nỉ người ta trồng giùm bởi bỏ thì thương

đồng tiền lãi, ngày nào yếu thì một trăm (tương đương với 8 USD và 4 USD). Nhưng bán như vậy cũng hồi hộp lắm!

- Hồi hộp vì điều gì vậy chị?

- Hồi hộp vì cây, hễ mà cây để lâu quá, chừng mười bữa, nửa tháng không bán hết thì chỉ có cho họ về trồng giùm, thậm chí nhờ họ trồng giùm chứ chẳng ai mua đâu, cây thành vốn dĩ là cây con, nó chỉ có giới hạn trong mười ngày, nửa tháng thôi, quá thời gian này nó lớn quá, trồng cũng không ổn mà sống được cũng suy nhược rồi.

- Có khi nào chị gặp trường hợp này chưa?

- Gặp hoài chị ơi! Có năm bán dư nhiều quá, mình phải nhờ nông dân họ trồng giùm vì thấy bầu, bí, dưa, cà lên cao rồi, bỏ thì thương, mà giữ lại thì càng lúc càng tệ. Thôi thì chờ tới từng nhà nhờ người ta trồng. Chứ mình ôm đầu có nổi!

Nhà nông với cây thành

Ông Hiên, một người chuyên cung cấp cây thành ở Duy Xuyên, Quảng Nam, chia sẻ:

- Hồi xưa cây thành chủ yếu thuốc lá, cà tím và dưa leo, còn bây giờ thì cây thành phong phú, đa dạng hơn. Nhà nông bây giờ người ta cũng ứng biến theo thời gian lắm.

- Cây thành bây giờ gồm

Những thành cây giống, nhiều khi là hy vọng của nhà vườn để ăn Tết nếu không bị mưa bão...

những loại nào vậy bác?

- Những năm đói kém, cây dưa leo, cây cà tím là chủ lực. Với lại hồi đó, đất đai còn hoang, trồng mấy cây này thì hợp, còn bây giờ đất đai hẹp lại rồi, mấy cây này vẫn có nhưng trồng theo ruộng theo bãi, không như hồi xưa. Bây giờ cây thành chủ yếu là cây cao sản, chủ yếu là rau củ quả. Ví dụ như cây dưa lưới, cây dưa hấu, cây ớt, cây xà lách Nhật... và bây giờ

người ta thiên về trồng hoa, ví dụ như cúc magic, thược dược, hoa hướng dương, mận đình hồng, hoa hồng, cẩm chướng...

- Có phải do kinh tế phát triển, người ta thiên về làm đẹp hơn là làm no không bác?

- Câu này khó trả lời ghê. Vì nhìn từ bên ngoài thì nhà nào cũng xây kiên cố, không còn nhà tạm như ngày xưa. Nhưng mà khó nói lắm. Vì ngày xưa người ta ít gánh các

khoản tài chính một mỗi như bây giờ. Còn bây giờ mua cái chi cũng mắc, vì nó có thuế bên trong, chi tiêu hàng tháng nặng nề lắm và hơn hết là thứ chi cũng có độc tố, nên nói kinh tế phát triển thì tin vậy, chứ mình thấy có gì đó bất ổn.

- Bác thử cho một ví dụ về bất ổn?

- Hồi xưa nhà 5,7 đứa con mà sống vui, sống đoàn kết, hòa ái với nhau, anh em thương nhau như thể tay chân, đùm bọc, đỡ đỡ nhau, còn bây giờ, nhà có một, hai đứa con mà chúng nó chẳng tình cảm. Còn chuyện anh em xúm nhau giành giật tài sản cha mẹ, chẳng ra làm sao cả, chỉ thấy buồn thôi! Nhìn chung thì từ cây cho đến người, thời bây giờ bất ổn.

- Cây cũng có gì bất ổn sao bác?

- Có chứ, nặng lắm nữa là khác, cây giống bây

Cây su khi chuẩn bị tùm búp

giờ lai tạo hết, mình vốn quen với cây từ trong mâm quen ra, mấy chục năm sống với nghề cây trà, quanh năm suốt tháng vọc đất, vọc lá chuối, vọc hạt giống, cái cây cũng như một phần của mình vậy, nên mình cảm nhận về nó không có sai. Cây bây giờ lai tạo nhiều quá, không biết cây bị biến đổi gen như vậy có ảnh hưởng chi đến con người không mà mình để ý, thấy từ khi các loại giống lai tạo hình thành thì con người cũng có gì đó lai tạo, mất đi cái con người thật thà, nguyên bản ngày xưa. Người bây giờ cứ lưng lửng, nhất là lớp trẻ, nữ không ra nữ, nam cũng không ra nam, ác không ra ác, thiện không ra thiện, cười với khóc cũng không phân biệt được... sợ thật!

- Có phải do vậy mà bác chuyển sang đầu tư bán cây trà chủ yếu là giống hoa?

- Đúng rồi đó cô, nhưng nghiệt nỗi hoa bây giờ cũng lai tạo nốt, hoa hữu sắc vô hương, bông nào bông nấy to tổ chẳng nhưng chẳng có mùi thơm, chỉ được cái sắc sỡ thôi! Khổ nỗi dân mình lại ưa cái sắc sỡ, hễ nghe bông to, cây cao là chọn. Cũng y như chọn người con gái vậy, cứ chân dài, da trắng, nổi tiếng, hoa hậu là có giá à. Mọi thứ thành công nghệ cả, nên nó không có chiều sâu. Nhiều khi mình ươm cái cây, cũng vì đồng tiền bát gạo, nhưng mình không tìm thấy tiếng nói của cái cây với mình.

Một người chuyên cung cấp cây trà khác, ở Đại Lộc, Quảng Nam, tên

Hiền, chia sẻ:

- Đúng là cây giống bây giờ lai tạo nhiều quá, như cây đu đủ chẳng hạn, giống gì mà trái trĩu cây, trái khủng khiếp lắm, trồng mới 3 tháng là cho trái rồi

- Giống đu đủ ngày xưa thì bao nhiêu tháng cho trái vậy chú, và có gì khác với giống bây giờ?

- Hồi xưa, cây đu đủ, trồng phải được ít nhất 6 tháng mới ra hoa, 9 tháng mới cho trái, và một cây đu đủ có tuổi thọ cả chục năm, chỉ cần trồng một cây thì ăn quanh năm. Chẳng giống như bây giờ, trồng đó là thấy trái, mà trái không có thơm, ngọt, tím vàng đủ thứ nhưng nó lạt.

- Có khi nào do phân bón hóa học khiến nó mất vị gốc?

- Cũng có thể, nhưng do lai tạo giống, nó có trồng ở đất cằn thì cũng ra trái không thơm ngọt như hồi xưa à! Hầu hết các loại giống bây giờ đều vậy, cho rất nhiều trái, gấp 5, 6 lần giống hồi xưa nhưng chất lượng thì kém xa.

- Chú có nghĩ con người và cái cây bây giờ cũng khác xưa?

- Có chứ, con người bây giờ cũng vậy, mọi thứ phì đại ra nhưng không sâu xa như hồi xưa. Hồi xưa sống chậm hơn, chín chắn và tử tế hơn, không chụp giạt và bất chấp như con người bây giờ. Nhìn chung là buồn!

- Thu nhập của người trồng cây trà bây giờ so với ngày xưa ra sao hả chú?

- Nhìn bên ngoài thì thấy tốt hơn, tức thu nhập tiền bạc cao hơn, nhưng ngày xưa lại khấm khá hơn vì đồng tiền không mất giá như bây giờ. Nhìn chung là găng mà làm thôi chứ cũng không mong chi ngày pháo nổ!

Câu kết đầy chất bi hài của ông Hiền, hình như cũng đủ để nói lên thực tế đời sống của người nhà nông miền Trung vốn chịu dầm mưa dãi nắng, dầm mình và đánh bạc với mưa bão, thời tiết. Lại một mùa cây trà mới bắt đầu, một vụ mùa mới để đón Tết, nhưng nghe sao cứ nặng nề...!

Bài và hình UC

Vườn tược như máu huyết người nông dân, đến mùa lại vỡ đất...

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Thời Tây, Liên bang Đông Dương gồm 3 nước: Việt Nam, Lào và Campuchia.

Để dễ cai trị, bóc lột tài nguyên đem về mẫu quốc, (mẫu quốc, nước mẹ, nhưng không có 9 tháng cưu mang, 3 năm bú mớm gì ráo). Mẹ là bà đầm, tóc vàng sợi nhỏ, mắt xanh, mũi lõ; ăn bơ uống sữa bò. Con da vàng mũi tẹt. Việt, Lào húp nước mắm. Còn Miên ăn mắm bò hóc. Mẹ đầm giao cho thằng Tây, Toàn quyền Đông Dương, làm ông cố nội năm xứ: Bắc Kỳ, Trung Kỳ, Nam Kỳ, Lào và Campuchia.

Trong đó, Bắc Kỳ, Trung Kỳ, Lào và Campuchia là xứ bảo hộ; làm ông nội là Thống sứ (Résident supérieur). Nam Kỳ là thuộc địa; ông cố là Thống đốc (Gouverneur), có rất nhiều 'Hàng Rô' và 'Hàng Rết'!

Nó cũng na ná thời nhà Đông Hán, năm 40 sau

Công Nguyên; thái thú Tô Định bị Hai Bà Trưng rượt chạy có cờ.

So với Tàu, thằng Tây nó 'đều' hơn. Nó không tàn bạo trắng trợn, bóc lột thái quá. Tây bóc, nó lột từ từ, ngày lột một miếng rồi mới lột.

Chính vì vậy, thay vì dọn vô Dinh Norodom, Dinh Độc Lập, ở Sài Gòn, Toàn quyền Đông Dương Jean-Baptiste-Paul Beau (1857-1926) năm 1902, ra Hà Nội ở trong Dinh Toàn Quyền mới được xây.

Vốn là luật sư, là nhà ngoại giao nên Paul Beau khá là cấp tiến và mềm mỏng. Ông giúp đỡ dân nghèo bằng cất bệnh viện và chủ trương khai hóa dân trí, thành lập các trường học. Paul Beau ủng hộ việc thành lập trường Pháp-Hoa tại Chợ Lớn vì ông cho rằng điều này sẽ giúp ngăn chặn việc nhiều người Hoa giàu có cho con cái đi du học tại Trung

Quốc hay Nhật Bản.

Vin vào chuyện này, mấy chú Chệt chớp lấy thời cơ cất trường cho công tử, tiểu thư nhà mình. Tạ Mã Điền, một thương gia giàu sụ nhờ buôn bán gạo đồng thời là một tay tai to, mặt bụi thừ lự; bụng như ông Địa, bụng như cái trống châu, làm bang trưởng bang Phúc Kiến. (Phúc Kiến (Fujian) là một tỉnh nằm ở ven biển đông nam của Trung Quốc. Tỉnh này giáp với Chiết Giang ở phía bắc, Giang Tây ở phía tây, và Quảng Đông ở phía nam. Phía đông của Phúc Kiến là eo biển Đài Loan, ngăn cách tỉnh này với Đài Loan). Tạ Mã Điền hô hào quyên góp được 100,000 đồng Đông Dương và tự mình hiến hơn 50,000 m² đất bên đường cái quan lúc bấy giờ để cất trường vào tháng 2 năm 1908.

Vậy là tại số 4 đường Nguyễn Trãi, Quận 5, Bác ái Học viện vốn là Trường Trung học Pháp - Hoa (tiếng Pháp là Lycée Franco-Chinois) ra đời.

Học sinh trường Pháp - Hoa trong tác phẩm của Hồ Biểu Chánh và Bình Nguyên Lộc gọi là "mái chín" là người rành tiếng Pháp, Trung, Việt. Rành nhiều ngôn ngữ, rành buôn bán nên lớn lên, họ trở thành các nhà mại bản rất có địa vị trong xã hội, nổi tiếng khắp Nam Kỳ.

Dinh Toàn Quyền Đông Dương tại Hà Nội

Bác ái Học viện
(Lycée Franco-Chinois)

Thời Đệ Nhất Cộng Hòa, chính quyền Tổng thống Ngô Đình Diệm ban hành chính sách Hoa kiều, theo đó hầu hết các trường trung học của người Hoa bị buộc đóng cửa và chuyển đổi thành trường Việt. Trường Trung học Pháp – Hoa là một trong vài ngoại lệ được duy trì nhưng phải đổi tên thành Bác ái Học viện vào năm 1957.

Sau 30 tháng 4 năm 1975, trường Bác ái bị CS quốc hữu hoá. Một năm sau, nơi đây trở thành cơ sở của Trường Cao đẳng Sư phạm.

Năm 1995, bèa giạt nổi trôi theo vận nước, trời xui đất khiến, tui tập đại vào Melbourne, thủ phủ tiểu bang Victoria Úc Châu. Năm 1996, công ty an ninh Probe (của mấy thằng Úc gốc Do Thái vốn là trưởng đồn cảnh sát lem nhem tiền bạc bị sa thải ra khỏi ngành thành lập) trúng

thầu hợp đồng với công ty Byvan, chuyên quản trị các cơ sở thương mại khắp Melbourne. Mấy thằng Do Thái của công ty an ninh Probe này nó gởi tui về làm bảo vệ ở Southgate precinct. Phức hợp này có những nhà hàng nổi tiếng như Red Emperor (Đế quốc đỏ) chuyên bán ‘yum cha’ Quảng Đông như Sủi cảo, Há cảo tôm; Xíu mại; Bánh bao xá xíu; Bánh bao hấp; Chân gà hấp tàu xì; Bánh cuốn tôm; Bánh bao kim sa, Bánh bao nhân đậu đỏ; Bánh bao sữa; Bánh khoai môn chiên; Bánh xếp chiên v.v. Thế mới biết: ông bà mình nói chỗ nào có khói là có người Tàu mở tiệm ăn, quả không sai.

Cuối lâu hai, gần thang cuốn, là nhà hàng Blue Train, những người đồng tính ở Melbourne đều biết.

Giữa lâu hai là nhà hàng Scusa Mi Italiano, nơi mà vào năm 1998, Tổng thống Ý Oscar Luigi Scalfaro đã ghé ăn tối.

Ngoài nhiều tiệm quần áo, giày dép thời trang dành cho giới thượng lưu, Southgate precinct còn có một khu ẩm thực (Food court) bán đủ loại món ăn từ Ý, Hy Lạp, Anh, Úc, Nhật Bản, Ấn Độ và Trung Quốc.

Ở khu ẩm thực đó, tui gặp và thăm yêu Alice, Mỹ Trang, cựu nữ sinh Bác Ái học viện, là thuyền nhân tị nạn cộng sản năm 1978.

Tên ‘Alice’ gốc từ tiếng Đức cổ ‘Adalheidis’ nghĩa là ‘công chúa’. Qua thời gian, tên này đã được rút gọn và biến đổi qua các ngôn ngữ khác nhau, cuối cùng trở thành ‘Alice’ trong tiếng Anh. Tên Alice cũng là tên nhân vật chính

trong cuốn tiểu thuyết “Alice’s Adventures in Wonderland” (Alice ở Xứ Sở Thần Tiên) của Lewis Carroll xuất bản năm 1865.

Tên Úc của em là Alice; còn tên Việt là Mỹ Trang. Tiểu thư, xui chẻ của tui. ‘Mỹ Trang’ với ‘Mỹ’ mang ý nghĩa đẹp, hoàn hảo, dịu dàng, thanh tú, có tài, hiền hậu. ‘Trang’ mang ý nghĩa thanh tao, nhẹ nhàng, giữ gìn chuẩn mực cao quý.

Suốt 6 năm trời từ năm 1996 tới năm 2002, khá dài với đời người nhưng quá ngắn với tình ta. Mỹ Trang lo cho tui từ hộp thức ăn, từng ly cappuccino (cà phê pha kiểu Ý) ‘take away’ mỗi ca làm. Thằng Úc tên Chris, làm chung, lấu cá vật, dựa hơi tui, nhờ tui đi mua đồ ăn trưa cho nó khỏi tốn tiền. Nhưng tui nói với Alice là tính giá vốn, đừng cho không nó. Cho không nó xin hoài, thiên hạ xâm xì!

Rồi em và tui trôi theo dòng đời, đôi ngả đôi ta, tui đã mất em giờ đã hơn 20 năm trời rông rã. Trong cơn mơ, trong cơn mưa đêm xứ người buồn như đắm đầy nước mắt, tui thầm gọi Mỹ Trang ơi! Kiếp sau! Hu hu!

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỢ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

(NGUỒN ẢNH: FACEBOOK LÊ PHÂN)

Hồ Con Rùa - Sài Gòn tháng 10-2024

Hồ Con Rùa không chỉ không có rùa mà cây ở đây cũng không có lá nữa. Mà không chỉ ở đây, nơi nào ở Việt Nam cũng dễ dàng thấy cây bị cưa trụi lủi thành cột điện - xong để vài tháng cây không ra lá nữa rồi chết, thành cái cột trong biệt phủ nào đó? Ngoài ra, Hồ Con Rùa là chỗ công cộng mà dân buôn (nói tiếng Bắc - được «bảo kê») trải bạt chiếm hết chỗ, không cho người dân ngồi. Ai ngồi thì phải mua nước uống, bị bắt phải trả tiền thuê bạt của chúng. Ngày xưa, tối tối gia đình tôi bát phở rồi đậu xe ở ngoài, vào Hồ Con Rùa ngồi chơi, hóng gió, ngắm người rất thoải mái, giờ thì...

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ơ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Sự sống mới?

Protein là các phân tử đóng vai trò căn bản trong hầu hết các chức năng của cơ thể sống. Protein tiến hóa trong tự nhiên. Nhưng cùng với sự phát triển và hiện đại, con người dần hủy hoại tự nhiên, khiến trái đất nóng lên, mầm bệnh lạ sinh sôi, con người yếu đi, không đủ sức chống chọi với thiên nhiên lẫn bệnh tật cũ và mới. Tạo ra các protein mới không tồn tại trong tự nhiên là một ý tưởng có từ hơn 50 năm trước, bị coi là không thể đạt được, thậm chí là hoàn toàn điên rồ.

Ngày 9-10-2024, Viện Hàn lâm Khoa học Hoàng gia Thụy Điển đã công bố giải Nobel Hóa Học năm nay trao cho 3 nhà khoa học David Baker, Demis Hassabis và John Jumper, nhằm vinh danh những nghiên cứu về protein – những cấu trúc tạo nên sự sống.

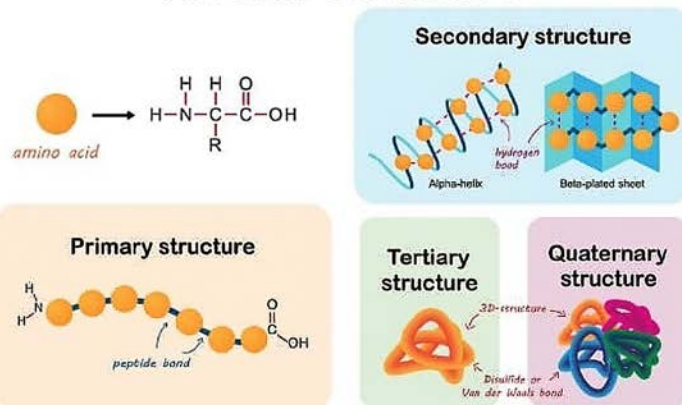
Vào năm 2020, Demis Hassabis và John Jumper (làm việc tại Google Deepmind - Anh Quốc) đã giới thiệu một mô đun AI (trí tuệ nhân tạo) có tên là AlphaFold2, cho phép dự đoán cấu trúc 3 chiều của hầu như tất cả 200 triệu protein đã được tìm ra trước đó. Cho đến nay, AlphaFold2 đã được hơn 2 triệu người từ 190 quốc gia dùng.

Giáo sư David Baker (Đại học Washington, Mỹ) đã tự tìm ra cách làm chủ các cấu trúc của sự sống và tạo ra các protein hoàn toàn mới với sự giúp sức một chút từ trí tuệ nhân tạo. Vào cuối những năm 1990, David Baker đã tạo ra một chương trình có tên Rosetta để giải phương trình khó về cấu trúc của protein từ chuỗi axit amin của chúng và đạt được một số thành công. Năm 2003, ông công bố kết quả về loại protein được biến đổi gen đầu tiên chưa từng tồn tại trong tự nhiên, chưa thể tìm ra chức năng của nó. Trong 20 năm qua và đặc biệt là trong 5 năm qua, nhóm nghiên cứu của David Baker đã liên tục tạo ra những protein sáng tạo, bao gồm protein có thể dùng làm dược phẩm, vaccine, vật liệu nano và cảm biến siêu nhỏ... bởi chương trình Rosetta dần được cải thiện bằng cách tích hợp trí tuệ nhân tạo.

Giải thưởng năm nay trị giá 11 triệu krona Thụy Điển (khoảng hơn 1 triệu USD), trong đó một nửa giải thưởng dành cho David Baker, nửa còn lại dành cho Demis Hassabis và John Jumper. Phần thưởng đến từ di sản của người sáng lập giải thưởng Alfred Nobel (Những người đoạt giải sẽ được mời đến nhận giải ngày 10-12 - vào kỷ niệm ngày mất của nhà hóa học người Thụy Điển này).

Protein Structure

Là cốt lõi của sự sống, protein cấu thành từ khoảng 20 loại axit amin nhưng có cấu trúc hết sức phức tạp. ẢNH CHEMISTRY ZONE

Chùa Gò

Chùa Gò do chùa tọa lạc trên một gò cao, còn gọi là Phụng Sơn Tự. Phụng Sơn do một truyền thuyết kể rằng: Vào đầu thời Gia Long (1802-1820), trên đường đi vân du vào phủ Gia Định, thiền sư Liễu Thông trông thấy cảnh trí nơi này thanh tịnh, thích hợp cho việc tu hành, nên dựng một am tranh tại đây. Một hôm, có một con chim phụng đến đậu trên cây ngô đồng trước am cất tiếng gáy, thiền sư cho đó là điềm lành, nên đặt tên chùa là Phụng Sơn Tự.

TRANG NGUYỄN

Vùng đất ở gần cuối đường thiên lý về miền Tây, chính xác là vùng bưng bình Cây Gõ giáp ranh quận 6 và quận 11 ngày nay, nguyên là vùng đất gò cao, dưới chân gò, khắp nơi có nhiều rạch nước. Người Khmer và người Hoa sinh sống buôn bán quanh đây. Do thế đất cao, phong cảnh hữu tình nên thiền sư Liễu Thông thi vị hoá đất gò thành sơn cảnh. Sau này, đến đời sư Huệ Minh trụ trì (1909), ngài có mang một cây mai trắng trồng trong khuôn viên chùa. Cây mai này, theo sách xưa ghi nhận có xuất xứ từ chùa Cây Mai và trong

chùa Phụng Sơn còn thờ bài vị những thiền sư của chùa Cây Mai, nên không ít người lớn tuổi ở Sài Gòn ngộ nhận Phụng Sơn Tự là chùa Cây Mai ngày xưa.

Ông bạn lớn tuổi của tôi, ngày xưa sống ở làng Phú Thọ Hoà, đi du học sang Mỹ trước 1975, khẳng định: “Chùa Cây Mai hay Chùa Gò còn gọi là Phụng Sơn Tự tọa lạc ở cuối đường Trần Quốc Toản (nay là 3 Tháng 2) nhìn xéo ra phía bên kia là bưng bình Cây Gõ. Hồi còn nhỏ tôi vẫn thường ghé chùa, ra phía hậu liêu ngồi học bài. Nơi đây yên tĩnh, vào mùa

xuân thì cây bạch mai nở hoa, hoa mai trắng trong, hương thơm lãng đãng. Thi thoảng vào những ngày rằm, hay ngày cúng huý kỵ, Phật tử mới ghé thăm chứ ngày thường chùa vắng bóng người. Trong sân chùa có ngôi miếu nhỏ thờ Ông Tà. Gần nửa thế kỷ rồi, tôi chưa về thăm lại chốn xưa, không biết giờ đây quang cảnh đổi thay thế nào”.

Chừng ấy thời gian, biển còn hoá nương dâu, hướng hồ chỉ một vùng đất đô thành Sài Gòn. Mọi thứ đều thay đổi. Duy chỉ Ông Tà trong khuôn viên chùa vẫn còn ở đó tro gan

cùng tuế nguyệt. Ông Tà là ai sao lại xuất hiện trong chùa? Nguyên chùa Phụng Sơn tọa lạc trên nền đất của một ngôi chùa Khmer. Ông Tà chẳng qua là ông thần Thổ Địa của người Khmer do người Việt mình gọi thành “Tà” cho dễ nhớ. Ông Thổ Địa Khmer tên gọi Neak Ta. Theo tín ngưỡng dân gian, người Khmer thờ nhiều vị thần tùy theo vùng đất mình ở. Chẳng hạn, người sống vùng sông nước thì thờ thần sông (Neak Ta Prek), người ở vùng rừng thì thờ thần rừng (Neak Ta Prey), thần núi (Neak Ta Phnom). Ông thần đất của người Khmer xem ra gần gũi với người Việt mình, nên khi vùng đất mới lập chùa, các nhà sư đã giữ lại Ông Tà theo quan niệm “sống ở đâu, thổ công ở đó”.

Chuyện ông bạn già, sống gần chùa từ bao nhiêu năm còn ngộ nhận chùa Phụng Sơn là chùa Cây Mai. Nguyên do hầu như nhiều người nhắc tới do chùa có cây bạch mai lại tọa lạc trên gò cao. Chùa Cây Mai cũng tọa lạc trên gò cao nhưng có đến 7 gốc bạch mai cổ thụ và vị trí khá gần chùa Phụng

Sơn. Theo bản đồ xưa do Trịnh Hoài Đức ghi nhận, chùa Cây Mai áng chừng nằm cuối đường Hồng Bàng ngày nay thuộc quận 6. Xét ra vị trí hai chùa không xa là bao.

Sách Gia Định thành thông chí có ghi: “Gò Cây Mai cách phía Nam trấn (Phiên An) 30.5 dặm.

Trong khuôn viên chùa còn cây mai cổ thụ hơn trăm năm được tỉa tốt, mỗi mùa đều cho hoa mai trắng (ẢNH: INTERNET)

Ở đây gò đất nổi cao có nhiều nam mai, nhành cỗi rườm rà, nhưng khi hoa nở không có tuyết, chỉ có lá che chở hương thơm mà thôi. Thứ hoa này bằm linh khí sinh ra, không đem trồng ở nơi khác được. Trên có ngôi chùa An Tôn (chùa Cây Mai), đêm đọc Bối kinh (kinh Phật chép trên lá bối), chuông mai trống chiếu vang rền trong mây khói, mừng tượng như thế giới nhà Phật ở Ấn Độ. Lại có suối trong chảy quanh chân gò, các du nữ chiều mát chống thuyền hái sen. Gặp lúc trời tốt tiết đẹp, văn nhân thi sĩ mang bầu rượu, theo từng bậc cấp leo lên, ngấm vịnh tại nơi đầu gò, dưới gốc mai hoa, câu thơ phảng phất mùi hương. Thật là một thắng cảnh cho người du lãm”.

Năm 1859, quân Pháp đánh chiếm thành Gia Định, nhưng không dám đóng quân trong thành, bèn triệt phá rồi rút xuống đóng tại đồn Hữu Bình. Thỉnh thoảng quân Pháp ở Đồn Hữu Bình bị nghĩa quân ta ban đêm đột kích đánh phá, nên người Pháp bèn lập phòng tuyến trên bộ từ chùa Khải Tường qua chùa Kim Chương, từ chùa Kiểng Phước xuống đến chùa

Phật và chuông đồng cỡi voi trắng mang dấu ấn của văn hoá Khmer xưa trên đất Nam bộ (ẢNH: INTERNET)

Cây Mai, gọi là phòng tuyến các chùa, nhằm ngăn cản quân ta đột kích. Pháp đã biến các chùa thành các trại quân, trong đó có chùa Cây Mai. Các tượng Phật và tự khí đều bị phá huỷ. Cây cối xung quanh chùa bị chặt phá, tạo thành vùng đất trống để dễ tuần phòng.

Tiếp thay một kiếng chùa đẹp bị tàn phá. Và sau khi chiếm được Gia Định, Pháp tiến hành ngay chỉnh trang giao thông để tiện bề di chuyển. Người Pháp cho san bằng các gò cao lấy đất lấp các con rạch làm đường sá, công sở. Nay dấu tích gò Cây Mai không còn nữa. Nhưng dấu sao, người Sài Gòn nếu như có ngộ nhận chùa Cây Mai là chùa Phụng Sơn cũng là vì hình ảnh đẹp của vùng đất chùa Cây Mai đã ăn sâu vào tâm thức qua

những câu chuyện về chùa của nhiều thế hệ.

Trở lại Phụng Sơn Tự hay Chùa Gò nằm trên một địa thế cao ráo dưới tàn bóng những cây sao cổ thụ mang vẻ u nhã. Tuy nhiên, nền đất chung quanh chùa bị bồi đắp từ thời Pháp đã xoá đi dấu tích vùng gò cao của người Khmer cư trú. Còn chăng, những di chỉ khai quật (trong khuôn viên chùa) tìm kiếm chứng tích còn lại của ngôi chùa Bà La Môn của người Phù Nam. Tại sân chùa còn những viên gạch to và dày thuộc nền văn hoá Óc Eo, một tượng Phật bằng đồng hiện đặt tại nhà thờ tổ hay tượng Ông Tà thờ trong ngôi miếu nhỏ đã nói ở trên. Một sự giao lưu tín ngưỡng không chỉ ở vùng đất Sài Gòn mà còn lan rộng ra đến các vùng miền Tây Nam bộ.

Bên cạnh đó, chùa Phụng Sơn còn in đậm nét với sự có mặt của tín ngưỡng dân gian bằng tượng thờ Linh Sơn Thánh Mẫu (tục gọi Bà Đền hay Bà Đen), một trong những vị nữ thần được tôn kính và thờ tự phổ biến ở miền Nam. Có nhiều truyền thuyết về Bà Đen nhưng nói chung nhiều người tin rằng Bà rất hiển linh nên lấy tên Bà đặt tên cho một trái núi ở Tây Ninh, người dân xa gần khi gặp hoạn nạn đều tìm đến cầu Bà.

Cách bài trí thờ phụng trong chùa theo quy cách giống như các ngôi chùa cổ ở Nam bộ. Tổng cộng chùa có khoảng 40 pho tượng thờ. Nhiều tượng thờ do nhóm thợ từ Sa Đéc, do hòa thượng Huệ Minh mời đến chùa để tạo tác vào những năm đầu thế kỷ 20. Bộ tượng Di Đà Tam Tôn với Di

Đà, Quan Âm, Thế Chí là 3 pho tượng được đặt cao nhất trong chánh điện. Ngoài ra tại bàn Tam bảo, chùa cũng đặt thờ bộ tượng 5 vị trong tứ thế tượng kỳ thú. Phật và Bồ-tát đều có cầm bửu bối trong tay, còn tay kia trong tư thế bắt ấn, thể hiện công đức của Phật đang hoằng độ chúng sinh. Đặc biệt là pho tượng Phật bằng đá trắng được dát bằng 200 miếng vàng lá được tìm thấy trong khi tiến hành đào kinh Cây Gõ gần đó vào năm 1911.

Chùa Phụng Sơn xây theo kiểu chữ “quốc” dài trên 40 mét, rộng gần 20 mét, có hàng hiên chạy quanh 4 phía. Bên trong chùa chia ra hai khu rõ rệt, phía trước là chánh điện, cách một sân lộ thiên, phía sau là nhà giảng. Hai bên sân lộ thiên có đông lang và tây lang nối liền hai nơi, nhờ có khoảng sân này nên chùa được thoáng mát, quang đãng.

Là một trong những ngôi chùa cổ còn lưu lại đậm nét về địa thế, kiến trúc, nghệ thuật tạc tượng, cách bài trí và thờ cúng... chùa Phụng Sơn đã góp phần mang lại một giá trị văn hóa - nghệ thuật phong phú, đa dạng trong dòng phát triển của văn hóa Phật giáo tại Nam Bộ. Chùa được xếp hạng di tích văn hoá lịch sử cấp quốc gia.

Miếu Ông Tà (Thổ Địa của người Khmer) trong chùa Phụng Sơn (ẢNH: INTERNET)

TN

Một “điện khí” (appliance - máy móc gia dụng) mua cách đây 30 năm, bây giờ có thể vẫn còn hoạt động. Nhưng ngày nay, các điện khí thường chỉ tồn tại được 10 đến 15 năm, một phần vì những thay đổi trong cách chúng được thiết kế và sản xuất.

Loạt bài sau đây sẽ đề cập đến tuổi thọ của tủ lạnh, bếp, máy rửa chén, máy giặt, máy sấy; khi nào đáng sửa khi nào nên mua mới, và đề xuất mấy loại tốt.

Các đồ điện khí bền lâu

KỲ 5 - TUỔI THỌ CỦA MÁY SẤY

■ Máy sấy quần áo thường ít có vấn đề. Theo khảo sát, 92 phần trăm máy sấy mua vào năm 2013 hoặc sau đó vẫn còn đang được sử dụng. Nhưng than phiền phổ biến nhất (theo 12 phần trăm những người được khảo sát) là quần áo không được sấy khô hoàn toàn.

TUỔI THỌ

13.4 năm

BỘ PHẬN THƯỜNG BỊ HƯ

Drum (lồng sấy), lỗ thông hơi (vent), heating element (bộ phận gia nhiệt)

NÊN SỬA HAY THAY THẾ?

Chi phí sửa chữa máy sấy gas khoảng từ \$133 đến \$190, trong khi chi phí sửa chữa máy sấy điện khoảng từ \$125 đến \$192, theo khảo sát của Consumer Reports. Nếu bạn mua máy sấy điện dưới \$900, thì việc sửa chữa máy trong 5 năm đầu là hợp lý. Nếu máy có giá hơn \$900 khi mới, thì thời gian đó sẽ tăng lên 8 năm. Chi phí trung bình để thay thế một máy sấy điện cỡ lớn dao động từ \$571 (loại giá thấp) đến \$1,063 (loại cao cấp).

MÁY ĐƯỢC GỢI Ý

GAS

LG DLGX5501W

\$1,300

Speed Queen DF7004WG

\$2,400

Maytag MGD6500MBK

\$1,250

ĐIỆN

LG DLEX7900BE

\$1,350

Amana NED5800HW

\$950

Whirlpool WED9620HC

\$1,500

Chiếc thuyền đàn violin

Một chiếc thuyền có hình cây đàn violin khổng lồ, dài 12 mét, được nghệ sĩ người Ý Livio De Marchi tạo nên và đã trải qua các bước thử nghiệm trước khi được hạ thủy để biểu diễn ở đảo Giudecca (Ý). Chiếc thuyền mang tên Violin of Noah- Noah's Violin (tạm dịch: Violin của Noah). Trong Kinh Thánh, Noah là người đã đóng chiếc thuyền khổng lồ để cứu nhiều giống loài trước cơn đại hồng thủy.

Theo The Star, mọi người dùng cần cẩu để cẩu chiếc thuyền và thả từ từ xuống mặt nước vào một ngày của tháng 9. 2021. Nhà sản xuất cho biết, việc hạ thủy thành công thuyền vĩ cầm này là tín hiệu phục hồi của thành phố du lịch Venice, sau quãng thời gian khó khăn vì đại dịch Covid-19. Thuyền trước và sau khi thả đều được kiểm tra kỹ lưỡng để nhạc công yên tâm chơi đàn. Nam nghệ sĩ Livio De Marchi, được biết đến với biệt danh Carpenter of Venice (tạm dịch: Người thợ mộc của thành Venice), nổi tiếng ở Venice

Một cây vĩ cầm khổng lồ trôi trên kênh đào Grand Canal của Venice - THE NEW YORK TIMES

vì tạo ra những tác phẩm điêu khắc từ gỗ vô cùng tinh tế, có thể chạy được trên mặt nước và chiếc thuyền violin lần này là sáng tạo mới nhất của ông.

Trong cuộc hành trình dài 4 tiếng đồng hồ, con thuyền âm

nhạc mang tên Noah's violin đã thu hút cả một đoàn thuyền nhỏ đi theo hộ tống qua Venice. Cuộc hành trình dừng ở thánh đường La Salute được xây dựng để ca ngợi Đức Mẹ Đồng Trinh đã cứu thành phố khỏi nạn dịch quét qua năm 1630. Tiziana Gasparoni, một tay đàn vĩ cầm hiện diện trên thuyền đã phát biểu "là một nhạc sĩ của thành Venice, tôi cảm nhận đây là một kỷ niệm xúc động nhất của đời tôi", tờ New York Times ghi lại.

DH - THEO THE STRAD. CNN

Con thuyền âm nhạc mang tên Noah's violin đã thu hút cả một đoàn thuyền nhỏ đi theo hộ tống qua Venice - THE NEW YORK TIMES

Những bất lợi của Medicare Advantage

BẢO SƠN

Đến tuổi 65, chúng ta bắt đầu sử dụng Medicare và sẽ chọn hoặc Medicare nguyên thủy, hoặc Medicare Advantage (hay còn được gọi là Medicare part C). Dưới đây là một số điều bất lợi khi sử dụng Medicare Advantage được trình bày để độc giả trên 65 tuổi có thêm thông tin trước khi quyết định chọn loại bảo hiểm phù hợp cho bản thân.

1. Medicare Advantage có mạng lưới bác sĩ nhỏ. Hầu hết các bác sĩ ở Hoa Kỳ đều chấp nhận Medicare nguyên thủy. Nhưng số bác sĩ chấp nhận Medicare Advantage ít hơn rất nhiều. Medicare nguyên thủy cho nhiều lựa chọn bác sĩ hơn, hầu như bất cứ bác sĩ nào mình thích, nhưng ở Medicare Advantage, chúng ta chỉ được chọn bác sĩ trong mạng lưới của hãng bảo hiểm.

2. Medicare Advantage có khu vực phục vụ giới hạn hơn. Medicare nguyên thủy do chính phủ liên bang quản lý, người sử dụng có thể đi tới hầu như bất cứ bệnh viện hay bác sĩ nào ở Hoa Kỳ chấp nhận Medicare. Ngược lại, Medicare Advantage có mạng lưới dịch vụ nhỏ hơn nhiều và có tính địa phương. Nếu không phải là đi cấp cứu, người sử dụng Medicare Advantage hầu như chỉ được đi tới các bác sĩ làm việc trong khu vực quanh vùng sinh sống mà thôi. Khi ghi danh mua bảo hiểm Medicare Advantage, chúng ta thường được hỏi là đang sống ở tiểu bang nào, thành phố nào... để được đưa tới những chương trình phù hợp ở địa phương.

3. Mạng lưới bác sĩ rất hạn hẹp. Cho dù chúng ta sinh sống ở bất cứ county nào của Hoa Kỳ, mạng lưới Medicare Advantage đều nhỏ hơn so với Medicare nguyên thủy. Mạng lưới này lại càng nhỏ hơn ở những vùng thôn quê hay nơi có ít cư dân. Số liệu thống kê cho thấy có khoảng trên 10% người về hưu có Medicare Advantage sinh sống ở vùng quê sẽ chuyển trở lại Medicare nguyên thủy vì họ không tìm được bác sĩ hay bệnh viện phù hợp cho việc điều trị bệnh của họ.

4. Phải có giới thiệu của bác sĩ gia đình nếu muốn đi bác sĩ chuyên khoa. Người sử dụng Medicare nguyên thủy có thể tự lấy hẹn đi bất cứ bác sĩ chuyên khoa nào mà không cần bác sĩ gia đình chuyển đi. Nhưng với Medicare Advantage, người bệnh phải được bác sĩ gia đình giới thiệu đi (referral) mới có thể lấy hẹn được. Điều này trì hoãn việc đi khám bác sĩ chuyên khoa lúc người bệnh cần nhất, có khi phải mất một hai tuần mới có được giới thiệu của bác sĩ và chấp thuận của công ty bảo hiểm.

(còn tiếp)

DALLAS Sự Kiện

ENNIS PRESENTS AUTUMN DAZE

25/10 tới 27/10. Trưng bày trên 15,000 pumpkin Halloween, nhà lớn làm bằng pumpkin, lều làm bằng vỏ bắp, trưng bày vỏ bắp, mê cung, khu vui chơi dành cho trẻ em, carnival ...

Địa điểm: Ennis Welcome Center, 201 NW Main, Ennis TX 75119.
Giá vé: miễn phí.

SIX FLAGS OVER TEXAS FRIGHT FEST

11/10 tới 3/11. Lễ hội Halloween với nhiều trò vui gây sợ hãi lấy từ các phim kinh dị trước đây như Saw, Stranger Things, The Conjuring, Trick'r Treat, Texas Chain Saw Massacre

Địa điểm: Six Flags Over Texas, Arlington TX 76011. **Giá vé:** \$29.

EPIC WATERS INDOOR WATERPARK

26/10 và 27/10. Trưng bày các tác phẩm nghệ thuật và hàng thủ công mỹ nghệ, có xe bán thức ăn, trình diễn nhạc sống và nhiều sinh hoạt cho mọi lứa tuổi

Địa điểm: Epic Waters Indoor Waterpark, 2970 Epic Place, Grand Prairie, TX 75052.
Giá vé: miễn phí.

Ông anh

Nhà văn Song Thao và Hoàng Quân, mùa thu Montréal

HOÀNG QUÂN
GERMANY

Khoảng đầu thế kỷ 21, tôi quen ông Song Thao. Nói quen cho oai, chứ đây chỉ là tình một chiều. Thuở ấy, mỗi khi có tờ nguyệt san *Thế Kỷ 21* trên tay, tôi nhanh nhẹn dò mục lục, tìm bài Phiếm của ông Song Thao, đọc ngấu nghiến. Một ngày đẹp trời (ít nhất là đối với tôi), ông “thấy” tôi trên *Diễn Đàn Thế Kỷ*, ông hỏi ông chủ bút Phạm Phú Minh: “Hoàng Quân là ai?” Thế là tôi bắt được nhịp cầu tri âm với ông “trùm” Phiếm.

Từ đó đến nay, tính ra đã gần chục rưỡi năm. Ban đầu, biết ông là người sang, tên tuổi ngất trời, tôi không dám bắt quàng làm họ. Tôi quen ông qua anh Phạm Phú Minh. Biết ông trang lứa với anh Minh, nên tôi xin phép gọi ông bằng anh (cho công

bình). Dần dà, thư đi, tin lại, tôi nghĩ đến ông như ông anh quý mến. Ông có rất nhiều bạn. Bạn “ảo” trên Facebook quây quần quanh ông lên đến vài ba ngàn người. Số bạn ông trà đàm, tửu đàm bên bàn tròn văn chương dễ có đến vài trăm. Thế mà, giữa lúc say sưa chuyện trò với những bạn bè đồng thanh, đồng khí của ông trên vuông chiếu chữ nghĩa, ông chợt chú ý đến con bé Hoàng Quân lấp ló ngoài cổng hóng chuyện. Ông ân cần mở cửa cho con bé bước vào sân chơi.

Tôi có cơ hội nhìn ông, nghe ông trong những cuộc phỏng vấn trên truyền hình hải ngoại. Còn nhân dáng của tôi đối với ông, chỉ là những dòng chữ đều đặn của *font calibri* hoặc *arial* trong điện thư và những bài viết tôi gửi đăng trên báo mạng. Thế mà, đã bao lần tôi được ông nhắc nhở, diu dặt. Ông nghe tôi vất vả lúc làm cuốn sách đầu đời, ông mách nhỏ: “Hãy đến nhà xuất bản Nhân Ảnh”. Khi các ông Khánh Trường, Luân Hoán, Nguyễn Vy Khanh lên chương trình thực hiện bộ sách “44 Năm Văn Học Việt Nam Hải Ngoại (1975-2019)”, ông “tiến cử” tôi vào danh sách.

Năm 2018, tôi ngạc nhiên và cảm động vô cùng, được ông cho một chỗ đứng trong mục

“Viết Cho Bè Bạn”. Với bài điểm sách: “*Độc Đứng Ngẩn Trông Vời của Hoàng Quân*”, ông đã “nắm tay” tôi chu du khắp Gia Nã Đại, Mỹ và Úc, không chỉ trên các trang mạng văn học mà cả báo giấy. Chị Tiểu Thu (đồng hương Montréal của ông) xuýt xoa: “Em trúng số độc đắc đó nhe.” Bạn Phạm Công Luận bên Việt Nam nhận xét: “Anh Song Thao có vẻ quý trọng người viết qua trang văn.” Tôi nhớ có lần ông bảo, ông tính rủ tôi viết chung phiếm. Nghe ông nói vậy, tôi vui khắp khối, mở còi trong bụng. Nhưng ngẫm nghĩ, thuở tôi chưa biết đánh vần, ông đã làm báo, đã bắt đầu phiếm trong mục “*Những điều trông thấy*” trên những tờ tạp chí hàng đầu ngày ấy. Giờ đây, hơn nửa thế kỷ trôi qua, ông tung hoành, vẫy vùng trong cõi phiếm của ông.

Nhìn ông, xét phận mình, tôi thấy hình ảnh đôi đũa mọc còi còi chòi mâm son lịch lãm. Thế mà, có lẽ do nghiện phiếm của ông, tôi rón rén viết thử bài phiếm. Tôi áp ứng, hỏi ông: “Giống phiếm chưa, cần thêm mắm muối gì nữa không?” Thì ông cười, khích lệ tinh thần (tôi đoán vậy): “Viết như vậy mà còn hỏi đã ... phiếm chưa. Cứ... phiếm như vậy cho thiên hạ nhờ! Mắm bây giờ cũng leo thang, khối cần thêm

thất chi cho đỡ túi tiền.”

Một đôi lần, tôi lễ mễ, đến hạn góp bài cho tạp chí *Ngôn Ngữ*. Tôi chạy hốt hải, sợ lỡ tàu. Đang lí nhí lời xin lỗi, thì nghe tiếng ông nhẹ nhàng: “Yên tâm, trước khi cài then, cũng ráng giữ cửa chờ cô em chứ.”

Có thể ông xem những chuyện cón con này không đáng kể. Nhưng với tôi, tôi rất trân trọng sự ưu ái của ông dành cho tôi.

Ông viết khỏe, viết hay, viết đẹp. Ngay cả đề tài “xấu xí” như dịch bệnh cũng trở nên dễ coi dưới ngòi viết của ông. Năm 2020, thời gian đầu đại dịch, tôi ngại xem, đọc tin tức, vì biết thêm chi tiết, càng thấy đen tối hơn. Nhưng loạt bài về dịch của ông, cho tôi thấy được ánh sáng cuối đường hầm. Lòng có lo lắng, hoang mang, mà đọc bài của ông tôi vẫn cười được, tinh thần bớt căng thẳng. Chuyện “già khú đẽ” thường rất khó nghe, mà qua giọng ông kể, cũng thành êm tai, dễ chịu. Trong bài viết về bệnh của mắt: cườm khô, cườm nước, khi ông liên tưởng đến mì khô, mì nước tôi đã cười ha ha một hồi. Khôi hài đến như vậy, với tôi, quả là vô tiền khoáng hậu. Mỗi lần đi nhuộm tóc, tôi tùm tùm cười một mình, vang vang trong tưởng tượng câu nói dí dỏm mà rất có duyên của

ông: “Nhuộm tóc có thể bị dị ứng, nhưng không nhuộm, thì dị ờm.”

Nghe ông phiếm về món ăn, tôi vừa mừng, vừa lo. Mừng, được ăn uống hàm thụ, tha hồ thưởng thức của ngon, vật lạ. Món nóng, thổi phù phù cho mau nguội, món cay, hít hà, cứ tự nhiên gấp gấp, lừa lừa, không phải bắn khoăn cao đường, cao muối, cao mỡ... Nhưng rồi tôi lại lo. Vì, ăn ảo xong, đầu óc cứ mơ mơ, màng màng được ăn thật. Mà những món ông kể, đâu phải chạy ra phố, ra chợ là có đâu. Ông trầm trở món bún chả Hà Nội, ông nhắc chuyện bún này với ông Obama, rồi ông quay qua chuyện bún xưa của các ông Thạch Lam, Vũ Ngọc Phan, Vũ Bằng. Đọc tới đâu, ghiền tới đó. Ghiền mà không được ăn, khổ tâm lắm. Món “ta” ông nhem thềm đã đành, ông kể món “tây” cho độc giả thưởng thức nữa chứ: *Tổ đường (Cabane à sucre)*, đọc mà thấy ngon nhức cả răng.

Không biết ông có bao nhiêu nốt ruồi son ở bàn chân, mà 5 châu 4 bể, dường như chỗ nào ông cũng “*lang bạt*”. Đến đâu, mắt ông ngó từng góc ngách, tai ông nghe từng tiếng động. Bởi thế, du lịch hàm thụ theo “*dấu chân*” của ông, thích thú vô cùng. Có những chốn tôi đã đi qua, nay nghe ông kể lại,

tôi há hốc cả mồm: “Ừa! Chuyện này ngộ ghê. Ừa! Chỗ kia lạ thiệt...” Nơi nào chưa biết, nghe ông vẽ vời quá hấp dẫn, tôi ao ước được có ngày đến đây, để thấy được những kỳ diệu của đất trời, của con người.

Ông cho biết, truyện ngắn đầu tay của ông, truyện “*Tiếng Nước Dội*” đăng trên *Thời Nay* số 37, phát hành khoảng tháng 3 năm 1961. Tôi lẩm nhẩm tính, lúc đó ông vừa ngoài hai mươi. Eo ui, ổng nhẩn nha kể tiếng nước dội mà tôi hồi hộp, run run hỏi thăm: “Rồi sao nữa, rồi sao nữa?” Tôi thót tim mãi cho đến kết cục mới thở phào nhẹ nhõm. “*Chàng cảm thấy vừa vui mừng vừa tiếc. Cái tiếc như vừa đánh rớt mất một vật gì. Bóng người con gái vừa đi đâu về vào cửa ... Thành ngơ ngẩn nhìn theo.*” Ô, kỳ vậy ta! Vẫn là người, người trẻ măng, nhưng văn đầu đời đã “già” rồi. Tôi viết email chúc mừng

đứa con đầu lòng của ông, khen cháu quá tra trắng. Ông hóm hỉnh trả lời: “Tác giả truyện này già từ khi ở trong bụng mẹ, nên không có tuổi trẻ. Già đâu!”

Trong thế giới chữ nghĩa của ông, ông là người “đúng tuổi”. Ông bước vào tuổi văn lực sung mãn, rồi đứng luôn ở tuổi đó. Ông không già. Mà ông cũng từng nói: “*Già đâu mà già! Tuổi chỉ là những con số.*” Ngòi viết của ông vi vút trên mặt giấy, chính xác hơn là tay ông bấm rào rào trên bàn phím với tốc độ kinh hồn. Từ đó đến nay, ông đều đều cho những cháu bé tinh thần ra đời. Mùa Giáng Sinh năm 2004, ông sanh bé Phiếm đầu lòng: *Phiếm 1*. Thế mà năm nay, năm 2024, thêm một cháu bé khôi ngô chào đời: *Phiếm 31*. Tôi nhíu mày, nhần trán cộng trừ nhân chia. Thế ra, ông không những sanh con năm một, mà có nhiều năm ông sanh đôi nữa kia.

Trong chuyến cưỡi ngựa xem lá mùa Thu Canada, tôi xé lẻ đoàn du lịch từ Đức, hẹn gặp anh Song Thao ở Montréal. Tôi không xài điện thoại ở Canada, chỉ liên lạc với anh qua viber mỗi khi có mạng. Các du khách Đức có hai giờ đồng hồ để vào thăm trong Nhà thờ Đức Bà. Tôi bồn chồn đi tới, đi lui trước Nhà thờ Đức Bà chờ anh. Ngày Thu trời đẹp, người qua, kẻ lại nườm nượp. Tôi lo, mình không thấy anh, hoặc anh thấy, mà không nhận ra tôi. Cuối cùng, không bỏ công tôi lóng ngóng, tôi được gặp không những anh Song Thao mà cả chị Diệu Hương. Gặp anh chị lần đầu, mà tôi cảm thấy như quen, như thân. Tôi liên tưởng đến câu thơ thi sĩ Luân Hoán về anh chị:

Diệu Hương thoang thoang diệu hương

Bên ông một chữ trăm phương phiếm thần

Giọng Huế của chị ngọt ngào. Giọng Bắc của anh du dương. Ôi, tuyệt vời, dào dạt Huế, kếp thật Bắc. Tôi không kịp thì giờ vào trong nhà thờ để chiêm ngưỡng kiến trúc độc đáo, chạm khắc tinh xảo. Không hề chi. Cuộc gặp gỡ chớp nhoáng với anh chị Song Thao đã làm chuyến đi ngắm thu vàng ở Canada của tôi đáng nhớ hơn.

Ông anh Song Thao ơi, Có nhiều người gọi anh là vua phiếm, trùm phiếm, phiếm chủ ... Em thấy “tước vị” nào cũng đúng cả. Với em, hơn thế nữa, anh là ông anh, tuy xa mà gần, em rất mực quý mến. Những món quà tinh thần anh tặng là những nguồn vui lấp lánh trong tâm hồn em. Em vẫn muốn nói đi, nói lại lời cảm ơn. Cảm ơn anh thật nhiều. Hy vọng ông anh sẽ không mắng: “Cái cô em này, sao bày vẽ quá. Anh hiểu rồi.”

HQ

BAO TRE

✓ DỄ ĐỌC ✓ DỄ THẤY ✓ DỄ CẮT ✓ DỄ TÌM

RAO VẬT TRÊN BẢO TRẺ

HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỂM THỜI GIAN & TÀI CHÍNH

ONLINE TRONG NGÀY · [HTTPS://BAOTREONLINE.COM](https://baotreonline.com)

TRIỆU MINH

Già là giai đoạn không ai tránh khỏi, trừ những người yếu mệnh. “Chống” già chỉ là để sao cho “lâu già” (làm thời gian chậm tới). Có 7 loại supplements (phụ dược) bồi bổ cho cơ thể nhằm mục tiêu đó: calcium, collagen, fish oil, magnesium, melatonin, vitamin B12 và vitamin D. Có những thứ bổ sung không cần thiết: vitamin C, probiotics, glucosamine và chondroitin. Loạt bài sau đây sẽ lần lượt giải thích từng loại.

Phụ dược “chống” già

NHIỀU KỲ - KỲ 7

Vitamin D - Bổ máu và thần kinh

TẠI SAO QUAN TRỌNG

Vitamin D giúp cơ thể hấp thụ calcium, rất cần thiết để duy trì mật độ xương (bone density). Cơ thể cũng cần vitamin D để duy trì tình trạng khỏe mạnh của thần kinh cơ (neuromuscular) và hệ miễn dịch. Bổ sung đủ vitamin D có thể giúp chức năng của não và giảm nguy cơ trầm cảm. Thiếu vitamin D cũng liên quan đến tình trạng kháng insulin (insulin resistance) và bệnh tiểu đường loại 2. Vitamin D có trong sữa được tăng cường (fortified) và cereals ăn sáng, cá béo và trứng. Cơ thể cũng có thể tạo ra vitamin D khi tiếp xúc với ánh nắng mặt trời, nhưng tiến trình này trở nên kém dần hiệu quả theo tuổi tác. Gần một phần năm số người lớn tuổi và trung niên ở Hoa Kỳ bị thiếu vitamin D.

CẦN BAO NHIÊU

Về vitamin D mỗi ngày, người lớn đến 70 tuổi cần 600 IU (đơn vị quốc tế, bằng 15 mcg); và người từ 71 tuổi trở lên cần 800 IU (20 mcg). Để ngừa độc tính (toxicity), không vượt quá giới hạn tối đa hàng ngày của người lớn là 4,000 IU (100 mcg). Hãy tham khảo với bác sĩ nếu bạn bị mập phì. Vitamin D tan trong chất béo, vì vậy bạn có thể cần liều lượng cao hơn. Một số phụ dược vitamin D lại có thêm vitamin K2, được cho là giúp hấp thụ calcium và vitamin D, nhưng điều này không cần thiết trừ khi bạn bị thiếu vitamin K. (Ăn uống lành mạnh với nhiều rau lá xanh sẽ tạo ra nhiều K trong ruột). Hầu hết các phụ dược calcium đều có vitamin D, giúp cơ thể hấp thụ khoáng chất tạo xương, vì vậy hãy kiểm tra các loại đó để chắc là bạn không dùng quá nhiều.

AI NÊN DÙNG

Theo Hiệp hội Nội tiết, bổ sung vitamin D có thể có lợi cho người lớn trên 75 tuổi và người dưới 75 tuổi bị tiền tiểu đường (prediabetes). Không phải mọi người đều được khuyến khích screening xem có thiếu vitamin D không, nhưng có thể nên làm nếu bạn bị loãng xương, bị các vấn đề khác về xương, hoặc ít tiếp xúc với ánh nắng mặt trời, hoặc lo rằng cách thức ăn uống của mình thiếu vitamin D.

SẢN PHẨM GỢI Ý

Nature's Bounty
Vitamin D3 125 mcg

\$14.80 / 150 ct.

Member's Mark (Sam's
Club) Vitamin D3 50 mcg
Softgels

\$6.98 / 400 ct.

Có điều gì đó kỳ diệu về mùa ma quái kết hợp với mùa thu, khi những chiếc lá đổi màu và không khí trở nên lạnh lẽo. Cho dù bạn có dự định tổ chức tiệc Halloween, tham gia trò trick or treat, hay chỉ đơn giản là cuộn chăn xem phim kinh dị vào ngày 31, vẫn cần có chút không khí ngày lễ trong căn nhà của bạn. Dưới đây là cách để trang trí Halloween đơn giản và tiết kiệm. Trước khi mua sắm các vật dụng trang trí, cần lưu ý một số điều

NGUỒN: JEN NAYE HERRMANN.

■ **Chọn chủ đề.** Bắt đầu trang trí Halloween mà chưa xác định được chủ đề không chỉ làm vượt quá giới hạn chi tiêu mà còn khiến bạn rối trí. Thật hấp dẫn khi chọn bất cứ thứ gì bạn thích, đặc biệt là khi có quá nhiều lựa chọn; nhưng điều này có thể sẽ không mang lại kết quả như ý. NGUỒN: SUGAR AND CHARM.

■ **Lập kế hoạch trước.** Trang trí theo ngân sách đòi hỏi phải có kế hoạch. Sau khi đã chọn được chủ đề ưng ý, bạn có thể bắt đầu tìm kiếm đồ trang trí Halloween phù hợp. Cũng có thể mua sắm đồ sớm và lập kế hoạch cho một số đồ trang trí tự làm.

NGUỒN: PINTEREST.

■ **Dùng đèn để trang trí.** Đây là một cách trang trí thú vị và tiết kiệm. Có thể dùng đèn dây hay nến nhấp nháy (flickering candles) để tạo không khí ma quái, hoặc xếp đèn lồng trang trí với nến tealight dọc theo lối đi vào hiên nhà. Chọn loại đèn có chức năng kép giúp trang trí ngôi nhà của bạn rực rỡ trong suốt mùa Lễ. NGUỒN: NIGHTS OF THE JACK.

■ **Đặt giới hạn ngân sách.** sẽ buộc bạn phải chú ý hơn đến việc mua sắm và khuyến khích một chút suy nghĩ sáng tạo khi lựa đồ trang trí. Bạn có biết có rất nhiều món đồ bắt mắt chỉ cần một chút keo nóng và vải là có thể làm được. NGUỒN: GEMMA LOUISE.

■ **Chọn đồ tốt.** Đầu tư vào đồ trang trí Halloween tốt sẽ giúp bạn sử dụng chúng bền lâu hơn so với các món đồ rẻ tiền dùng một lần. Điều này đặc biệt đúng với các món đồ trang trí đặc trưng như dơi, bí ngô, ma hay mèo. NGUỒN: A HELICOPTER MOM.

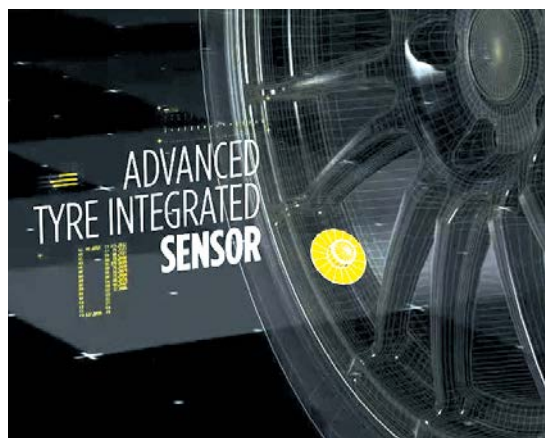
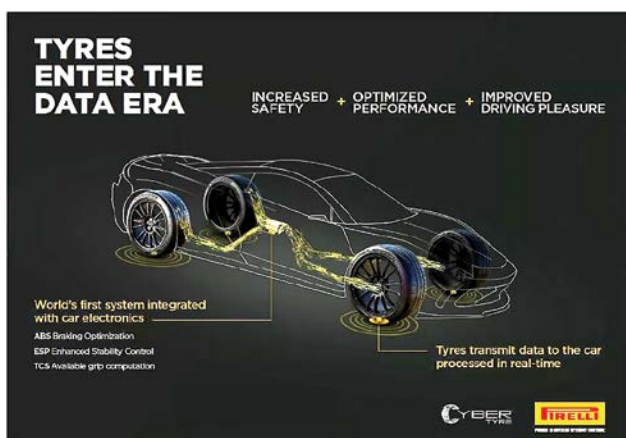
Vỏ xe thông minh

Hai hãng Pirelli và Bosch đã thỏa thuận phối hợp để áp dụng các kỹ thuật phần cứng và phần mềm của Bosch với kỹ thuật cảm ứng tổng hợp trên vỏ xe của Pirelli để chế tạo một loại vỏ xe thông minh có tên là Cyber Tyre.

Vỏ Cyber Tyre được trang bị các sensor cao cấp tổng hợp kết nối tới hệ thống điện tử của xe giúp cho xe có thể điều chỉnh các thiết định trên vỏ xe. Nhiệm vụ chính của hệ thống là tối ưu hóa năng lực của hệ thống chống trượt (ABS) và nâng cao sự ổn định cũng như kiểm soát độ ma sát. Tất cả đều được thực hiện dựa trên thay đổi thực tế của mặt đường. Loại vỏ xe đầu tiên được áp dụng kỹ thuật này sẽ sử dụng cho siêu xe Pagani Utopia Roadster 12 máy 825 mã lực.

Các vỏ xe này cũng được trang bị hệ thống cảm ứng cơ điện tử và cảm ứng áp suất vỏ xe có kết nối Bluetooth năng lượng thấp. Các cảm ứng sẽ giúp thu thập thông tin để phần mềm xử lý tức khắc đáp ứng cho việc xe đang chạy. Kỹ thuật mới này sẽ giúp giảm bớt độ mòn vỏ xe và giảm tai nạn.

Cyber Tyre sẽ có giá cao hơn vỏ xe hiện nay và được sản xuất trong thời gian ngắn sắp tới.

Dụng cụ xác định độ ẩm cho cây

Cung cấp đầy đủ nước cho cây là vấn đề quan trọng nhất trong trồng trọt. Đợi tới lúc nhìn thấy lá cây bị héo là đã quá trễ vì cây đã bị tổn thương. Một số nhà khoa học ở Tây Ban Nha và Lithuania đã hợp tác sáng chế một dụng cụ cầm tay giúp xác định mức độ thiếu nước của cây nhưng không làm tổn hại cây, đồng thời cho kết quả lập tức ngay tại nơi đo đạc.

Chỉ cần đặt một lá cây vào giữa 2 đĩa của dụng cụ, siêu âm phát ra từ một đĩa sẽ bị phản hồi và đĩa thứ 2 thu nhận. Phần mềm sẽ phân tích thời gian phản hồi, tần số, đo độ dày lá, độ đậm đặc của chất liệu lá... để cho ra kết quả mức độ nước trong lá cây. Phần mềm một khi phát hiện thiếu nước sẽ kích hoạt hệ thống tưới để tăng thêm nước vào. Các số liệu cùng vị trí của điểm đo đạc sẽ được lưu lại để vẽ bản đồ ẩm độ cho từng khu vực.

Dụng cụ này đơn giản, nhẹ và cho kết quả nhanh chóng và chính xác. Các nhà khoa học cho biết dụng cụ sẽ được sản xuất trong thời gian ngắn sắp tới.

Công dân gương mẫu

Kody Adams tại Oklahoma là một công dân gương mẫu, tuân thủ pháp luật trên mức bình thường. Bị ra tòa về tội ăn trộm xe, Kody tìm người chở đến tòa không ra nên đã... ăn cắp một xe cứu thương để kịp đến hầu tòa. Sau khi hầu tòa về tội ăn cắp xe (đầu tiên), Kody bị cảnh sát đưa về bắt vì tội ăn cắp xe lần thứ nhì.

"Học tập kinh nghiệm"

Các công ty xổ số kiến thiết tại Việt Nam luôn là những công ty thu lợi bạc tỉ. Để có được kết quả này là do các công ty này thường tổ chức cho các cán bộ mình đi "học tập kinh nghiệm" ở nước ngoài. Các công ty vé số này đặt tour cho các cán bộ sang Châu Âu hay các nước khác vui chơi, mua sắm, ăn uống... để "học tập kinh nghiệm".

Tranh luận bầu cử

Nếu các cuộc tranh luận giữa các ứng viên đang đua tranh các chiếc ghế dân cử tại Mỹ có sôi nổi thế nào thì chắc cũng thua (xa) bên Brazil. Trong cuộc tranh luận được truyền hình trực tiếp giữa hai ứng viên tranh chức thị trưởng thành phố Sao Paulo, một ứng viên đã phang ghế vào ứng viên kia sau khi bị người này chỉ trích là có liên quan đến tấn công tình dục. Chưa biết ai đắc cử nhưng một "em" vào bệnh viện.

Giới thiệu sách ‘Ở phía đông âm phủ’

NGUYỄN & BẠN HỮU

Ở *Phía Đông Âm Phủ* là tác phẩm mới nhất của nhà văn Nguyễn Viện vừa được Nhà xuất bản Tiếng Quê Hương (Mỹ) ấn hành.

Tác phẩm gồm 2 truyện: *Và, Hấn đã đến và Ở phía đông âm phủ*.

Cả hai tiểu thuyết ngắn này đều cùng một chủ đề chính trị và con người, một chủ đề được xem là nhạy cảm trong hoàn cảnh Việt Nam đương đại. Đây cũng là chủ đề quen thuộc của nhà văn Nguyễn Viện được thể hiện dưới dạng truyện-kịch, một thể loại “rất hiếm trong văn học Việt Nam”.

Đọc *Ở Phía Đông Âm Phủ* ta lạc vào một không gian xa lạ, với những nhân vật lịch sử sống lại, cử chỉ nói năng vừa giống vừa khác với đời thường. Truyện có sức hấp dẫn kỳ lạ với người ưa tìm tòi, khám phá. **NGUYỄN**

■ **NHÀ THƠ NGUYỄN ĐỨC TÙNG** nhận xét

Nếu nhìn bằng tâm quan sát của luận lý văn học Tây Phương, truyện “*Ở Phía Đông Âm Phủ*” mang một hình thức phá thể. Không sử dụng một số quy luật về cấu trúc, không gian, và thời gian như luật Kim tự tháp Freytag, học thuật BADS, phương pháp LOCK, kỹ thuật xây dựng 5 giai đoạn, vân vân. Những quy luật này đã trải qua nhiều năm tháng, nhiều thành

Nhà văn Nguyễn Viện

tựu trong lịch sử văn học, được hướng dẫn trong các chương trình sáng tác văn chương ở đại học. Tiến một bước nữa, tác giả cũng bỏ qua những quy tắc xây dựng tâm trạng căng thẳng, đưa lên đỉnh cao để trả lời câu hỏi kịch tính chủ yếu của truyện, giải quyết điều chủ lực mà tác giả muốn nói và người đọc muốn được thỏa mãn. Có vẻ như tác giả muốn thử thách một con đường khác, nguy hiểm, nhiều khả năng thất bại, nhiều khả năng bị người đọc dừng lại giữa chừng, nhưng nếu tiếp tục phát triển và thành công, sẽ mang đến một lối thủ thuật khác về sáng tác truyện. Trên con đường văn chương Việt, Nguyễn Viện trở thành một trong số ít nhà văn phiêu lưu, dấn thân vào miền văn

học lạ lẫm. Chính điểm này đã hấp dẫn người đọc. **NGUYỄN**

■ **NHÀ VĂN NGUYỄN ĐỨC TÙNG** cho biết cảm nghĩ khi đọc *OPĐAP*

Truyện này gồm có 10,845 chữ, nằm trong khung truyện ngắn từ 3,000 đến 30,000 từ. Tuy không rõ ràng nhưng có thể miễn cưỡng phân chia, phần mở đầu rất ngắn, 286 chữ và phần kết thúc cũng rất ngắn, 264 chữ. Tất cả chữ nghĩa còn lại nằm trong phần xây dựng chính của truyện. Hầu hết bằng lời đối thoại và lời kể chuyện. Đối thoại giữa các âm hồn chia ra nhiều nhóm. Phần đối thoại chính do ông Minh và ông Diệm đảm nhiệm. Lời kể xuất hiện như những móc nối giữa các cuộc đối thoại. Ngoài ra, lời kể còn mang đến những thông tin tài liệu lịch sử và những hư tưởng để làm nền hoặc giải thích dẫn đưa các sự kiện. Lời kể còn thể hiện như những tóm tắt để tăng tốc câu chuyện vì đối thoại thường làm tốc độ kéo dài chậm lại.

Vị trí âm phủ chỉ là cái phong màn cho kịch bản nên không được mô tả chi tiết, thậm chí, sự mô tả nhân vật cũng quanh quẩn về hành vi, cử động lúc đối thoại. Trong khi kỹ thuật mô tả không gian, địa thế, bối cảnh, nhân vật được Tây phương xem trọng và cổ xúy trong nghệ thuật sáng tác. Chữ ‘Âm phủ’ mà tác giả sử dụng làm địa hình chỉ là... «nơi không

bao giờ có mưa và thời tiết chỉ là khí sắc của ngọn lửa trên gương mặt thời gian, linh hồn con người trong suốt nhưng ký ức của nó là một ngọn lửa không bao giờ tắt tự thiêu đốt và tồn tại bởi chính sự thiêu đốt ấy”.

Về thời gian, truyện không có tương lai, đã chết rồi, còn tương lai gì? Chỉ có hiện tại rất ít, toàn truyện dựng trên thời gian và bối cảnh quá khứ. Việc này khiến câu chuyện bị giới hạn. Kể lại quá khứ là kể lại những gì mà đa số độc giả đều biết ít nhiều, dù có phần hư cấu thay đổi nhưng vẫn không thoát hết sự kiện lịch sử. Mất đi một phần thú vị bất ngờ của diễn tiến, và sáng tạo trong cốt truyện. Để thay thế vào chọn lựa này, tác giả tập trung vào đối thoại, một trong số kỹ thuật tạo truyện mạnh mẽ nhất. Vì vậy, người đọc phải tìm đến những quan điểm độc đáo, những chi tiết bất ngờ trong lời thoại của các nhân vật. Và dĩ nhiên không thể thiếu, hãy quan sát ngôn ngữ không âm thanh qua cử chỉ và hành vi của mỗi âm hồn.

Về hình thức, tại sao tôi nói “miền cương phân chia”, vì dưới tầm nhìn từ phong cách Chekhov, truyện ngắn không cần mở đầu, không cần kết thúc, chỉ là một thân bài. Truyện “Ở Phía Đông Âm Phủ” gần như nằm trong dạng này. Dù sao, Nguyễn Viện đã can đảm đầu tư một đường riêng lối hẹp trong bình nguyên mê mông của truyện kể.

Đi sâu vào nội dung, có lẽ tác giả áp dụng tinh thần chủ nghĩa Tối Giản (Minimalism), cắt bỏ hầu hết những gì được đánh giá là cần thiết (như nhà thơ Ezra Pound đã nói: chỉ cần những điểm sáng), chỉ tập trung vào đối thoại và lời nói của các nhân vật đã được Nguyễn Viện cân nhắc,

hư cấu để đưa ra những ý tưởng sắc bén, những chi tiết bất ngờ. Hiệu quả của lời nói, hình ảnh và màu sắc trong chữ nghĩa, chính là nguồn sáng đẩy lùi sự âm u ở âm phủ và trong câu chuyện. **NDT**

■ NHÀ THƠ NGUYỄN THỊ THANH BÌNH cũng nhận định

Ở đây tôi chỉ xin được làm công việc mở một cánh cửa hé hé, khi bước vào thế giới văn chương Nguyễn Viện. Nơi lấp lánh, lộng lẫy chất độc sáng khác biệt, giới đùa cợt giữa biên giới thực-ảo của thứ không gian tiểu thuyết, và ở đó đối thoại cũng chừng như của những rợn ngợp ý tưởng, trong niềm tin chính bản thân tác giả muốn truyền đạt tới người đọc.

Vâng, khi trái đất đang nóng dần lên, tôi có cảm tưởng hai truyện kịch này của Nguyễn Viện cũng như muốn nổ tung cùng thần trí sáng tạo tuyệt vời của anh.

Cũng cùng một khí quyển chính trị, và cùng một phong cách tiểu thuyết hóa những nhân vật lịch sử, nhưng Ở phía đông âm phủ lấy bối cảnh của Việt Nam, và ‘Và hán đã đến’ mượn bối cảnh quốc tế.

Chúng ta sẽ được dịp gom chung một cuốn sách để đòi độc đáo trong tay, dù chỉ vồn vện 169 trang, nhưng có thể nói là đã vắt kiệt hết những suy tưởng ưu tư chất chứa về con người, lẫn những thông hiểu kiến thức thời sự, văn hóa... Đông Tây của một nhà văn đích thực say đắm, cao cả, tận tụy đến miệt cuối đời.

Phải công nhận đây là cuốn sách hay lạ kỳ mà tôi được đọc từ bấy lâu nay. Lạ kỳ và của hiếm như chưa từng có một tác giả văn học Việt Nam đã viết trước đó và chắc cả mai hậu. Bởi có lẽ, không một nhà văn nào có thể nhại theo được bút pháp của Nguyễn Viện.

Xây dựng cấu trúc một cuốn tiểu thuyết hiện đại thì có thể có khá nhiều người làm được. Nhưng bất chước cho giống Nguyễn Viện thì không.

Nguyễn Viện thuộc bản quyền bản sắc của Nguyễn Viện đã dành. Văn xuôi của Nguyễn Viện là của riêng một cõi Nguyễn Viện; kể cả ý đồ đánh đổ các yếu tố dựng xây nhân vật và cốt truyện. Nói cách khác, truyện của Nguyễn Viện là truyện không có cốt truyện, và nhân vật cũng không có sự hỗ tương từ đầu truyện đến cuối truyện.

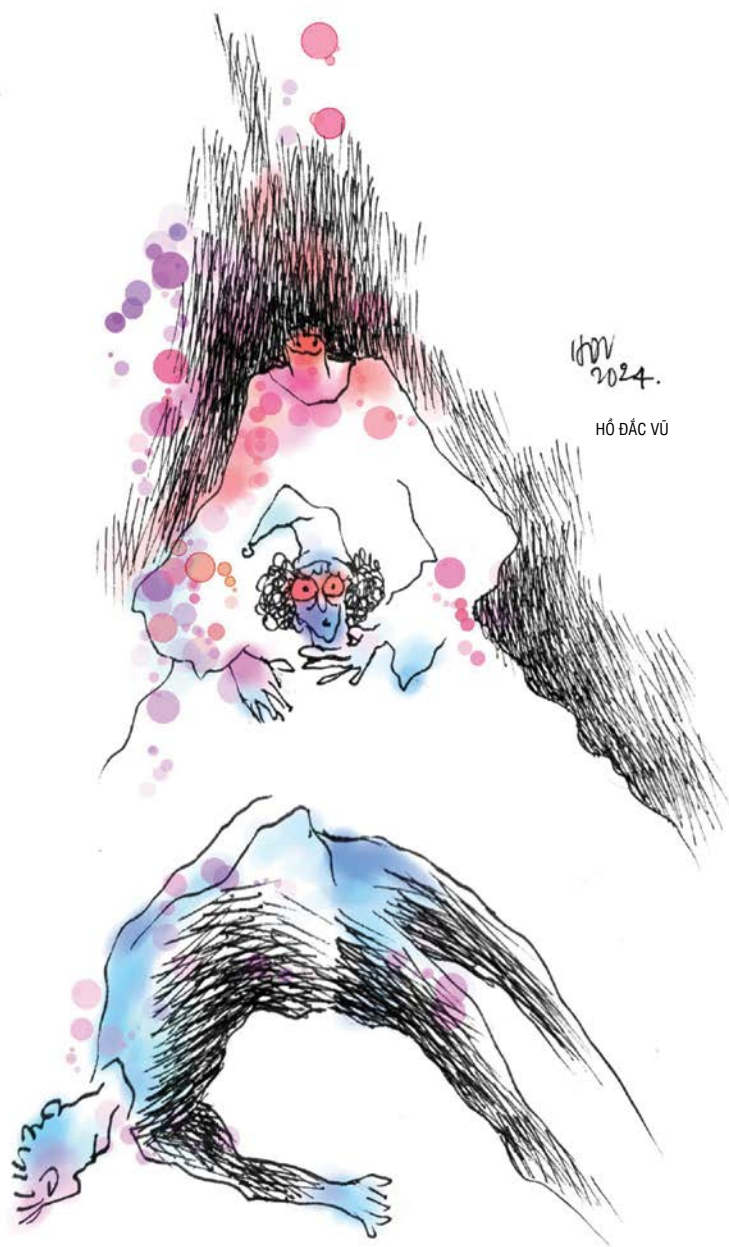
Hẳn nhiên chúng ta cũng không có ý định xếp Nguyễn Viện vào ê-kíp của những tác giả hậu hiện đại, vì chính tác giả nhiều khi cũng không rõ “nguyên tắc” của hậu hiện đại là gì.

Thì chính Nguyễn Viện, khi bàn về nghệ thuật viết văn cũng đã phát biểu: “Một nghệ sĩ đích thực chỉ sáng tạo từ những đòi hỏi của chính mình, không vì nhu cầu hiện đại, hậu hiện đại hay một thứ gì khác.”

Công tâm mà nói, văn của Nguyễn Viện tập hợp được nhiều giọng điệu. Khi thì giễu nhại châm biếm, khi thì thơ mộng như thơ.

Đặc biệt ở 2 truyện kịch này, nổi trội nhất là phần đối thoại giữa những cuộc gặp “giả tưởng” của những chân dung nổi bật thời đại.

Đối thoại được mở ra rất thông minh và có thể làm chao đảo người đọc bằng những cú hích bất ngờ, khi tác giả bám sát vào hiện thực của những sự kiện lịch sử để thực hiện những cuộc trò chuyện, phỏng vấn dưới âm ty hay cả trong một không gian tòa sảnh có máy điều hòa thở đều của trần gian. **NTTB**

Cô gái không hóa trang

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Tôi có quầy bán bánh mì Việt Nam, kiểu mua mang đi. Trong một hành lang, có 3 tiệm ăn khác. Ở đường Winter, ngay khu phố đi bộ, Boston. Như tên gọi, tiệm chuyên bán bánh mì thịt nguội, gà, bò, nem nướng, chả bò, chả lụa, đậu hủ chiên. Có thêm bún chả giò, bún thịt bò nướng, bún đậu hủ chiên, cà phê sữa đá, cà phê đen kiểu VN. Vì món nào cũng ngon, giá bình dân. Cho nên, tiệm bánh mì VN là nơi mua đồ ăn trưa, đôi khi mua luôn cho buổi tối của những người làm việc ở những tiệm chung quanh, các văn phòng trong khu thương mại tài chính rộng lớn ngay sát bên và sinh viên của trường đại học Suffolk cách đó một con đường. Số khách hàng quen thuộc, thường xuyên xơi bánh mì và các món khác là những sinh viên ở đại học này. Trừ 2 ngày cuối tuần, trưa nào cũng vậy, họ kéo tới từng nhóm, mua bánh mì, cà phê hoặc nước trái cây,

ăn uống với nhau.

- Dạ chú cho con ổ bánh mì thịt nguội, ly cà phê sữa đá...

Hằng, cô gái tóc dài, người Sài Gòn, sinh viên năm thứ 2 ngành thương mại, trưa nào cũng tới.

- ...Cho cháu 2 hộp bún bò nướng đem về luôn chú.

- Ngày nào cũng ăn 3 phần... Sao cháu ốm teo vậy?

Tôi chọc.

Hằng cười.

- Dạ! nhớ nhà quá, mập hông nổi.

2 cô Mỹ, bước tới.

- Hello H... như thường lệ.

Jane và Lenny, dân ở trên Maine, năm thứ 3 Khoa học Dữ Liệu.

Tôi ghi phiếu.

- 2 bánh mì bò nướng, 2 bánh mì đậu hủ chiên, 2 cà phê đen đá.

- Cho thêm miếng đậu hủ chiên ... Bao nhiêu?

Jane nói.

- Tặng cô Jane, khách hàng quá lâu.

Chừng 10 cặp sinh viên quen thuộc ghé vô mua bún chả giò, bánh mì heo quay, bánh mì nem nướng. 2 cô giúp việc làm liên tục, không ngừng tay. Đám sinh viên bàn tán lao xao về buổi party Halloween tổ chức tại trường đại học Suffolk.

- Tao làm xác ướp Ai Cập.

- Tao hóa trang thành Dracula.

- Tao làm bà phù thủy đi chổi bay.

- Tao sẽ là quỷ Sa Tăng...

Tôi nhìn đồng hồ, 3 giờ chiều, khách đã vắng.

2 cô giúp việc vừa bắt đầu ăn trưa, thì bà Marcus, thư ký bên trường đại học, từ ngoài đi nhanh vô.

- Hi! H. Tối nay trường đại học Suffolk tổ chức “Đêm Halloween”, nên tôi cần đặt 150 ổ bánh mì đủ loại, 100 ly trà sữa, 100 cà phê sữa đá ... Anh làm giùm từ bây giờ cho kịp, 6 giờ chiều giao hàng tại trường ... sáng giờ bận quá nên quên đặt trước... Sorry!

Bà Marcus đưa thẻ trả tiền.

- Cám ơn H! Bye.

Cái thân hình mập mập, tròn lẳn của bà chỉ lắc mấy cái là đã ra khỏi hành lang.

Tôi bước khỏi quầy, treo bảng “Đóng cửa”, gọi lò bánh mì giao thêm 150 ổ, 2 cô giúp việc bắt đầu làm bánh.

4 giờ chiều, con đường nhỏ Winter đầy những người hóa trang đi chơi Halloween ở nhà thờ bên hông công viên trung tâm, khu nghĩa địa xưa và trong trường đại học.

Một người mặt đồ tù,

trắng sọc đen, tay cầm sợi dây thừng to để treo cổ, một anh cảnh sát tay cầm sợi dây, bước vô quầy.

- Chú! Việt Nam nè chú! Bán cho tui con 2 ổ thịt nguội, 2 ly trà sữa đi! Đói bụng quá... Phải ăn trước khi tham gia lễ hội Halloween ở trường.

- Chú đang làm bánh mì và nước để kịp cho “Đêm Halloween” tối nay của trường đại học Suffolk

- Đói bụng chú ơi!

- Thôi được! Lấy trước 2 ổ, 2 ly nước đi.

2 đứa vừa bước ra thì 4 đứa Mỹ mặt đồ quỷ ma bước vô muốn mua bánh mì và nước uống.

- Chúng tôi đã đóng cửa... Rất tiếc! không bán được.

4 đứa ra cửa, một đứa quay lại.

- Tối nay tui sẽ tới bắt hồn ông ...Vì ông cho tui tui thành ma đói!

4 đứa cùng cười, chạy đi.

Đúng là Halloween. Mới 5 giờ chiều tháng 10, mà bầu trời ố vàng, không khí khô lại, rè rè trong hơi thở. Những nhóm người hóa trang ma quỷ lao xao ngoài đường, khiến đêm Halloween bỗng đầy âm u, lạnh dưng tóc gáy như mỗi lần tôi đi bộ ngang 2 cái nghĩa địa xưa, nằm ở bên kia đường, cách trường đại học chừng 3 dãy nhà.

- Xong! Chú kéo xe đi

giao hàng, 2 đứa đóng cửa tiệm rồi về.

Căn sảnh lớn bên trong trường đại học, với vài bóng đèn âm u màu tím chập chờn, đầy những sinh viên hóa trang, người chết, người sống, người bị treo cổ, bị đâm, thân chết tay cầm lưỡi hái ... Đủ loại ma quỷ. Tiếng gào, hét của nhạc Metal Rock làm cho cái địa ngục Halloween càng rùng rợn hơn.

Hai con quỷ tóc dài, mắt đầy máu, nhe răng.

- Ủa chú! Tui cháu quỷ Việt Nam nè!

Tôi cười. Đẩy cửa văn phòng, giao hàng.

Đã 7 giờ tối, từng nhóm người hóa trang qua lại, ca hát, cười la trên đường phố, họ tụ tập trước hai nghĩa địa xưa bên kia đường, nơi đã được treo những bộ xương trắng trên hàng rào sắt phía trước. Một nhóm ban nhạc, mặc áo choàng đen che khắp người, chỉ còn 2 lỗ mắt đầy máu, đang chơi “Nhạc cho người chết”, Bài của cô ca sĩ nổi tiếng Billie Eilish. Người hát có giọng the thé ẻo ẹo như thấy bùa phép Voodoo.

“Mọi người đều chết”, đó là những gì họ nói

Và có lẽ, trong vài trăm năm nữa, họ sẽ tìm ra một cách khác

Tôi chỉ tự hỏi tại sao bạn muốn ở lại...”

(Everybody dies, that what they say, and may be, in a couple hundred years, they'll find another way. I just wonder why you'd wanna stay).

Những ngọn đèn mù mờ trong nghĩa địa bỗng nhấp nháy, điện chập,

- Xẹt!... xẹt!

Mùi điện cháy nồng mùi diêm sinh. Dân âm thanh của nhóm nhạc tự nhiên xịt khói trắng, rung lên rồi tắt ngúm.

- Ah!Ah!

Những người qua đường ngạc nhiên. Cả nhóm sợ hãi nhìn nhau, nhìn vô nghĩa địa tối tăm. Lặng lẽ cuốn gói ra khỏi cổng. Tôi cũng thấy ớn, không vô nghĩa địa, quay lại, theo sau nhóm mấy cô gái hóa trang xác chết, đi về phía công viên trung tâm, sát bên.

Vừa ngồi xuống chiếc ghế gỗ bên rào công viên, thì.

- Hello! Chào ông!

Không biết từ lúc nào? Cô gái trong chiếc áo choàng trắng thấm đầy máu khô đã ngồi đó.

Tôi cười, nhìn những người đi qua.

- Chào cô! Halloween năm nay vui quá!

- Vui ... Nhưng tôi bị mệt.

Cô gái cúi xuống ho khẹt khẹt trong cổ họng, cô đưa tay quệt miệng, đầy chất nhớt ố vàng.

- Cô bệnh? Tôi có thể giúp gì?

Bóng đèn đường trên cao bỗng chớp tắt, xẹt luồng sáng xanh. Tôi có dịp nhìn cô ta rõ hơn. Cô gái có vẻ bình thường, quần người trong áo choàng dài màu trắng bằng vải thô, có những vết máu khô dính trên áo, nón nhọn đầu, chụm mái tóc bù, khuôn mặt tái xanh, đôi mắt to, mệt mỏi, môi mím chặt như kim cơn đau trong người.

Cô gái gục đầu, nói một mình.

- ... Ngồi nghỉ cho khỏe.

- Chắc cô là sinh viên bên đại học Suffolk?

Tôi hỏi.

Cô lắc đầu, đôi vai rung lên với những tiếng ho khèn khẹt, nghẹt trong cổ họng, mùi máu tanh thoang thoảng.

Tôi lấy chai nước trong túi xách.

- Chắc cô cần uống nước?

Tôi đưa chai nước. Bàn tay tái ngắt dính đầy máu từ trong áo choàng thò ra lấy chai nước. Cô ngước cổ uống một hơi dài.

- Ợc! Ợc!

Mùi chuột chết bỗng bốc lên, tôi nghĩ, chắc là từ chiếc thùng rác sau lưng hàng rào công viên.

- Cảm ơn ông.

Cô gái nhìn tôi, đôi mắt đen, hóa trang với vòng thâm tím chung quanh, lún sâu dưới hàng lông

mày rậm.

- Ông đi chơi Halloween?

- Tôi đi coi.

- Sao không hóa trang cho vui?

- À! Không! Tôi có quầy bán bánh mì Viet Nam ở đường Winter. Đi giao bánh cho đêm lễ Halloween của trường Suffolk ... Xong việc, tôi ra đây coi người ta chơi Halloween!

- À ... Ông thấy sao?

- Năm nay người ta hóa trang, vui chơi Halloween rất nhiều, rất ghê rợn!

Một nhóm hóa trang thành xác ướp, quần bằng trắng chập chạp đi ngang, mấy cuộn băng thấm đầy máu kéo lêch thếch sau lưng họ.

- Cô thấy chưa? Như mấy người này!

Cô gái cúi đầu, ngồi yên trên ghế.

Đã 8 giờ tối, mấy ngọn đèn trên cao không đủ sáng, nên khu công viên bắt đầu tối, trời hiu lạnh, tôi gài nút áo khoác, đứng dậy định đi về.

- Nè ông!

Cô gái bỗng lên tiếng, giọng khàn đục, có những tiếng rít khô như bản lề cửa thiếu dầu.

- Ông có nhớ vụ nổ bom khủng bố tại mức đến của cuộc chạy đường trường, ngày 15 tháng Tư, năm 2013 của 2 anh em Tamerlan và Dzhokhar

Tsarnaev ở Boylston Street, gần Copley Square không?

Tôi quay lại.

- À! Nhớ!

- ... Có 3 người chết, và cả trăm người bị thương, nhiều người bị mảnh bom cắt cụt chân...

- Bữa đó tôi có đi coi, nhưng... Hên quá! Tôi đứng ở khúc giữa.

Cô gái vẫn cúi đầu.

- ... Một người chết, khi trái bom đầu tiên nổ tại mức đến...

Tôi ngồi xuống ghế. Giọng rè rè tiếp tục.

- ... Đó là cô sinh viên người Tàu, học năm thứ 3, tại đại học Suffolk.

Cô gái vẫn cúi đầu, hai vai rung lên, tiếng rít the the dưới chiếc nón có chóp nhọn.

- Cô có sao không?

Tôi chồm tới, hỏi.

Đèn trên 2 cột điện bỗng nẹt mạnh, nổ lớp đớp, lóe những tia sáng xanh lè. Tôi ngại ngừng đứng dậy bước lẹ qua một bên, sợ dây điện rớt trúng.

Cô gái cũng đứng dậy. Mùi điện cháy khét lẹt, mùi máu tanh, mùi chuột chết bốc lên

Cô nói, giọng khàn, có những tiếng ken két.

- ... Tiếng nổ đầu tiên, có một mảnh thép lớn, đã bay ngang...

Cô đưa tay quệt ngang cổ mình.

- ... Cắt đứt lìa cổ cô ta...

Chiếc đầu với mái tóc bù của cô gái bỗng rớt xuống, tay cô chụp lấy, máu phun thành vòi, thấm ướt chiếc áo choàng trắng.

- Khệt! Khệt! kết... Két!

Giọng cười rở sét từ chiếc đầu rung rung trên tay cô gái. Tôi ngạc nhiên, đưa 2 tay.

- Wow! Cô hóa trang quá xuất sắc, kinh dị thật!

Chiếc đầu lại cười.

- Khệt! Khệt! kết... Két!

Tôi vỗ tay.

- Cô là người hóa trang hay nhất, mà tôi thấy trong đêm Halloween này.

Thân hình không đầu của cô gái ngả nghiêng, chiếc đầu rung rung, cười lớn hơn.

- Khệt! Khệt! kết... Két! Khệt khệt!

Cô gái bước tới gần. Mùi chuột chết nồng nặc. Tôi thấy rõ những tia máu phun lên từ cái cổ.

- Nè ông! Tôi chính là cô gái Tàu đã bị cắt đầu ...

Tôi tá hỏa, cứng người, cơn lạnh bốc mạnh dọc xương sống, mồ hôi chảy dài bên thái dương, những ngón tay co quắp lại. Tiếng cười của cô gái bỗng im bật. Chung quanh tôi lặng yên một cách kỳ lạ.

Cái mình không đầu chồm tới gần tôi, giọng cô gái kèn kẹt.

- ...Và tôi không hóa trang!

Tai như ngàn tiếng ve kêu, màn đen ập vô mặt. Tôi té xuống đất.

Xửu!

HDV

Xin Đừng Quên Tôi

“Tù Nhân Lương Tâm” (POC: Prisoner of Conscience), thuật ngữ được Peter Benenson đưa ra vào những năm 1960 để cập đến bất kỳ cá nhân nào bị giam cầm vì niềm tin chính trị, tôn giáo hoặc vì lương tâm, nguồn gốc dân tộc, giới tính, màu da, ngôn ngữ, nguồn gốc quốc gia hoặc xã hội...

Cộng sản Việt Nam đang có hàng trăm tù nhân như thế, họ có thể bị bỏ tù vì bất cứ lý do nào, thậm chí chưa kịp có tên trong định nghĩa của Peter Benenson, như dạy học sinh hát một bài nhạc thể hiện lòng yêu nước trong trường hợp thầy giáo Nguyễn Năng Tĩnh...

Trần Quốc Khánh

Sinh năm 1960

Bị bắt: 3-10-2021

Án tù: 6 năm rưỡi.

Ngô thị Hà Phương

Sinh năm 1996

Bị bắt: 24-06-2020

Án tù: 7 năm.

Vũ Tiến Chi

Sinh năm 1966

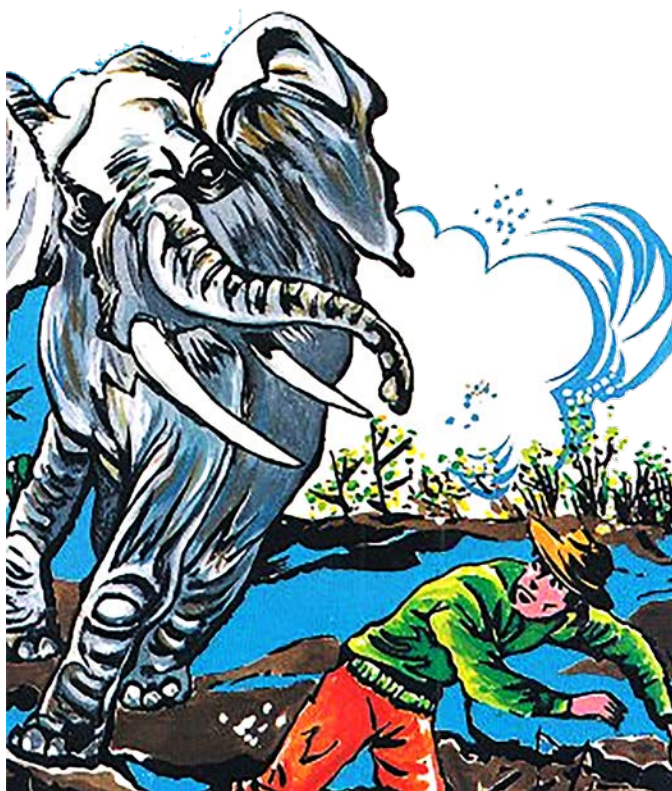
Bị bắt: 24-6-2020

Án tù: 10 năm.

Viên đạn chót

NGUYỄN MANH TUÂN phóng tác

Năm đó tôi dự một chuyến săn đặc biệt trong cánh đồng cỏ tranh; nói là đặc biệt vì 9 tay súng chúng tôi chẳng ai phải đi bộ, tất cả đều được cưỡi trên lưng voi.

Khi những con vâm này đã thuần thực thì ngồi trong bành đàn bằng tre, vũng chãi trên lưng con vật, giông ruổi trong rừng, ngoài nội, thực thú vị.

Đàn voi dàn hàng ngang, thông thả bước một, giữa hoa đồng cỏ dại, dưới ánh nắng dịu sớm mai, trong mùi hương nồng ngát mùi thông, mùi trúc, mùi long não của cao nguyên. Đàn giẻ, đa đa, chốc chốc lại vọt lên cao kêu cheng chéc rồi là ngang ngọn cỏ, làm thành những đích tuyệt vời cho các tay súng tha hồ nhả đạn. 10 con thỏ rừng, dăm chú cáo lưng đỏ sặc lá mùa thu, thấy động, vọt khỏi hang, chạy quàng, để rồi trúng đạn nằm quay ra đó, phơi bụng trắng nõn, lấp lánh ánh nắng.

Chúng tôi băng ngang cánh đồng tới ven sông. Ở đó cỏ rậm hơn, tươi hơn, hy vọng gặp được nai, hoẵng hay báo không chừng.

Không may cho tôi, mới theo dọc sông khoảng hơn cây số, người bạn ngồi chung bành voi với tôi vô ý để súng cướp cò... Viên đạn lướt sát vành tai phải làm tôi choáng người, một bên tai lưng búng như có người gõ trống bên trong,

nhức nhối không thể tả được... Tôi độ chừng màng nhĩ bị rách mất!

Thế là suốt chuyến săn, tôi chỉ ngồi bưng tai, mong cho chóng được về nhà để vào bệnh viện.

Viên bác sĩ chuyên môn không làm gì giúp tôi được:

- Lá nhĩ nát rồi... Sợ còn làm mủ trong tai nữa. Phải đợi ít lâu xem sao... Ông chỉ cần nghỉ ngơi là đủ...

Nghỉ ngơi!... Nghề làm gỗ của tôi nghỉ ngơi là hết vốn ngay. Đã không có gì nguy hiểm, tôi cũng chẳng cần!... Tôi nghĩ vậy nên lại rời bệnh viện trở về cao nguyên ngay.

Tôi sợ dĩ thuật lại chuyện này, không phải để các bạn phàn nàn cho tôi, nhưng vì cái đau tai bất ngờ ảnh hưởng sâu đậm tới chuyến săn cộp gian nan của tôi sau đây.

Về cao nguyên chưa đầy 3 bữa, tôi đã nhận thư mời của viên kiểm lâm. Ông ta ít khi giao thiệp với ai, đã đạt giấy mời là có chuyện cần. Tôi lên ngựa đi ngay... Tôi có cảm tưởng hơi mất thăng bằng mỗi khi phải trở mình hay quay người ra sau, tôi cho đó là do vết thương trong tai gây ra, nên cũng chẳng quan tâm. Viên kiểm lâm niềm nở lắm:

- Ông Kim... Việc này phải nhờ tới tài thiện xạ của ông mới xong...

Tôi đoán ra ngay việc gì rồi: Trăm lần như một,

gặp hổ báo phá phách, bắt gia súc, nhất là vô người, ông ta lại cậy tôi thanh toán giùm ... Cũng có dăm tay súng khác, nhưng họ đều ít kinh nghiệm, nên thường thường bao giờ cũng đến tôi phải lợi suốt trèo đèo, hạ cho được con vật, mới yên.

Lần này, theo ông, con cọp cái ở Bản-then đã vô tới ngót 40 người. Các tay thợ rừng trong vùng chẳng ai làm gì nổi nó... Viên kiểm lâm nâng ly rượu mạnh mời tôi:

- Giá ông ghi thêm con ác thú này trong bản thành tích thiện xạ của ông, thì dân chúng nhớ ơn ông lắm đấy!...

Tôi nghĩ đến cái tai đau... Biết đâu công việc săn đuổi hấp dẫn này chẳng giúp tôi quên đi ít lâu nỗi nhức nhối hành hạ tôi đêm ngày ... Phải, biết đâu đấy!

Viễn ảnh tươi đẹp ấy khiến tôi chỉ từ chối lấy lệ, để khỏi mang tiếng tự phụ, và tới khi viên kiểm lâm nhấn mạnh về món tiền thưởng, tôi làm ra vẻ miễn cưỡng phải nhận vậy!

Tôi đem theo 3 người Thượng ở Bản-then ngay tuần sau.

Khu vực hoạt động của con hổ cái chạy dài hết mặt Bắc rừng núi án trước dãy Trường Sơn. Miền này vắng hoe, phải vượt khoảng 40 cây số đường rừng mới lên tới buôn Thượng đầu tiên.

Dân chúng chẳng có bao nhiêu, tập trung trong vài mươi nóc nhà sàn, chênh vênh như những tổ chim trên sườn non. Sự niềm nở thành thực của họ khiến tôi quên đi phần nào nỗi vất vả lúc đi đường. Điều này cũng không lạ: cả năm nay họ khiếp đảm vì con hổ cái mất rồi!... Mỗi bữa trước, con ác thú vừa vô chết một người đàn bà cắt cỏ tranh. Xác chết còn bỏ đó, chưa ai nghĩ tới chôn cất... Và lại cũng chẳng còn gì để ma chay; 4 trai tráng từ phía đó về, nhìn tôi, lắc đầu:

- Chỉ còn có hàm răng thôi, hà!... Cái cọp nó ăn hết hồi hôm rồi!

Tôi nghĩ thầm:

- Như vậy có thể là con cọp lớn lắm, hoặc hai ba con không chừng.

Theo kinh nghiệm của tôi, thường thường cọp chỉ ăn hai đùi, còn bao nhiêu kéo vào bụi dành cho bữa sau, trừ trường hợp cọp cái đang nuôi con... Nó tha những miếng ngon về, nếu cọp non chưa rời ổ; hoặc dẫn luôn tới đó nếu sắp nhỏ bắt đầu tập săn ... Đây là cọp cái, nên tôi độ chừng có cọp non đi theo.

Dù sao, tôi cũng muốn chứng nghiệm xem mình đoán có trúng chăng; tôi bảo viên tù trưởng:

- Dẫn tôi lại đó được không?

Lão chưa biết chọn ai dẫn đường, thì một gã Thượng trẻ măng, chừng mười sáu

mười bảy tuổi chạy ra:

- Để tôi đưa thầy... Tôi biết rành mà!

Lão già nhắc thanh lao gõ mun, có mũi sắt đưa cho gã:

- Thằng Ri đi thì được rồi ... Cẩn thận nghen!

Rồi lão quay lại tôi:

- Ri nó là con mụ Na... người bị cọp vô bữa qua đó, thầy cứ theo nó.

Tôi ngắm kỹ Ri: nó vạm vỡ như người lớn, trong ánh mắt non dại của gã có chút gì cương quyết lạ lùng, nửa thách thức, nửa liêu lĩnh ... Mối thù giết mẹ đang nấu nung lòng gã chăng?

Dù sao, có người dẫn đường như vậy, tôi có thể yên tâm được.

Ri dẫn tôi băng qua khoảng rừng thưa, cách đó non cây số, tới chỗ sườn núi loáng thoáng cỏ tranh với ít nhiều bụi gai. Gã trở vào đó, mặt buồn thiu:

- Nó vô mạ tôi dưới khóm mây kia ...

Đoạn gã thủ thỉ:

- Chẳng ai thấy bóng cọp thầy ạ... Nhưng tôi biết nó còn quanh đâu đây... Ban sáng lúc xuống núi tôi nghe hoẵng kêu dữ lắm ... Rồi lát sau, có tiếng vượn rú!

Gã đoán vậy là phải: tuy đôi khi hoẵng gặp người, hay thấy động bất ngờ cũng kêu, nhưng con vượn khác hẳn, nhất là loại vượn đen, có túp lông bạc phơ giữa đỉnh đầu - dân

trong miền thường kêu là lợ nổi - loại này lì lăm, đôi khi gặp người không buồn chạy, nhưng thoảng thấy hổ báo là thét ré lên ngay.

Tôi nghĩ thầm: nếu quả thực Ri nghe vượn hú, có thể con hổ cái quen mùi, lại tới đây rình người không chừng ... Đã vậy tôi làm một vòng rừng xem sao.

Tôi quay lại Ri:

- Chú dám đi với tôi không?

- Đi đâu, thầy?

Tôi chỉ lên sườn núi:

- Đi tìm hổ ... Chú vừa nói nó còn quanh đâu đây thôi.

Ri tròn mắt:

- Thầy tính đi 2 người sao?

Tôi cười, vỗ vào cây súng khoác trên vai:

- Đây một người nữa là 3... Đủ hạ cọp rồi.

Lúc ấy tôi mới nhớ ra trong túi chỉ có 3 viên đạn, cộng với 2 viên trong nòng súng là 5. Tôi tính ra thăm nơi hổ vừa vô rồi về, nên chẳng đeo dây lưng đạn theo làm gì cho mệt.

Tôi còn lưỡng lự, Ri đã rẽ bụi gai tiến lên trước:

- Nếu vậy để tôi dẫn thầy đi...

Chỉ những ai đã sống trong một vùng có cọp ăn thịt người, thần kinh lúc nào cũng căng thẳng vì những hình ảnh chết chóc ghê rợn, mới đánh giá

được cái can đảm của gã Thượng trẻ măng này.

Tôi bảo gã:

- Tai tôi nghe không rành đâu ... Có thấy gì khác, nhớ thì thảo vào phía tai phải, nghe không!

Chúng tôi thận trọng tiến lên sườn núi, vừa đi vừa rẽ đám lá rậm rạp, đôi chỗ lẫn những khóm mây, khóm mái, cây vươn dài, đầy gai, móc vào quần áo như nhúu mình lại. Đi được non cây số, bỗng có tiếng chim cà cưỡng - một loại sáo rừng, đen như mun, có hai chiếc lông đuôi dài xòe ra như lông công - từ phía trước vẳng lại ... Ri ra hiệu cho tôi đứng yên lặng, rồi lặng lẽ rập người, trườn mình như rắn bò, luồn qua lớp cỏ tranh, biến vào trong bụi rậm.

Một lúc sau, gã mới quanh lại, vậy tôi bò theo:

- Cẩn thận nha... Phía bên kia sườn đồi có dấu cạp đó.

Tôi nhaoi theo gã tới một gần đứt hơi, đến khoảng rừng thưa trông xuống ngọn đồi cách đó khoảng hơn trăm thước.

Ri ghé sát tai tôi:

- Thầy nhìn kỹ đi ... Chỗ có tảng đá đó ... Có phải cạp nằm không?

Tôi chịu gã là tinh mắt. Nhưng vị tất đã đúng cạp, cũng có thể là khóm lá úa, hay con mang, loại nai nhỏ xiu, lông đỏ màu gạch ... Muốn biết rõ, chúng tôi phải rẽ sang cánh rừng

phía trái, rồi bò ngược lên vài chục thước nữa.

Khi tới sát cây lim ngoài bìa rừng, tôi mừng tới độ trống ngực rộn rập như trống làng ... Ngay trên lớp cỏ xanh mướt, sau vài phiến đá lớn, một đôi cạp nằm duỗi dài, tằm nắng...

Tôi ước chừng còn cách độ trăm thước, có khi không tới nữa ... Nhưng bắn con nào trước đây?

Ri ghé tai tôi:

- Thầy hạ con nằm gần, nghe tiếng súng con ngoài xa chạy tuốt vô rừng mất ... Mà bắn con kia thì con này chồm lại phía ta không chừng ...

Gã nói có lý... Tôi đủ thì giờ nổ hai phát mà, miễn sao chúng đừng đổi vị trí là được!

Tôi lặng lẽ tựa mu bàn tay trên mô đất, ghì chắc cây súng, nhắm thực kỹ vào giữa ngực con hổ nằm xa nhất, bình tĩnh nhả đạn

... Tiếng nổ khá lớn, vang dội cánh rừng. Tôi không thấy con thú trúng đạn giãy giụa, nhưng con cạp nằm gần đó nhồm phất dậy, chồm lên mồm đá, ngoảnh đầu lại nhìn bạn... Nó ngạc nhiên nhiều hơn sợ hãi, nên đứng dờ ra đó, trong một dáng điệu đẹp tuyệt vời... Tôi thoáng nghĩ tới bức tranh tàu "Anh hùng độc lập" vẽ con hổ dũng mãnh trên phiến đá, dưới cội tùng già ... Nhưng đồng thời tôi cũng thấy con vật đứng nghiêng người như vậy là một cái đích rất thuận tiện cho tôi.

Tôi bấm cò lúc nào không hay... Qua làn khói súng mờ nhạt tan thực nhanh như vệt sương lam, tôi trông rõ con hổ cất hai cẳng trước như muốn nhảy lên cao, khựng lại, rồi ngã vật xuống chân mồm đá ... Nổi ngạc nhiên của tôi không sao tả nổi - không phải vì hai phát

súng tài tình - nhưng vì ngay chỗ con thú nhất trúng đạn, cỏ tranh rung lên, uốn lượn như sóng cồn: như vậy là có con gì đang rẽ cỏ chạy trốn. Tôi không trông rõ, chỉ biết con vật đang chạy ngược lên đồi ... Nửa phút sau, tới chỗ đồng trống cách tôi khoảng hai trăm thước, con hổ thứ ba xuất hiện ... Tôi đã theo dõi sẵn nên không để mất thời giờ, cũng chẳng rõ mình nổ súng thế nào, chỉ thấy con hổ rúm người lại, lăn ra đó.

Như vậy là 3 phát trúng cả 3.

Trong một lát, con vật nằm yên, đầu ngoẹo sang một phía. Nhưng rồi vì đồi dốc nên nó từ từ tụt xuống hai chân choãi ra trước, như lướt trên cỏ rậm... Được cái nó chỉ tụt một quãng rồi vướng vào gốc táo gai, mọc cách chân đồi vài thước. Giá không có cây táo, thế nào con vật

cũng rút xuống vách núi liền đó.

Tôi bình tĩnh chờ đợi, ngón tay đặt trên cò súng... Nhưng con hổ không nhúc nhích chút nào, như vậy là chết tươi rồi, không hề nghi gì nữa.

Kể ra, nhác trông, 3 con hổ có vẻ to lớn bằng nhau; nhưng với con mắt nhà nghề, tôi thấy ngay đó là 3 mẹ con. Gã thiếu niên Thượng nhồm dầy từ lúc nào, gã bảo tôi:

- Vùng này không sẵn hổ lắm đâu... Trong 3 con, thể nào cũng có con hổ cái ăn thịt mẹ tôi...

Gã vỗ tay reo lên như trẻ nít, chiếc lao nhọn trong tay bay vút về phía đôi hổ chết ... Tôi đoán chừng chiều nay gã tha hổ ba hoa về chuyển sản đặc biệt may mắn của gã với tôi và đám thanh niên Thượng sẽ coi gã là tay dẫn đường cừ khôi nhất vùng không chừng!

Tôi mời gã điều thuốc:

- Ta cứ việc ngồi nghỉ một chút đã... Còn sớm mà!

Thực ra, tôi mừng chẳng kém gì gã: mới trong hai giờ đồng hồ đầu tiên vừa đặt chân tới đây, tôi đã thanh toán xong lũ hổ tác quái trong vùng từ mấy năm nay.

Ngoài cái thú say sưa của con nhà săn bắn khi nâng súng, nhả đạn, tìm hồi hộp như nhảy khỏi lồng ngực, còn có cái thoải mái khỏi phải cực nhọc theo dấu một con hổ bị thương trong rừng rậm ... Thứ

công việc này chẳng thú vị chút nào, thợ săn lành nghề đến đâu cũng ngại... Một con hổ bị thương nguy hiểm bằng cả đàn hổ lành, họ nói vậy không ngoa.

Tôi đang khoan khoái với khói thuốc, bỗng có cảm tưởng thân con hổ vừa chết có vẻ như hơi di chuyển ... Có thể máu dồn về tim, nửa thân trước nặng hơn, con vật cúi đi chăng? Tầm thân óng mượt của con vật rời gốc cây, từ từ tuột dần, tuột dần, tới sát hẻm núi. Khi nó bắt đầu rút xuống khoảng vách đá dốc thẳng đứng, tôi bắn theo một phát ... Bắn chơi cho vui, cho thỏa chút hào hứng trong lòng vậy thôi, chứ tôi thừa biết con hổ chết đủ đừ rồi... Tôi nghe tiếng cành cây gãy, rồi tiếng thân thể nặng nề rơi mạnh ... Như vậy cũng tiện cho tôi kéo xác con vật về, tôi nghĩ vậy.

Hút xong điều thuốc, tôi lững thững tiến lại chỗ đôi hổ chết. Mới bước vài bước, tôi nghe tiếng Ri gọi giật giọng:

- Thấy coi kìa... Con...con... hổ!

Tôi nhìn theo hướng tay gã, ngay phía bên kia hẻm núi, trên sườn đồi đối diện, một con hổ đang khó nhọc lết từng bước... Tôi có cảm tưởng nó què một chân thì phải, vì cứ 3, 4 bước lại dừng một chút, đầu gục xuống một cách thảm não ... Phía vai phải của con vật loang rộng vết máu đỏ thẫm... Như vậy

đúng con hổ tôi vừa bắn rồi!

Chuyện xảy ra thực lạ lùng: tôi không hiểu sao con vật hồi sinh lại được. Có thể viên đạn đung vào xương, nhưng không phá mạnh chỉ làm nó ngất lịm hồi lâu, đến khi bị rút, nó bất ngờ tỉnh lại, gây cho tôi một ngạc nhiên chẳng thích thú chút nào. Nhưng tôi còn đủ thì giờ làm cho xong công việc dở dang này...

Tôi lặng lẽ nâng súng lên vai, tựa nòng súng vào thân cây thông kê bên, nhắm thực chính xác. Tôi chờ lúc con hổ dừng bước mới nhả đạn... Thời gian viên đạn vượt khoảng cách vài trăm thước từ tôi tới đích, tưởng chừng lâu vô tận ... Cuối cùng một chút bụi đỏ tỏa lên: như vậy là tôi nhắm cao quá, viên đạn bay qua đầu con vật.

Có tiếng xuýt xoa của Ri phía sau. Tôi bật cười:

- Chú khỏi lo... Phát này không chệch đâu!

Khi điều chỉnh xong, chỉ cần viên đạn nữa là đầu vào đấy, con vật chạy đằng trời cũng không thoát khỏi tay tôi.

Nhưng viên đạn cần thiết ấy, tôi lại không có. Trong lúc cao hứng, tôi trót phạm bắn chơi khi con vật tuột xuống khe núi, thành thử bây giờ nòng súng trống trơn, tội chưa!

Tôi đành trơ mắt ra đó, nhìn con hổ bước một ngược sườn đồi. Con vật

thung thình như dạo mát, ngoảnh nhìn tứ phía chán, rồi mới tập tễnh vào rừng.

Thực chưa xót cho tôi!... Tưởng ăn chắc mười mươi, ai ngờ!

Dù sao, uy tín của tôi cũng không vì vậy mà giảm sút: tôi còn hai con hổ nằm kia! Đó là đôi hổ khá lớn, nhưng rõ ràng còn non. Vậy chắc chắn con hổ bị thương kia là mẹ chúng, là con hổ ăn thịt người cần phải diệt cho bằng được... Vậy mà tôi để nó thoát!

Dân chúng ở Bản-then tuy chưa hết lo, nhưng cũng vui mừng lắm. Viên tù trưởng hí hửng:

- Đôi cạp này có ăn thịt người rồi ... Mẹ nó tha về mà sau này lớn lên lại quen bắt người thôi hà!... Thầy hạ được là may cho dân lắm ... Có một con còn khổ, nữa là 3 con!

Rồi lão quay lại phía nhóm đồng tụ tập bên xác đôi cạp:

- Nay mai thầy bắn nốt con hổ mẹ nữa là xong, ta lại đi rừng được rồi!... Khỏi lo!

Lão coi đó là chuyện dĩ nhiên, nhưng thực ra là cả một vấn đề cực nhọc cho tôi, như các bạn sẽ thấy trong chuyện con cạp cái ở Bản Then.

(còn tiếp)

Trần Vũ đánh máy lại tháng 8-2024 từ tuyển tập 15 Truyện Săn Bắn của Nxb Sóng Mới in tại Sài Gòn trước 75.

BẢO HUÂN

Ottawa - mùa Thu và bánh táo nướng

KIM LOAN
EDMONTON, CANADA

Lệ bước xuống xe bus, quyết định đi bộ trên con đường lá vàng mà không cần đợi chuyến bus kế tiếp. Mới từ trại tỵ nạn qua định cư Canada được 2 năm, ở đâu thì Lệ không chắc, nhưng Lệ vẫn nghĩ mùa Thu ở Ottawa là mùa Thu đẹp nhất Canada, nơi có những con đường lá đủ màu rực rỡ, như con đường dẫn đến nhà Sarah hôm nay.

Vào College khóa học Pharmacy Technician, năm nay là năm thứ hai cũng là năm cuối, Lệ mới được cho vào chung nhóm Lab với Sarah. Thực ra từ năm trước, hai người đã quen nhau vì nhận ra cùng lứa tuổi và thuộc nhóm “già” nhất lớp trong khi đa số các

sinh viên khác chỉ vừa mười tám đôi mươi.

Hồi cuối semester vừa rồi, Lệ đã đến nhà Sarah lần đầu khi có Lab Assignment. Vừa bước vào nhà, mùi nồng nặc từ nhà bếp làm Lệ khó chịu, Sarah vui vẻ hiền hòa:

- Bạn chưa quen với mùi này phải không? Đó là mùi của cheese, Mẹ của tớ đang làm Macaroni&Cheese đấy, chút nữa bạn thử chút xíu nha.

Nhớ lời ông anh bên Mỹ dặn dò, muốn thực tập English mau chóng thì làm quen nói chuyện với người bản xứ, đến nhà họ chơi, ăn các món ăn của họ, để học hỏi thêm về văn hóa phong tục của họ, nên Lệ mạnh

dạn xông xáo kết thân với Sarah từ trong lớp cho đến ngoài giờ học. Lần đầu tiên, Sarah cho Lệ thử món pizza, còn Lệ cho nó thử món phở. Trong khi Sarah tự nhiên húp nước phở, ăn hết cả tô thì Lệ không ăn hết mấy miếng Pizza, mà chỉ ăn phần rìa của miếng bánh vì đó là phần bột mì nướng, còn phần giữa với pepperoni, pizza sauce, mushroom, olive slices thì hoàn toàn mới mẻ, Lệ không thể cố gắng dù rất muốn.

Sarah tế nhị, hiểu Lệ cần nhiều thời gian để làm quen với món ăn mới, nên nhiều lần ở giờ lunch hoặc break time ở cafeteria của trường, Sarah đều nói sơ qua các thành phần, cách chế biến,

rồi tùy Lệ quyết định thử hay không, chứ Sarah không mời mọc ép uống.

Vừa đi vừa ngắm lá vàng vừa suy nghĩ chuyện cũ mà đến nhà Sarah hỏi nào hồng hay. Sarah mở cửa với nụ cười thật tươi, Lệ thấy ngay phòng khách những giỏ táo đầy ắp, Sarah giải thích:

- Hết cuối hè đầu thu là nhà tớ hái toàn bộ các trái táo ngoài vườn sau, một phần để sên mứt, phần sấy khô, và phần làm bánh táo nướng.

Lệ kêu lên thích thú:

- Bánh táo nướng? Nghe hấp dẫn đấy!

- Yên chí nhé, bạn sẽ được thưởng thức những ổ bánh mới ra lò thơm ngát ngay.

Bước vào gian bếp, mẹ Sarah đang đứng sên mứt trong chiếc chảo lớn, ba Sarah đang xắt những trái táo nơi chiếc bàn, Sarah thông báo:

- Bánh táo nướng này phải do chính tay anh chef Noah nướng nhé, anh ấy đang bận nói chuyện phone trên lầu.

Noah là anh trai của Sarah, đang dạy học ở một Elementary School thành phố Montreal cách Ottawa gần 2 giờ lái xe. Sarah thường kể cho Lệ nghe về Noah nhưng Lệ chưa có dịp gặp gỡ.

Lệ ngạc nhiên:

- Hôm nay anh Noah về thăm nhà? Anh làm món bánh táo nướng ư?

Mẹ Sarah bật cười:

- Thực ra đó chỉ là cách nói vui, mọi công đoạn đều do tôi đảm trách, tuy nhiên đây là món yêu thích của Noah, nên mỗi khi làm món này nếu Noah có mặt thì sẽ giành phần cuối, là nặn bánh vào khuôn rồi bỏ vào lò.

Hai đứa lên lầu, vào phòng Sarah bắt đầu làm Lab Project. Gần một tiếng sau, mùi thơm lan tỏa khắp nhà, bay lên lầu làm Lệ không cưỡng nổi, hít hà. Sarah nghiêng đầu hỏi Lệ:

- Bạn có cảm nhận được mùi gì không?

Lệ chịu thua, Sarah đáp đầy tự hào:

- Đó là mùi bột nướng, quện với mùi bơ, mùi ngọt ngào của mứt táo, và đặc biệt là mùi quyến rũ của cinnamon, tuyệt quá phải không? Tụi mình xuống bếp cho bữa trà chiều thôi nào.

Lệ theo Sarah bước xuống nhà, nơi chân cầu thang là một chàng trai cao ráo, mái tóc nâu và đôi mắt xanh lơ đang ngược nhìn Lệ, rồi anh mở lời:

- Lee?

Lệ hơi mắc cỡ, mỉm cười:

- Noah?

Sarah đùa:

- Vậy là hai người biết nhau rồi nha, tớ khỏi cần giới thiệu, bắt tay nhau đi!

Sau vài câu chào hỏi ban

đầu, mọi người ngồi vào bàn, ba Sarah đưa Noah đôi gang tay vải để mở lò, mang bánh ra bàn, cẩn thận đặt trên tấm thớt gỗ giữa bàn. Ai cũng trầm trồ ngắm nhìn ổ bánh. Noah rắc trên mặt bánh một lớp bột trắng mỏng khi bánh còn nghi ngút khói. Sarah nói nhỏ bên tai Lệ:

- Đó là icing sugar, không phải bột nhe bạn, còn màu nâu kia là bột quế đó.

Trên bề mặt là lớp bột bánh ngả màu nâu lấp lánh những hạt đường vàng trộn lẫn bột quế và mùi bơ thơm béo. Sarah đứng lên lấy dao cắt bánh, những miếng bánh hình tam giác óng ánh màu vàng nâu làm kích thích vị giác thực khách, nhưng Noah bảo còn thiếu mực cuối cùng. Anh mở tủ lạnh, lấy whipping cream, điểm trên mỗi miếng bánh hình một bông hoa trắng bắt mắt, ngọt ngào, và tiếp đến là caramel drizzle lướt trên miếng bánh theo kiểu zig zag rất điệu nghệ. Dĩa bánh táo nướng đẹp như một bức tranh hoàn hảo.

Lệ ngẩn ngơ trầm trồ ngắm từng miếng bánh trên đĩa mới thấy bên trong là những miếng táo be bé trong hỗn hợp nước đường trong veo sền sệt. Mẹ Sarah hỏi:

- Chúng ta nên uống trà gì nhỉ?

Ba Sarah đề nghị:

- Có lẽ là Chamomile

vì nó không có caffeine, chúng ta sẽ dễ ngủ hơn.

Tùng tách trà được đặt bên cạnh đĩa bánh, mọi người vừa ăn bánh táo, vừa nhâm nhi trà nóng, nhìn bên ngoài cửa sổ ra mảnh vườn sau nhà, những chiếc lá vàng lay động trên cây, rồi rơi rụng lao xao xuống thảm lá khô, như một bản tình ca Mùa Thu vội vội. Thấy Lệ ăn hết đĩa bánh ngon lành, Noah thân thiện:

- Chút nữa tôi gói một phần cho cô đem về, sáng mai cô hâm lại trong oven rồi dùng với cafe ngon lắm.

Xong bữa trà chiều, Sarah rủ Lệ:

- Bạn có muốn đi dạo một vòng xóm này không? Đây là một trong những neighbourhood đẹp nhất vào mùa Thu đấy.

- Tôi biết chứ! Nên hồi này tôi đã đi bộ gần 10 blocks đường chỉ để tận hưởng cảm giác đi giữa mùa Thu đầy lá vàng.

Noah đứng lên rời khỏi bàn:

- Cho tôi đi theo làm bodyguard cho hai nàng luôn nha!

3 người tản bộ trên vỉa hè, tiếng lá khô xào xạc dưới chân như reo vui theo từng tiếng cười và những câu chuyện rộn ràng. Noah hỏi thăm chuyện học hành của Lệ và Sarah, rồi kể về những đứa học trò lớp 6 của chàng thật dễ thương hồn nhiên, đó là

lúa tuổi chưa lớn nhưng không còn bé bỏng nữa. Lệ cũng kể cho Noah và Sarah về người anh ruột đang ở Mỹ cũng như gia đình còn kẹt lại Việt Nam đang chờ giấy tờ bảo lãnh.

Đi xong một vòng, quay trở về thì trời sấm tối, mùa Thu là thế đấy, mặt trời đi ngủ sớm. Sarah nhìn Lệ lo lắng:

- Giờ này mà chờ xe bus hơi lâu đấy, vì là Thứ Bảy và là buổi chiều, cỡ nửa tiếng mới có một chuyến.

Noah đồng tình:

- Vậy thì chúng ta nên đưa Lee về.

Lệ tính lên tiếng từ chối, thì Sarah quyết định:

- Sẵn xe của anh Noah đậu ngay trước nhà, thôi chúng ta đi mau kéo muộn.

Trên xe, Noah lại bắt chuyện:

- Lee này, tôi nghe nói cô có đạo Catholic, cô đi lễ nhà thờ nào?

- Tôi đi nhà thờ Việt Nam dưới phố, ngay đường Argyll.

- Vậy ngày mai cô có muốn dự lễ ở nhà thờ chúng tôi, nơi góc đường Cumberland chúng ta vừa đi qua đó?

Sarah nhanh nhẩu:

- Em đã mời Lee vài lần nhưng Lee phải đi lễ nhà thờ Việt vì cô ấy là ca viên trong ca đoàn nhà thờ.

Lệ vội vàng ngắt lời Sarah:

- Oh không sao đâu, ngày mai tôi sẽ dự lễ với gia đình bạn.

Noah reo lên:

- Vậy thì vui quá, lễ bắt đầu 10 giờ sáng, chúng tôi đến đón cô.

- Dạ khỏi, tôi đi bus tiện lắm.

Sáng hôm sau, xe bus đưa Lệ đến sân nhà thờ đúng lúc buổi lễ đang bắt đầu, mọi người đã vào chỗ ngồi, tiếng hát nhập lễ vang lên, Lệ rón rén vào hàng ghế cuối cùng. Vừa liếc qua bên ca đoàn phía hàng ghế bên kia, Lệ bất ngờ vì Noah là người đang đệm đàn piano và bên cạnh đó là hai người, một nam một nữ đang hòa giọng theo bài Thánh Ca. Lệ chột so sánh với ca đoàn của Lệ tại nhà thờ người Việt, ca viên mấy chục người, hát có khi còn bị “bể”, còn ở đây chỉ có hai người nhưng giọng ca xuất sắc.

Đến phần dâng lễ, ba mẹ Sarah cùng một cặp trung niên khác, cầm mỗi người một cái rổ đi vòng quanh các hàng ghế trong nhà thờ để collect tiền hoặc phong bì đóng góp từ giáo dân. Lệ cảm phục tinh thần phục vụ và sùng đạo của gia đình Sarah, rồi chợt nhớ, tên Sarah và Noah của hai anh em đều là tên trong Kinh Thánh Cựu Ước.

Cuối lễ, vị linh mục hỏi những ai có birthdays trong tháng này xin giơ tay lên, rồi Noah đệm bài Happy Birthday cùng

hai giọng ca “ca đoàn” và cả nhà thờ vỗ tay theo nhịp hát. Lễ tan, nơi cuối nhà thờ đã bày sẵn bánh ngọt, sandwiches, cookies, trà, cafe, mọi người ríu rít chào hỏi nhau. Sarah chạy đến bên Lệ:

- Vào Lễ Chúa Nhật đầu tháng luôn có tiệc nhẹ mừng sinh nhật trong tháng, cũng là dịp cho cộng đoàn gặp gỡ thân tình.

Lệ cười cười:

- Ủa, gia đình bạn làm chủ cái nhà thờ này hay sao á, anh Noah thì chơi đàn trong ca đoàn, ba mẹ bạn thì trong thành phần xin của lễ.

Sarah cười lớn hơn:

- Ôi, anh Noah từ thời niên thiếu đã ở trong ban giúp lễ (altar boy) rồi nhe, lớn lên anh đánh đàn cho ca đoàn. Tổ cũng được Cha xứ dạy đàn chung với anh Noah đấy chứ, nhưng rồi tớ bị mắc bệnh nguy kịch, thời gian chữa bệnh và dưỡng bệnh hơn 5 năm trời, nên tớ bỏ ngang, và đó cũng là lý do tớ vào College trẻ tuổi.

Lúc ấy, anh Noah cùng một cô gái bước đến, Sarah giới thiệu:

- Đây là chị Maria, người bạn cùng xóm, cùng học với anh Noah từ tiểu học cho đến trung học, chị là giọng ca solo của ca đoàn.

Lệ khen thật lòng:

- Chị hát hay lắm, tôi

tên là Lee, bạn học với Sarah.

Sau lần đó, Lệ không còn dịp nào gặp lại Noah, kể cả ngày hai đứa ra trường vì trùng thời gian anh đi tu nghiệp ở Halifax. Lệ được người chị họ ở Toronto giới thiệu vào làm cho một hãng sản xuất dược phẩm. Dù chẳng muốn rời bỏ Ottawa, nhưng vì công việc và vì sẽ được ở gần anh chị họ hàng, Lệ dọn về Toronto. Lúc bấy giờ, người ta chỉ liên lạc với nhau bằng những lá thư, và thỉnh thoảng gọi phone. Lệ và Sarah gửi thư qua lại, được một năm đầu, cuộc sống bận rộn, thư từ và những cú phone cũng thưa dần.

Một hôm, Sarah gọi phone, hai đứa mừng vui kể cho nhau nghe cuộc sống hiện tại, rồi Sarah nói:

- Lee ơi, anh Noah sắp cưới vợ rồi.

- Thật ư? Anh và chị Maria thật là đẹp đôi.

- Không bạn ơi, anh ấy lấy cô giáo cùng trường.

- Ủa, còn chị Maria?

- Chị ấy đang khóc hết nước mắt tại nhà tớ đây. Chị yêu anh Noah đơn phương.

- Đơn phương? Vậy sao không nói, người ta mới biết chứ!

- Chị Maria là cô gái thông minh, chị đã nhiều lần khéo léo bày tỏ tình cảm nhưng anh Noah

vẫn bình thường, xem chị như bạn. Chị hiểu, khi người đàn ông yêu mình thì họ sẽ chủ động, hoặc khi mình bật đèn xanh thì họ lao tới ngay.

- Ủ! Tội chị ấy quá.

- Tổ cũng thương chị lắm. Chị bảo, khi anh ấy chưa thuộc về ai, chị hạnh phúc mỗi khi anh ấy về thăm nhà, và hy vọng một ngày nào đó “nước chảy đá mòn”, nhưng nay anh đã có người con gái khác, tìm chị tan vỡ.

Lệ bồi hồi nhớ lại thời gian mới dọn về Toronto, có những buổi chiều cuối tuần, Lệ đã mong chờ (dấu biết là mong đợi... vu vơ) một cú phone hoặc lá thư của Noah. Dấu chẳng có thư cũng chẳng có cú phone nào, kỷ niệm với Noah một buổi chiều Thu thưởng thức bánh táo nướng vẫn êm ái theo Lệ suốt thời gian dài.

Cúp phone Sarah xong, Lệ nói thầm: “Sarah ơi, tổ chỉ gặp anh Noah có hai lần, mà nay nghe tin anh cưới vợ, lòng tổ cũng gợn buồn, băng khuâng, hướng chị chị Maria!”

-oOo-

Đã lâu lắm Lệ chưa trở về thăm chốn xưa. Bao nhiêu mùa Thu đã trôi qua, nay Lệ đã có mái gia đình hạnh phúc, nhưng chẳng nhớ tự bao giờ, Lệ biết mình đã yêu tha thiết Ottawa, Mùa Thu và Bánh Táo Nướng.

KL

EDMONTON, MÙA THU 2024

Cư dân FL trên đường tránh bão đến GA

Tình người trong giông bão

NG. DIỆU ANH TRINH
ATLANTA, HOA KỲ

Cuối tháng Chín, cơn bão Helene cố tình viếng tiểu bang Georgia.

Được biết, Atlanta là nơi ít bị thiên tai; lần này dự báo nghe thật lo sợ. Sau một đêm vùn vủ, điện cúp, một vài nơi cây cối gãy cành, ngoài đường vắng lạnh vì ai cũng lo nấp bão.

Tuy nhiên, khi hướng gió vào đất liền thì đã chuyển hướng lên tiểu bang phía Bắc, North Carolina.

Atlanta lúc 4g chiều thì mưa tạnh, mặt trời ló dạng, gieo

ánh nắng vàng ươm xuống các nẻo đường; phố phường như chưa hề có phong ba bão táp. Tin tức cho biết, một số vùng ngập lụt, đồng thời điện thoại liên tục cảnh báo những khu vực giao thông đang bị trở ngại do ngập lụt. Nói chung, Helene chỉ gây ảnh hưởng những vùng ven, khu dân cư thì ít thiệt hại.

Thương cho tiểu bang North Carolina đã bất ngờ hứng chịu tất cả thiệt hại. Helene, không mời, không chờ đợi đã ghé tạt qua! Con số thương vong, mất tích nhiều đáng kể. Khoảng gần 200 trại gà

bị ảnh hưởng nặng.

Một đoạn đường dài 43 dặm tại I-40 sẽ vẫn đóng vô thời hạn cho đến khi NCDOT và Sở Giao thông Vận tải Tennessee có thể xác định những gì cần phải làm để xây dựng lại con đường đã bị Sông Pigeon nuốt chửng.

Tháng Mười, từ nơi bình yên Atlanta tiểu bang Georgia, mùa thu đang về cùng với mùa lá vàng nhuộm thắm các nẻo đường. Mùa thu dịu dàng và nên thơ; cũng là dịp nghỉ Fall break của các em học sinh tiểu học, trung học. Mùa của các Lễ Hội từng bừng cho riêng mỗi thành phố. Đường phố sẽ bớt kẹt xe vì... không có xe bus đón đưa học sinh mỗi sáng mỗi chiều.

Nhưng... không, dự báo thời tiết cho biết một trận bão thế kỷ khác sẽ trực tiếp thổi vào thành phố Tampa tiểu bang Florida. Nó được gọi là Milton!

Lá lành đùm lá rách

Cảnh báo từ nhà khí tượng cho biết mức độ trầm trọng khủng khiếp. Chính phủ kêu gọi di dời gấp trước khi bạn bị mất mạng.

Mặc dù chính phủ đã chuẩn bị một số *shelter* - nhà trú ẩn- và rất nhiều trường học ở Florida vùng xa tâm bão- đón nhận người tạm trú nhưng vẫn không chứa hết.

Florida (FL) giáp ranh

với Atlanta ở hướng Bắc. Cư dân chạy tránh bão thì không đâu bằng lái xe lên Georgia (GA). Chính vì thế, đường sá trở nên đông đúc, chợ, nhà hàng, các hotel, phòng trọ tập nập. Biển số xe của FL Sunshine state nhan nhản khắp nơi trên đường phố. Những cư dân đã rời bỏ nhà cửa, chịu đựng lái xe hơn 12 tiếng đồng hồ, trong xe chỉ có người trong gia đình, ít giấy tờ

quan trọng và thức ăn đi đường... họ phải lo thoát thân trước khi trận cuồng phong kéo đến.

Người dân FL đến GA ngày càng đông, gây nên tình trạng quá tải. Phòng trọ, *hotel* hết chỗ. Nhiều người không nơi trú qua đêm. Rất cần sự giúp đỡ.

Tìm trên Facebook, không gian mạng... là nơi mọi người liên lạc, kêu gọi nhanh nhất.

Có rất nhiều cá nhân tự nguyện đăng lên trang nhà mình và trang Người Việt Atlanta GA... sẵn sàng cho người từ FL tránh bão đến trú ngụ. Ngày càng nhiều, các Chùa, Tịnh thất cũng sắp xếp, có chỗ để đón người. Ông bà ta có câu: "*một đêm nằm, hơn ba năm ở*". Cho người lỡ đường ngủ qua đêm là một ơn phước lớn; nhất là người mà chúng ta chưa từng quen biết.

Trong khi đó, trang Báo Trẻ Magazine Online

Những thực khách từ FL được miễn phí

Bão Helene gây ra “thảm họa kinh hoàng” cho phía tây tiểu bang North Carolina

trên FB liên tục cập nhật hướng đi của bão Milton và lập danh sách số điện thoại, địa chỉ của các vị hảo tâm, sẵn lòng cho cư dân FL đến tạm trú trong những ngày bỏ nhà bỏ cửa tránh bão. Việc này đem lại thuận tiện cho đồng hương.

Vô cùng cảm động khi các câu chuyện lá lành đùm lá rách trong Cộng đồng Người Việt GA được chia sẻ trên FB trong mùa bão Milton. Một trong những tấm lòng vàng đáng kể là Chủ nhân Nhà Hàng Nam Phương, cơ sở Jimmy Carter đã miễn phí tất cả thức ăn, thức uống cho những người từ FL đến GA tránh bão Milton. Thái độ phục vụ rất cảm thông, ân cần đã khiến mọi người ấm lòng, cảm kích.

Tôi chợt nhớ đến câu chuyện của trận bão Katrina 2005. Năm đó

cư dân vùng Louisiana, New Orleans cũng chạy về tràn ngập Georgia. Tôi đi chợ Hồng Kông, là khu chợ Việt Nam rất lớn ở đây. Hôm đó tôi mặc chiếc áo T-shirt mua từ chuyến du lịch New Orleans đã lâu lắm rồi. Trong lòng cứ nghĩ nhân dịp này mình đem ra mặc; giống như cảm thông và chia sẻ với những đồng hương đang là nạn nhân bão Katrina.

Ai ngờ, trong khi tôi xếp hàng tính tiền thì có rất nhiều cô, chú, anh chị thăm hỏi và đề nghị trả tiền giùm tôi. Có người còn hỏi tôi hiện tá túc ở đâu? Cần gì? Mọi người sẽ giúp.

Tôi vừa cảm động, vừa mừng vui trong lòng khi giải thích về chiếc áo tôi đang mặc để xác nhận tôi ... không phải là cư dân từ Louisiana đến. Mọi người vỗ vai, mừng cho tôi.

Tất cả những chia sẻ thân ái khi cấp bách, hoạn nạn... chúng ta gọi là đùm bọc, lá lành đùm lá rách, thương người như thể thương thân...

Người Việt chúng ta sinh ra, lớn lên và trưởng thành ai cũng mang trong mình một tình cảm rất đỗi thiêng liêng, sâu nặng: yêu quê hương. Đó là một thứ tình cảm tự nhiên, sẵn có trong máu thịt của mỗi con người.

Và khi chúng ta đang ly hương; sống ở một vùng đất không phải là quê mẹ, không phải là cội nguồn của dân tộc; cộng đồng Người Việt chúng ta cũng giữ gìn được nét văn hoá biểu hiện tinh thần tương thân tương ái cao độ. Chúng ta gọi là tình đồng hương.

Sau các trận bão lũ kinh hoàng, Cộng Đồng Người Việt Quốc Gia GA luôn có

những đợt quyên góp và chở đến tận nơi, tấm lòng của đồng hương cũng như người dân Georgia đến với người lâm nạn.

Gần đây nhất, bão Milton, các anh chị em thế hệ trẻ đã có những thông tin, những chia sẻ cấp bách, kịp thời lan toả trong cộng đồng chúng ta, trên các trang Facebook, đem lại kết quả tuyệt vời; không những nối kết các thế hệ mà còn thể hiện tinh thần đoàn kết, tình đồng hương.

Atlanta đất lành chim đậu. Con người sống hiền hòa thân thiện đã may mắn thoát được những thịnh nộ của thiên tai.

Từ nơi bình yên này, xin cầu nguyện cho đồng hương chúng ta khắp nơi được yên lành. Tình đồng hương mãi thấm thiết.

Bài và hình **NDAT**

VIẾT TỪ ATLANTA MÙA BÃO LŨ - THÁNG 10 NĂM 2024

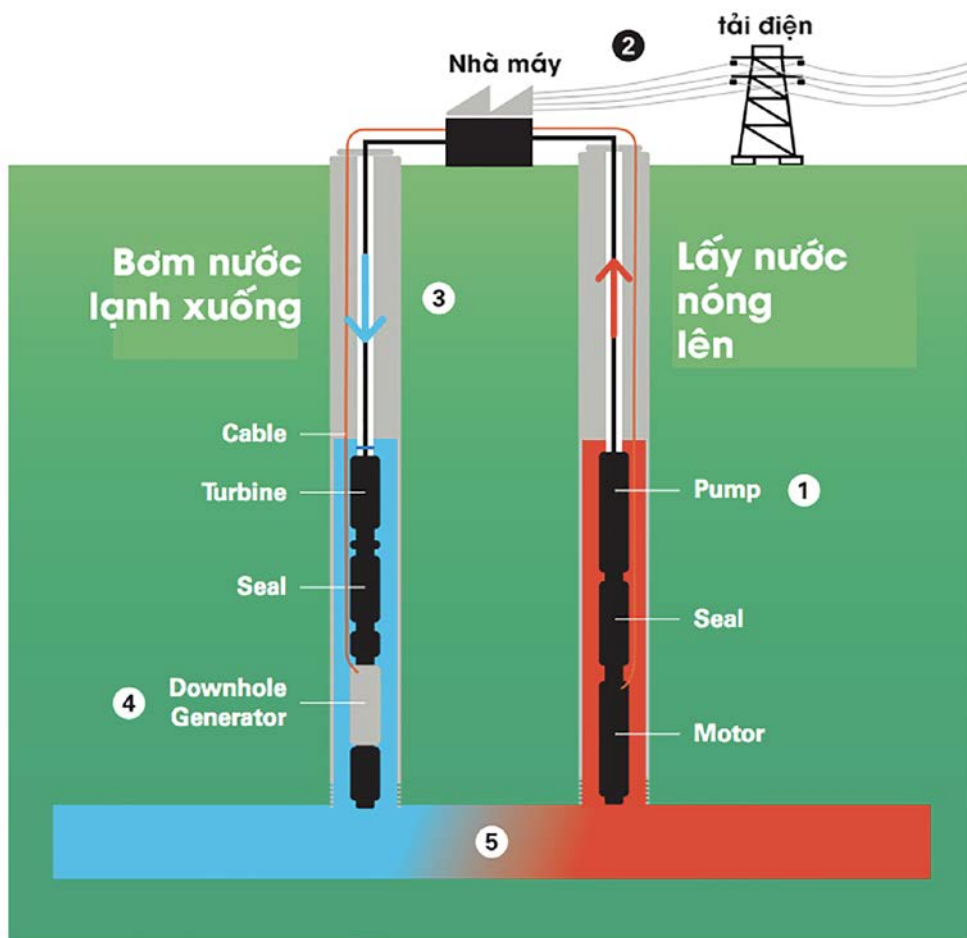
địa nhiệt

NHẬT QUANG

Trong khi hì hụi đào bới địa cầu mớ than, khoan dầu, con người đã nghĩ đến chuyện chẳng bao lâu, nguồn nguyên liệu này sẽ cạn quéo. Do vậy phải tìm một nguồn năng lượng thay thế, loại năng lượng đó phải rẻ, vô tận, miễn phí càng tốt. Điện mặt trời (solar), hải dương điện (ocean energy) năng lượng của sóng biển, phong điện, là điện gió (windfield) với những cánh quạt công kênh, và cả địa nhiệt (geothermal), lấy sức nóng từ ruột trái đất.

Trừ những loại “điện xanh” quen thuộc, chúng tôi xin cùng bạn tìm hiểu địa nhiệt là gì?

Năng lượng địa nhiệt (Geothermal Energy) là năng lượng khai thác từ sức nóng ở lõi trái đất, đây là nguồn năng lượng được xem là miễn phí, dồi dào và gần như vô tận. Nguồn năng lượng này được các nhà khoa học ngắm nghía từ rất lâu rồi, bởi vì chúng không chỉ là năng lượng sạch mà còn giúp giảm đáng kể lượng khí thải gây ra

Sơ đồ một nhà máy điện địa nhiệt

hiệu ứng nhà kính cho quả địa cầu.

Trong bài viết này, chúng ta sẽ cùng nhau tìm hiểu triển vọng lợi ích và cả bất lợi của địa nhiệt.

Địa nhiệt là gì?

Năng lượng địa nhiệt là thu thập sự tỏa nhiệt ở trung tâm hay còn gọi là lõi của trái đất. Lượng nhiệt này được tạo ra bởi sự phân hủy

của các vật liệu phóng xạ trong quá trình hình thành quả đất cách đây khoảng 4.5 tỉ năm. Khi khoan xuống càng sâu thì sức nóng càng cao, tăng khoảng

25°C mỗi kilomet chiều sâu. Điểm nóng nhất ở trung tâm quả đất đạt tới 6,000°C (tương đương 10,000°F)

Các tầng địa nhiệt

Nơi con người tạm với tới được chia thành ba loại:

1. Tầng nhiệt độ thấp

(Low-Temperature Resources) khi khoan sâu chừng 2 mile, chúng ta sẽ chạm được tầng nhiệt dưới 150°C, nguồn nhiệt này được sử dụng trực tiếp để sưởi ấm nhà cửa, cao ốc, “áp” cây trong nhà kính, hoặc giữ nóng nguồn nước tại trang trại nuôi cá.

2. Tầng nhiệt trung bình

(Medium-Temperature Resources): ở độ sâu 3 mile, ta sẽ gặp luồng nóng trên 150°C, thường được sử dụng cho hệ thống sưởi ấm toàn khu vực và một số cơ sở công nghiệp.

3. Tầng nhiệt độ cao

(High-Temperature Resources)

Phòng điều hành một nhà máy địa nhiệt điện

ở độ sâu 4 mile nhiệt độ sẽ từ 300°C - 700°C, đủ để sản xuất điện.

Khai thác ra sao?

Trung bình mất 2 tháng để đạt được độ sâu 4,000 mét, tương đương 3 mile. Đầu tiên, người ta sẽ tiếp xúc với luồng hơi nước nóng và có thể khai thác ngay nguồn hơi nóng này để chạy tua-bin phát điện.

Có 3 loại nhà máy điện địa nhiệt chính:

1. Nhà máy điện hơi (Dry Steam Plants) Tận dụng hơi nước nóng để quay tua-bin máy phát điện.

2. Nhà máy hơi nước nhanh (Flash Steam Plants): Lấy nguồn nước nóng có áp suất cao,

cho phép nó “bốc cháy” thành hơi để vận hành máy phát điện.

3. Nhà máy chu trình nhị phân (Binary Cycle Plants): Truyền nhiệt từ nước nóng địa nhiệt sang một chất

lỏng khác có điểm sôi thấp hơn. Chất lỏng thứ cấp này bay hơi nhanh và làm quay tua-bin máy phát điện.

Ứng dụng

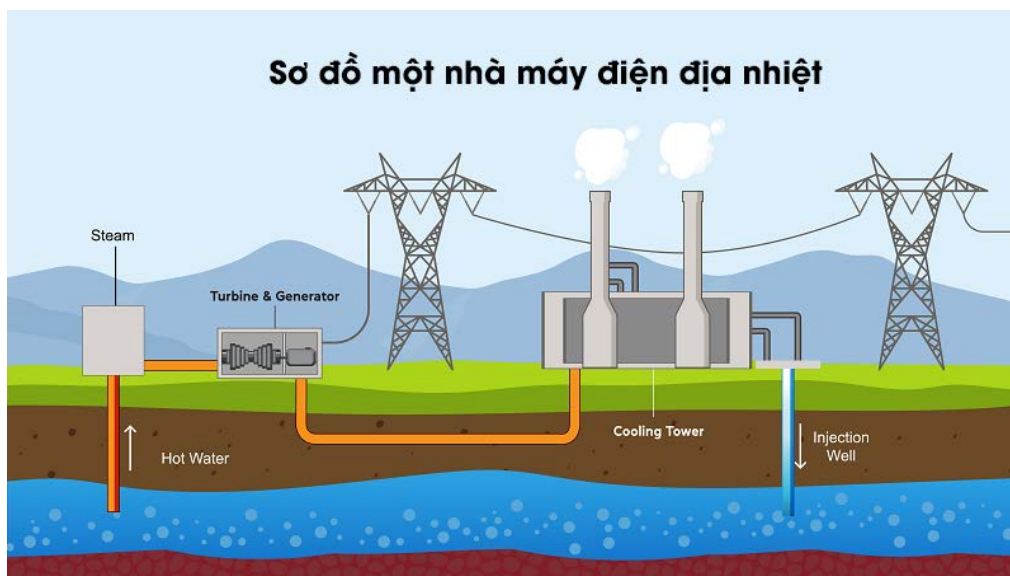
Dùng sức địa nhiệt để sản xuất điện rất ổn

định, miễn phí và có tiềm năng cung cấp nguồn năng lượng vô tận cho đến khi nào trái đất còn tồn tại.

Ngoài ra, năng lượng địa nhiệt chỉ sinh một lượng khí thải carbon tí tẹo, chẳng thấm tháp gì so với chạy máy diesel hoặc than đá. Nếu khai thác địa nhiệt hiệu quả, con người sẽ lệ thuộc rất ít vào dầu mỏ.

Sự bất công

Mặc dù có vô vàn lợi thế nhưng năng lượng địa nhiệt không phải nơi đâu cũng có. Ở Mỹ chỉ có một số vùng có thể khai thác địa nhiệt, còn những vùng khác chỉ có thể thòm thòm đứng nhìn. Ví dụ, tiểu bang California là một nơi ưu đãi về địa nhiệt, nơi đây có đến 34 nhà máy sản xuất điện địa nhiệt, ngoài ra còn có 650 giếng khai thác hơi nóng để phục vụ sản

Một nhà máy địa nhiệt điện có công suất 35 MW vừa hoàn thành tại Kenya.

xuất, đây cũng là nơi thu thập địa nhiệt lớn nhất toàn cầu, nhưng đồng thời cũng là nơi hội tụ nhất nước Mỹ, vì nằm ngay ở lớp vỏ mỏng của địa cầu và nguy cơ xảy ra các hiện tượng sụt lún hoặc xác suất động đất rất cao. Sát nút Cali. là tiểu bang Nevada có 16 nhà máy điện địa nhiệt. Những tiểu bang chỉ có vốn vẹn một nhà máy điện địa nhiệt gồm Hawaii, Idaho, Montana, Utah... Những tiểu bang khác hoàn toàn trụi lủi, không có nhà máy điện địa nhiệt nào.

Trên thế giới, có một số quốc gia không có địa thế thuận lợi để khai thác địa nhiệt, chỉ có 26 nước có thể sản xuất điện từ địa nhiệt và 70 quốc gia chỉ có thể dùng địa nhiệt ở mức thấp cho việc sưởi ấm nhà cửa, công xưởng mà thôi.

Tương lai địa nhiệt

Những tiến bộ về công nghệ hiện đại có thể mở rộng khả năng khai thác năng lượng địa nhiệt nhiều hơn, đa dạng hơn trước. Ngoài ra, nhận thức về biến đổi khí hậu và nhu cầu về năng lượng sạch đang thúc đẩy sự quan tâm đến địa nhiệt như một giải pháp thay thế cho dầu mỏ, khí đốt và than đá.

Kết luận

Với tiềm năng to lớn, ít hại cho môi trường thấp và khả năng cung cấp năng lượng gần như vô tận, địa nhiệt là một chương quan trọng trong nỗ lực chống biến đổi khí hậu toàn cầu và cả về an toàn năng

lượng. Các nhà khoa học đang tiếp tục mày mò, nghiên cứu để tận dụng tối đa địa nhiệt.

Nguy cơ

Ngoài những con số lung linh, bên cạnh đó, một số nhà khoa học khác lo ngại cho rằng,

việc khai thác địa nhiệt cũng giống như ta ra sức bồi một bếp than để nấu một lúc nhiều nồi... Nếu ta mượn sức nóng của lò để chia bếp quá mức, sức nóng sẽ bị tản mát, lò sẽ nhanh nguội, cần thêm củi. Nhưng con người không thể nào thêm “củi” vào lòng quả đất ... Với sự hăng hái đào bồi và nhiệt tình khai thác, nhiệt độ của lõi trái đất sẽ tụt giảm. Một số liệu cho thấy rằng nhiệt độ ở lõi Trái đất đang tụt nhanh hơn dự đoán.

Khi hành tinh trở nên lạnh teo, điều gì sẽ xảy ra? Nó sẽ mất từ trường, mất lớp bảo vệ trái đất khỏi bức xạ vũ trụ. Vào thời điểm đó, Trái đất chẳng khác nào một cục đá khô queo, bụi chẳng, nơi mà không một sinh vật nào có thể tồn tại.

Giáo sư Andrew Rushby ở Đại học East Anglia (Anh quốc) ước tính tuổi thọ của trái đất sẽ còn từ 1.75 tỉ đến 3.25 tỉ năm nữa, thừa sức để con người có những nơi trú ngụ khác và các tiến bộ khoa học sẽ cung cấp cho loài người các tiện nghi để tồn tại với nghịch cảnh, với điều kiện không xảy ra chiến tranh hạch nhân hay những biến cố khách quan khác, như bị thiên thạch ủi phải hay việc tận tình khai thác địa nhiệt.

NQ

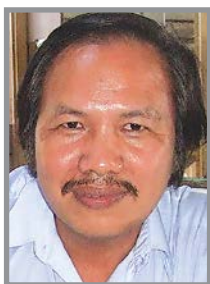
Những nhà máy khai thác địa nhiệt lớn nhất hoàn cầu

1 The Geysers Complex	California, USA	1,520 (MW)
2 Lardarello Complex	Tuscany, Italy	770
3 Makiling-Banahaw Complex	Philippines	460
4 Hellisheidi Power Plant	Iceland	300
5 Darajat Geothermal Power Plant	Indonesia	260
6 Wayang Windu Power Plant	Indonesia	225
7 Palinpinon Power Plant	Philippines	220
8 Reykjanes Power Station	Iceland	200
9 Nesjavellir Power Station	Iceland	200
10 Krafla Power Plant	Iceland	180
11 Cerro Prieto Field	Mexico	150
12 Salton Sea Field	California, USA	150
13 Larderello Field	Italy	130
14 Olkaria Power Plant	Kenya	130
15 Soultz-sous-Forêts Power Plant	France	120
16 Mutnovsky Power Plant	Russia	110
17 Kamojang Power Plant	Indonesia	105
18 Svartsengi Power Plant	Iceland	100
19 Kawerau Power Station	New Zealand	100
20 Ortigas Power Plant	Philippines	100
21 Otake Power Plant	Japan	100
22 Tanna Power Plant	Indonesia	100

Người Việt & smartphone

Smartphone (điện thoại thông minh) giờ đây là phương tiện không thể thiếu trong cuộc sống của người Việt Nam và kèm theo việc các mạng xã hội đang ngày càng bùng nổ. Hiện nay rất đông người Việt xem Smartphone là “bạn đồng hành” của mình, vì đã giúp họ giải quyết nhiều công việc và mang đến vô số tính năng giải trí, thư giãn...Tuy nhiên cũng không ít người đang “đảo lộn” cuộc sống vì loại thiết bị thông minh này.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Người Việt và Smartphone

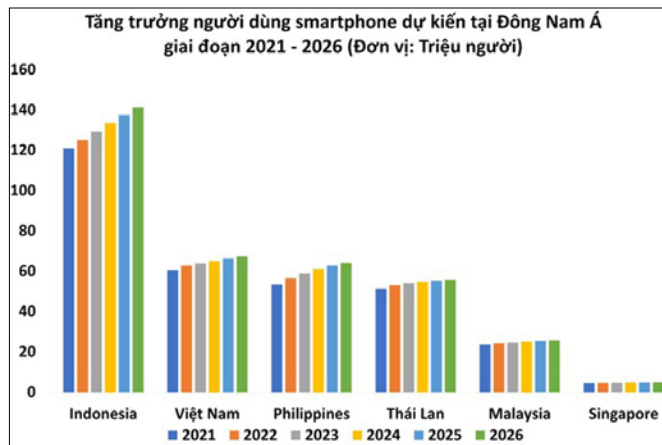
Năm 2023, thống kê của Insider Intelligence xác nhận VN có khoảng 72.1 triệu người dùng Internet. Trong số này có 96.8% người truy cập mạng bằng smartphone. Báo cáo “Những ứng dụng di động phổ biến với người VN 2023” của công ty nghiên cứu thị trường Q&Me (điều hành bởi Asia Plus - Nhật Bản) thực hiện trên một nhóm người

dùng ở VN cho thấy, thời gian trung bình số người này dành để sử dụng smartphone là 6.2 giờ, với số lượng các App (ứng dụng) thường dùng lên tới 27. Những App được người VN sử dụng nhiều nhất (chiếm 77% tổng thời gian sử dụng smartphone) đứng đầu có Facebook (chiếm 33% thời gian), tiếp theo là TikTok (16%), Zalo (15%), Messenger (7%), YouTube (6%) và Instagram (4%). Riêng những App và trình

nhắn tin này đã “ngốn” trung bình hơn 3.5 giờ/ngày/người. Tỷ lệ sử dụng smartphone cao hầu hết thuộc giới trẻ từ 15 – 24 tuổi. Theo số liệu của Cục trẻ em VN khảo sát năm 2023 tại nước này, có 85% trẻ em (dưới 14 tuổi) sử dụng mạng Internet, trong đó 87% sử dụng smartphone hàng ngày. Tuy nhiên chỉ có 26% số trẻ em này được nhà trường hoặc gia đình hướng dẫn, giáo dục về an toàn mạng.

Tương tự, báo cáo “The

Connected Consumer” của công ty nghiên cứu thị trường Decision Lab (Sài Gòn) nêu thêm vài con số thú vị về thói quen trực tuyến của người Việt: Trong bảng khảo sát các hoạt động trực tuyến cho thấy, tin tức xã hội, tin thể thao và thời tiết được người Việt quan tâm nhiều nhất với tỷ lệ 95%, kế đến là tìm kiếm thông tin sản phẩm, đặt hàng qua mạng với 89%; nghe nhạc trực tuyến và sử dụng các mạng xã hội cùng tỷ lệ 87%; tán gẫu (chat) 69%; dùng kiểm tra email cá nhân và công việc với 66%; dành thời gian viết bình luận (comment) với 64%; chơi game online với 62%. Trong khi đó, thống kê khác của công ty nghiên cứu thị trường

Biểu đồ tăng trưởng người dùng Smartphone khu vực Đông Nam Á theo dự báo của Insider Intelligence

Nhiều trẻ em cũng đã “nghiện” smartphone

Nhiều bạn trẻ nhin ăn, nhin mặc dành tiền mua “đế yêu”

GfK (CHLB Đức) cho biết tổng doanh thu của thị trường điện thoại di động châu Á 6 tháng đầu năm 2024 đạt hơn 108 tỷ USD, ước tính tới cuối năm đạt 220 tỷ USD. Riêng tại VN 6 tháng đầu năm 2024, người dân đã bỏ ra khoảng 2.3 tỷ USD chỉ để mua smartphone, thuộc nhóm chi tiêu khá mạnh tay ở khu vực châu Á

“Luột” điện thoại mọi lúc mọi nơi và hệ quả

Người Việt hiện nay sử dụng điện thoại di động nói chung và smartphone nói riêng trong hầu hết mọi hoạt động: khi làm việc, lúc tụ tập bạn bè, lúc đang lái xe, nghỉ ngơi, ăn uống thậm chí cả khi đi vệ sinh hay chuẩn bị ... ngủ. Phụng (sinh viên, 23 tuổi, Thủ Đức) cho biết: “Smartphone là thứ đầu tiên em tìm kiếm mỗi sáng khi vừa thức dậy. Em hay sử dụng nó để học tập, giải trí và liên lạc. Với em, smartphone như người bạn chí cốt vì em có thể xem phim, nghe nhạc, trò chuyện cùng người thân, bạn bè

bất cứ lúc nào. Mỗi khi ra đường, em luôn sạc điện thoại đầy pin để tiện liên lạc với mọi người hoặc lên mạng tìm những thứ mình cần. Những khi bên mình không có điện thoại là tâm trạng bứt rứt, bực bội lắm vì lúc nào em cũng nghĩ có ai đó muốn gọi hay nhắn tin cho mình. Có lúc em cầm điện thoại lên không biết để làm gì nhưng vẫn không thể thiếu nó được!”

Thành (công nhân, 31 tuổi, ngụ Gò Vấp) nói: “Tôi sử dụng điện thoại gần 10 năm nay. Lúc chưa dùng Smartphone việc trao đổi thông tin với bạn bè hay liên lạc với gia đình mất nhiều thời gian lắm. Giờ thì tiện đủ đường vì có “đế

yêu”, chỉ cần gọi Zalo hay Messenger là nhìn thấy người. Tôi nghĩ nếu không có điện thoại chắc cuộc sống này vô vị, tẻ nhạt lắm. Thi thoảng tôi về quê (ở Cà Mau) một tuần là mọi thứ đảo lộn hết lên. Cảm thấy trong người bứt rứt khó chịu vì không có wifi sử dụng Smartphone thoải mái. Điện thoại di động chính là vật bất ly thân và tôi luôn xem nó như “người yêu” của mình vậy”.

Không thể phủ nhận những lợi ích to lớn mà smartphone đem lại cho mọi người. Tuy nhiên có không ít bạn trẻ vì quá “nghiện điện thoại” đã xao nhãng làm việc kiếm sống, học hành. Người ta có thể dễ dàng bắt gặp hình ảnh các bạn trẻ

luôn cúi mũi vào những chiếc điện thoại ở bất kỳ nơi nào dù nơi công cộng hay chốn riêng tư. Đó là chưa kể, không ít bạn trẻ đã sử dụng một lượng thời gian khá lớn và quá tập trung vào điện thoại dẫn đến cuộc sống thay đổi. Dần dà những người này đã không mấy chú ý vào thế giới thực, từ đó dễ dẫn đến tự kỷ, trầm cảm... Đó là chưa kể việc quá tập trung vào sử dụng điện thoại thay vì giao tiếp còn khiến nhiều bạn trở nên thụ động và luôn thấy e ngại tiếp xúc với xã hội thực tại.

Chị Loan, 48 tuổi, chủ quán cà phê – điểm tâm ở Thủ Đức cho biết: “Quán tôi gần bên khu du lịch Suối Tiên nên luôn có đông người, nhất

là các bạn trẻ vào ăn uống. Có những nhóm bạn đi cùng với nhau bước vào quán thấy vui vẻ lắm nhưng khi vào ngồi xong, câu đầu tiên các bạn hỏi mặt nhau wifi là gì? Sau đó mỗi người một cái điện thoại, mắt không rời màn hình. Bạn lướt facebook, người đọc tin tức, người chơi game, người selfie hoặc livestream. Tôi cho rằng việc lạm dụng, dành quá nhiều thời gian với loại thiết bị này khiến bạn bè, người thân thậm chí là các thành viên trong gia đình thiếu gắn kết, yêu thương nhau trong cuộc đời thật!”

Bài và hình NS

Smartphone xuất hiện thường trực trong cuộc sống người Việt

Mời bạn ghé thăm Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...

Tre Magazine

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!! **Good news! Mua 10 lbs, tặng 1 lb !**

“kỹ thuật” nấu với tôm khô

MY ANN HA : Mẹ em rất thích chú Don, lần nào cũng dặn mua cho chú Don. Mấy năm nay rằng Mẹ yếu nên dặn em ngâm tôm và xay bằng máy xay sinh tố. Em làm biếng không ngâm, bỏ vô xay thì nó lều keng keng như xay cục gạch. Món này nấu canh rau dền rất thơm, nhưng không rõ lần nào em nấu cũng bị mặn, anh Don chỉ em bí quyết đi...

Mở tin nhắn ra thấy “Mẹ em rất thích chú Don...” làm anh giật mình :) Nấu ăn ngon thì không thể “làm biếng” được em gái à. Phải nghe lời Mẹ dặn. Em cần phải ngâm tôm trong nước ấm chừng vài phút, khi xay rất nhẹ nhàng, không kêu “keng keng” nữa, lý do tôm đã sấy rất khô. Chỉ xay vài giây là tôm sẽ tơi thành sợi ngay, nấu gì cũng ngon, nhất là bún riêu.

Anh Don không có bí quyết gì, nhưng em nhớ tôm khô Louisiana là tôm thiên nhiên, thịt sẽ ngọt hơn và có vị mặn của biển, do vậy khi nêm cần giảm muối. Nên nếm thử trước khi thêm các gia vị khác.

HỒNG PHƯƠNG : Hôm Tết cháu mua cho cả nhà, mỗi người 4 lbs tôm khô của chú Don. Nhưng giờ cuối cả nhà đổi ý, rủ nhau về Việt Nam ăn Tết, hôm nay tôm khô vẫn còn, ăn củ kiệu hoài cũng ngán. Chú Don có biết nấu được món gì nữa không?

Không rõ sao dạo này anh Don lên giá, ai cũng hỏi về bí quyết nấu nướng là sao? Tôm khô làm được vô số món chứ đâu phải chỉ trộn củ kiệu đâu hả cháu? Nấu tất cả các loại canh đều ngon, như: rau dền, mồng tơi, khổ qua, bí, mướp v.v... Tuyệt vời nhất là bún riêu, và các món ăn chơi, ngoài ra cháu có thể làm Muối tôm, Tôm khô rim nước mắm, Sa tế tôm khô, Tôm khô kho quẹt, Tôm khô rang muối, Bắp xào tôm khô, Tôm khô xào, Tôm khô sốt cà chua, Bánh quy tôm khô, Cơm ngũ sắc tôm khô, Thịt rim tôm khô, Tôm khô sả ớt, Gỏi rau càng cua tôm khô, Gỏi tôm khô dưa leo, Gỏi xoài tôm khô v.v... và còn nữa mà anh Don chưa biết. Chúc cả nhà ngon miệng!

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về
tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

HIỆN CHỈ CÒN 2 LOẠI: VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

MADE IN LA, USA

**SỨC KHỎE
LÀ VANG!**

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

**10 LBS
TẶNG 7**

MADE IN USA

**FREE
SHIPPING**

5 lbs trở lên

ORDER

XIN GỌI ANH : ĐƠN

235.4564

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

WWW.TOMKHOUS.COM

MỖI TUẦN 1 CON SỐ

1.8

triệu người lớn và trẻ em Texas đang hưởng trợ cấp y tế Medicaid miễn phí hay CHIP giá rẻ. Chương trình tốn ngân sách tiểu bang khoảng 118 tỉ đô la mỗi năm hiện nay.

\$5

là giá tiền của vé số Mega Millions mới, tăng từ \$2 và sẽ bắt đầu từ tháng Tư năm 2025, theo thông báo từ hội đồng quản trị vé số này. Với giá mới, người mua sẽ có cơ hội trúng thưởng cao hơn và giải thưởng tăng nhanh hơn, theo hội đồng này.

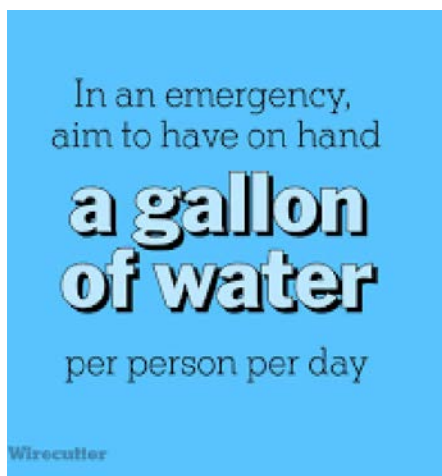
100

đến 200 triệu đô la là số vàng hệ thống Costco bán ra mỗi tháng, theo ước tính từ Wells Fargo. Một số tiệm Costco có bán vàng miếng và phần lớn là bán qua mạng.

1

gallon nước cho mỗi người mỗi ngày và dự trữ đủ cho khoảng một tuần lễ, theo đề nghị của cơ quan FEMA với người dân trong các vùng bão lụt hay có bão đổ vào.

27

tuổi, một thanh niên Afghanistan cùng các tông phạm tại Oklahoma đã bị FBI bắt khi mua vũ khí với âm mưu thực hiện cuộc khủng bố ngay trong ngày bầu cử Hoa Kỳ nhằm ủng hộ quân khủng bố ISIS.

90%

người dân trong số 2.3 triệu dân Palestine đã di tản khỏi dải Gaza, nơi chỉ còn là bình địa sau một năm cuộc chiến giữa Do Thái và quân Hamas. Kể từ sau khi quân khủng bố sát hại 1,200 người dân Do Thái hồi năm trước, 41 ngàn dân Palestine đã thiệt mạng trong chiến tranh.

6%

du khách đến Las Vegas đã xem một hay nhiều hơn các cuộc thi đấu hay sự kiện thể thao nào đó, theo LVCVA. Las Vegas đang muốn trở thành một trung tâm thể thao thế giới và phát triển kỹ nghệ cá độ thể thao nhằm thu hút du khách.

42%

là mức tăng giá bảo hiểm nhà trung bình mà các hãng bảo hiểm tại North Carolina muốn tăng giá và đang thương lượng với tiểu bang. Các tiểu bang bị bão lụt, thiên tai đang đối diện việc tăng giá bảo hiểm đến mức không kham nổi.

53

tuổi, thi sĩ kiêm tiểu thuyết gia Han Kang của Nam Hàn đã trở thành người phụ nữ Á Châu đầu tiên được trao giải Nobel Văn chương năm nay. Đây là giải Nobel thứ nhì mà Nam Hàn có được với giải Nobel Hòa Bình cho cựu Tổng Thống Kim Dae-jung vào năm 2000.

Mời bạn ghé thăm
Facebook của Trẻ

Tre Magazine

nơi bạn có thể đọc bài, xem tranh
biếm họa, bình luận, đối thoại với
các độc giả khác...

f Tre Magazine

trẻ

BÁO TRẺ

ĐỀ CẤT
ĐỀ ĐỌC
ĐỀ THẤY
ĐỀ TÌM

RAO VẬT

TRÊN BÁO TRẺ

TIẾT KIỂM
THỜI GIAN & TÀI CHÁNH

ĐIỆN THOẠI
972.675.4383

Quê khó huề

Từ ngày 11 đến 18-10, Bộ Công an CSVN tổ chức "Đại hội khỏe Vì an ninh Tổ quốc" lần thứ 9 và Hội thi điều lệnh, quân sự, võ thuật Công an nhân dân lần thứ 6 khu vực 3, diễn ra tại thành phố Đà Lạt. Hình ảnh của chương trình thấy Trung đoàn Cảnh sát cơ động kỵ binh, Công an nhân dân và đội mô tô hộ tống danh dự của Trung đoàn 375, Bộ tư lệnh Cảnh vệ (Bộ Công an CSVN) cùng nhau dàn hàng ngang, chiếm hết đường đi của dân và nẹt bỏ diễn hành, vừa lái xe vừa đứng thẳng người lên, thả tay ra...

Nhiều người dân đã đăng lại các hình ảnh trên và cho rằng công an "ỷ quyền, ỷ thế chạy xe thả hai tay lạng lách đánh võng, không coi pháp luật ra gì... việc tập luyện để đi ăn cướp", nhiều người so sánh với trường hợp vi phạm của người mẫu Ngọc Trinh trước đó (bị bắt tạm giam và tuyên án 1 năm tù treo vì tập lái xe mô-tô tư thế tương tự) - nên bình luận "người dân làm vậy thì bị xử lý...". Không chấp nhận được sự thật, công an tỉnh Lâm Đồng đã triệu tập ít nhất 5 người để lại bình luận như trên ở mạng xã hội và xử phạt mỗi người từ 7.5 triệu VND tới 12.5 triệu VND.

BÌNH LUẬN PHUOC VU: Luật Việt Nam chỉ dành cho dân thôi. Ở chỗ em, đường cũng không phải quá bé nhưng em để ý: Những biển số xanh và biển đỏ (cảnh sát, quân đội) thường họ đi rất nhanh. Nhân dân mà đi như thế, bị bắt tốc độ liền.

BÌNH LUẬN NGUYỄN TIẾN DŨNG: Có những thứ công an được làm nhưng dân không được quyền nên đừng so sánh vậy, công an được dùng súng, được vượt đèn đỏ, được bắt người... còn dân thì chỉ được bị bắt, hết!

Chúng tôi thấy nhiều người dân cùng cảm thấy công an lạng lách... (ẢNH: BAOGIAOTHONG.VN)

Liên khúc "Lỗi"

Bộ Tài chính CSVN báo cáo kết quả giám sát tài chính, đánh giá hiệu quả hoạt động năm 2023 đối với các doanh nghiệp Nhà nước giữ 100% vốn điều lệ. Trong đó, đến hết năm 2023, tổng tài sản 813 doanh nghiệp Nhà nước đang sở hữu trị giá hơn 4 triệu tỷ VND, nhưng tổng số nợ phải trả của các doanh nghiệp nhà nước thì hơn 2 triệu tỷ đồng.

Có 7 "ông lớn" trong số tổng doanh nghiệp Nhà nước Việt Nam (chuyên doanh độc quyền) thua lỗ gần 24 ngàn tỷ VND trong năm 2023: Công ty Trách nhiệm Hữu hạn (TNHH) Thiết bị giáo dục nghề nghiệp, Công ty TNHH MTV Thủy sản Hạ Long, Công ty TNHH một thành viên Nhà xuất bản Nông nghiệp, Công ty TNHH MTV Hà Thành, Công ty TNHH MTV Nhà xuất bản Thể thao và Du lịch, Công ty TNHH MTV Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương, Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN).

Cũng theo báo cáo của Bộ Tài chính CSVN, tổng số lỗ lũy kế năm 2023 là 53,400 tỷ VND. Đứng đầu danh sách là Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) lỗ lũy kế 50,600 tỷ VND (sau 2 lần tăng giá điện trong năm 2023, từ đầu năm 2024 tới giờ EVN được duyệt tăng giá điện 3 lần). Dù vậy, sau 2 năm lỗ liên tiếp (2022-2023), 6 tháng đầu năm 2024, "ông lớn" ngành điện lực lại báo lỗ thêm 13,000 tỷ VND. Lỗ miết như vậy nhưng EVN vẫn

xong xênh độc quyền bán điện và tăng giá điện. Đặc biệt, khi Tập đoàn điện lực Việt Nam (EVN) luôn than thua lỗ nặng thì mỗi năm, 5 công ty con của EVN lại có số dư tiền gửi ngân hàng lên đến hàng vạn tỷ VND.

BÌNH LUẬN PAUL JET: Độc tài + độc quyền = độc tố giết chết dân

BÌNH LUẬN HÂN TRẦN: Lỗi đến khi mỗi ông có một cái biệt phủ thì về hưu, ông khác lên báo lỗ tiếp.

Liên tục than lỗ, từ 11-10-2024, EVN quyết định bóp cổ nhân dân thêm 4.8% (ẢNH: VIETNAMNET.VN)

Vô nghĩa

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch CSVN vừa tổ chức cuộc thi "Toàn quốc tìm hiểu về cuốn sách của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc." Cuộc thi phổ biến những tư tưởng, quan điểm chỉ đạo của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng... Lễ tổng kết và trao giải dự kiến được tổ chức tại Nhà hát Lớn Hà Nội vào cuối tháng 11-2024. Cơ cấu giải thưởng mỗi tuần thi bao gồm 1 giải nhất, 3 giải nhì, 5 giải ba, 10 giải khuyến khích. Ban tổ chức cũng trao 10 giải chuyên đề cho toàn cuộc thi. Tiền tổ chức cuộc thi, mua quà tặng, giải thưởng dĩ nhiên là từ ngân sách, đôi khi danh sách nhận giải cũng đã có từ trước...

Trên thực tế thì 99% người dân Việt Nam từ già tới trẻ (từ đảng viên CSVN tới không phải) chẳng ai đọc cuốn sách nào của ông Trọng, nhưng sách của ông liên tục được xuất bản, mỗi cuốn đều được xuất bản bằng 8 thứ tiếng (Việt, Anh, Trung Quốc, Lào, Nga, Pháp, Tây Ban Nha và Hòa Lan)...

BÌNH LUẬN LAM DAO: Phổ biến những tư tưởng nô lệ?

BÌNH LUẬN CHIP HOI: Đề bài thi viết: "Hãy kể về một lần em được gặp bác Trọng"?

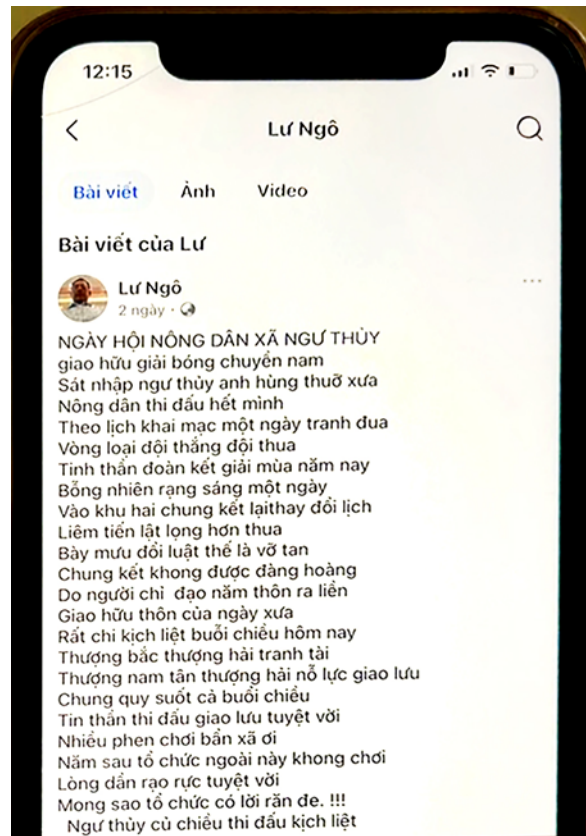
(ẢNH: DANGCONGSAN.VN)

Luật vua thua luật rừng

Sau khi làm thơ trên Facebook phản đối Hội Nông dân xã Ngư Thủy (Quảng Bình) tổ chức cuộc thi đấu bóng chuyền xã nhưng chơi bẩn, không có tinh thần thể thao đăng lên Facebook, ông Ngô Văn Lư (55 tuổi) bị một nhóm 7-8 người đi trên 2 xe hơi, xông vào nhà hành hung lúc ông Lư cùng gia đình đang ăn cơm. Sau khi đánh nạn nhân bất tỉnh, nhóm người còn kéo chân ông Lư ra trước hiên nhà ông và tiếp tục đánh đập rồi bỏ đi sau khi bị bà con trong xóm chạy ra can. Vì thương tích nặng, ông Ngô Văn Lư được người nhà chuyển vào Bệnh viện Trung ương Huế cấp cứu.

Ở cơ quan công an, 7 người được mời thừa nhận hành vi xâm nhập gia cư bất hợp pháp và cố ý giết người vì "cay cú với bài thơ ông Lư đăng", nhưng công an huyện Lệ Thủy - tỉnh Quảng Bình không trực tiếp bắt giữ và xử phạt thích đáng, hình ảnh và danh tính kẻ xấu cũng không được đăng. Tuy nhiên, danh tính và hình ảnh nạn nhân bị các tờ báo trong nước đưa lên đồng loạt với những tựa đề đầy mỉa mai "Người đàn ông bị đánh hội đồng nghi do làm thơ đăng Facebook", "Bị đánh bất tỉnh vì làm thơ trên Facebook"... Bên cạnh đó là những bình luận chê nạn nhân mần thơ... dở?!

BÌNH LUẬN ĐẶNG CHUÔNG NGAN: *Mấy cái làng, thôn ở nông thôn Việt Nam mình đôi khi đang đoàn kết, lại bị chia rẽ, gây thù hận vì mấy ông Ban tổ chức giải trời ơi kiểu này!*

Bài thơ gây ra cố sự (ẢNH: NHẬT ANH/DANTRI.COM.VN)

Nhầm...

Thí sinh C.T.H. (sinh năm 2009) - học sinh của Trường Trung học phổ thông Lê Hồng Phong (thị xã Bỉm Sơn, Thanh Hóa) bỗng dưng nổi tiếng khắp xóm, khắp làng, khắp tỉnh rồi khắp Việt Nam chỉ vì đạt điểm thủ khoa của trường sau kỳ thi vào lớp 10 năm học 2024-2025. Vì thí sinh H. này nổi tiếng là học sinh cá biệt, học không giỏi, vậy mà H. bỗng dưng thành thủ khoa với số điểm thi được công bố: Toán 8 điểm, Ngữ văn 8.5 điểm, Tiếng Anh 6.4 điểm.

Sau khi có nhiều bất bình và khiếu nại, qua kiểm tra lại bài thi, kết quả điểm thi thực sự của H. chỉ còn: Toán 4.5 điểm, Ngữ văn 6.5 điểm và Tiếng Anh 2.4 điểm. Theo Thanh tra Sở giáo dục và đào tạo tỉnh Thanh Hóa, nguyên nhân được cho là "nhầm lẫn" trong quá trình ghép phách và lên điểm tại Hội đồng chấm thi. Sau khi công bố điểm thật, thí sinh H. bị buộc dừng việc học vì điểm thi không đủ đậu vào Trường Trung học phổ thông Lê Hồng Phong năm học 2024-2025. Theo đơn vị chấm thi, nguyên nhân lên nhầm điểm là do trong quá trình làm việc, áp lực công việc, mất tập trung nên để xảy ra việc ghi nhầm điểm thi và không cố ý(?)

Tuy nhiên, theo những người đã từng đi học ở Việt Nam, việc ghép nhầm phách của cả 3 môn thi chính cho một thí sinh cùng được điểm cao là điều không thể xảy ra, nếu có thì chỉ ghép nhầm phách của bài thi 1 môn hoặc hai môn. Khả năng cao mà nhiều người đồng ý là em "thủ khoa hụt" ở trên là "con của đồng chí nào?"

BÌNH LUẬN DAVID MINH: *Không nhầm thì một thằng trượt, nhầm thì khối thằng giàu từ gia đình thằng trượt!*

BÌNH LUẬN NGUYEN THUHA: *Một người đọc, một người ghi, hai người kiểm soát. Cả 4 người mất tập trung cùng lúc vậy ắt là phải có thứ gì hấp dẫn lắm mới làm họ phân tâm. Mỗi học sinh khi làm bài xong cũng sẽ biết điểm của mình áng chừng tầm bao nhiêu, giữa trượt và thủ khoa nó cách nhau xa lắm.*

"Học tập"

Mấy chục năm trôi qua, thị trường vé số truyền thống đều thu về lợi nhuận tuyệt đối với thủ tục kinh doanh vô cùng thô sơ: in tờ vé số ra rồi giao cho các đại lý, các đại lý giao lại cho người bán dạo đi bán. Chỉ có giá tiền tờ vé số và lợi nhuận. Theo Hội đồng Xổ số kiến thiết khu vực miền Nam, 6 tháng đầu năm 2024, doanh số phát hành xổ số truyền thống đạt 70,400 tỷ VND. Tỷ lệ tiêu thụ bình quân vé số của khu vực miền Nam đạt 98.80%, trong đó có 19/21 công ty xổ số có tỷ lệ tiêu thụ từ 99% đến 100%.

Vậy mà hằng năm, các cán bộ ngành xổ số ở các tỉnh đều đi "học tập kinh nghiệm" tại một số nước châu Âu và châu Á bằng tiền ngân sách. Ví dụ như năm 2023, 2024, xổ số Long An cũng đã tổ chức đoàn đi học tập kinh nghiệm tại châu Âu (Pháp, Ý, Thụy Sĩ), Dubai, Đài Loan, mỗi chuyến đi tốn hàng tỷ VND. Hay ngày 30-8, Ủy ban tỉnh Sóc Trăng có quyết định "về việc cử hai đoàn đi học tập kinh nghiệm về mô hình, chiến lược phát triển ngành xổ số kiến thiết". Đoàn 1 đi Hòa Lan, Đức, Pháp, đoàn 2 đi Malaysia và Singapore, mỗi đoàn gồm 7 người. Sau khi nhận được phản đối mạnh mẽ từ cộng đồng mạng, đoàn thứ 2 đã bị cho dừng đi "học tập".

Các đoàn "đi học tập" đều không có những người dân trực tiếp đi bán vé số mà toàn là lãnh đạo CSVN thuộc các sở, ngành và thành viên Hội đồng giám sát xổ số kiến thiết tỉnh.

Dư luận đặt vấn đề vì sao vé số tiêu thụ 100% nhưng hằng năm các công ty xổ số kiến thiết vẫn đi học tập kinh nghiệm, còn người nghèo, người khó khăn bán vé số dạo không được quan tâm?

BÌNH LUẬN ĐOÀN HOÀ: Hòa Lan, Đức, Pháp làm gì có xổ số như Việt Nam? Mà nếu có thì mấy cái nước này phải sang ta học tập thì nghe hợp lý hơn, đâu có nước nào coi rẻ người lao động như Việt Nam.

BÌNH LUẬN NAM NGUYEN: Xui quá, mấy ngàn lần trước ai cũng được đi. Đơn vị bạn được đi. Tới phiên mình thì bị vịn lại!

Tháng Mười Nhớ Mẹ

TƯƠNG NĂNG TIẾN

Suốt cả tuần lễ của đầu tháng 10 vừa qua, trên trang nhất của tất cả những tờ báo quốc doanh đều xuất hiện một dòng chữ đỏ rất to, và rất đậm: CHÀO MỪNG 70 NĂM GIẢI PHÓNG THỦ ĐÔ!

Vietnamnet hơn hở chạy tin: "Đi bất kỳ đâu trên phố

trung tâm Hà Nội những ngày này, người dân đều có thể thấy hình ảnh mang ý nghĩa lịch sử về ngày giải phóng Thủ đô cách đây tròn 70 năm trên các pano, áp phích cùng cờ hoa được trang trí rực rỡ... Khoảng 10,000 người có màn tập duyệt cuối cùng các phân

diễn hành, trình diễn cho 'Ngày hội Văn hóa vì hòa bình' kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10/10/1954 - 10/10/2024)".

Ồi! Tưởng chuyện gì lạ, chớ cờ quạt, bích chương, pa nô, áp phích, băng rôn, biểu ngữ, khẩu hiệu (tuyên truyền) thì Hà Nội lúc nào mà không sẵn và... dư! Hơn nữa, con số hàng chục ngàn người dân Hà Nội túa ra đường hoan hô vẫy chào đoàn quân chiến thắng (hồi 70 năm trước) là sự kiện hoàn toàn có thật – theo lời của những nhân chứng thế giá:

- Ngày 10 tháng 10 năm 1954 đúng 10 giờ sáng, lực lượng Kháng Chiến trọng thể tiến vào Thủ Đô. Dẫn đầu là đoàn quân với

"Mỗi người di cư đã không mang được thứ gì khác ngoài niềm tin rằng chủ nghĩa cộng sản là tàn bạo mà bằng bất cứ giá nào họ cũng phải ra đi." Nguyễn Văn Lục

"Đi là chết ở trong lòng một ít nhưng ở lại là chết hết cả người, và cả làng luôn". TNT

những lá cờ tung bay với tiếng trống liên hồi. Những cán bộ đứng trên những chiếc xe tải vẫy tay chào đồng bào đứng đầy hai bên đường đang hô to những tiếng vui mừng, phát phát những lá cờ nhỏ. (Nguyễn Mạnh Tường. Un Excommunié - Hanoi 1954-1991: Procès d'un intellectuel - Kẻ Bị Mất Phép Thông Công, Hà Nội 1954-1991: Bản Án Cho Một Trí Thức, bản dịch Nguyễn Quốc Vĩ).

- Lại nói về ngày 10/10 lịch sử, cho đến 10h sáng hôm đó thì cả Hà Nội là một ngày hội lớn. 5 cửa ô Hà Nội từng bùng đón những đoàn quân chiến thắng trở về. Các nghệ sĩ đem cả đàn ra kéo, các chị mặc áo dài, các bà nhà giàu tung hoa tươi lên các đoàn xe chở các đoàn quân tiến vào thành phố... (Lê Phú Khải. Lời Ai Điếu. NXB Người Việt: 2016).

Thiệt là vui hết biết luôn, và vui còn hơn Tết nữa. Niềm vui, tiếc thay, rất ngắn – theo lời của tác giả (và tác phẩm) vừa dẫn:

Ngày vui ngắn chẳng tày gang, không khí hồ hởi vui tươi sau chiến thắng Điện Biên Phủ, sau hòa bình lập lại 1954 ở Hà Nội cũng như toàn miền Bắc mau chóng nhường chỗ cho những ngày ảm đạm, u ám của những cuộc “đấu tranh giai cấp”, của cải cách ruộng đất, của cải tạo tư sản, đấu tố bọn “Nhân văn Giai phẩm”.

Nguyễn Khải thêm:

Một nửa nước được độc lập nhưng lòng người tan nát tài sản một đời chắt chiu của họ bị nhà nước tịch thu hoặc trưng thu khiến họ trở thành những người vô sản bất

đắc dĩ. Tầng lớp trí thức chẳng có tài sản gì ngoài cái đầu được tư duy tự do, thì cái đầu cũng bị nhà nước trưng thu luôn.

Từ nay họ chỉ được nghĩ, được viết theo sự chỉ dẫn của một học thuyết, một đường lối nếu họ không muốn giẫm vào vết chân của nhóm “Nhân văn Giai phẩm”. Một dân tộc đã làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ mà mặt người dân nám đen, mắt nhìn ngơ ngác, đi đứng lom rom như một kẻ bại trận.

Thảm vậy sao? Ông nhà văn (e) có hơi quá lời chăng?

Cũng không quá (lắm) đâu!

Tác giả Nguyễn Văn Luận cũng đã từng tâm sự với nỗi buồn phiêu tượng tự:

Tết đầu tiên sau “tiếp quản”, còn được gọi là “sau hòa bình lập lại”, Hà Nội mơ hồ. Những bộ mặt vàng vố, áo quần nhàu nát, xám xịt, thái độ “ít cỏi mở”, từ “nông thôn” kéo về tiếp quản chiếm nhà người Hà Nội di cư. Người Hà Nội ở lại bắt đầu hoang mang vì những tin đồn và “chỉ thị”: ăn Tết “đơn giản, tiết kiệm”. Hàng hóa hiếm dần, “hàng nội” thay cho “hàng ngoại”.

Hà Nội đói và rách, khoai sắn chiếm 2 phần tem gạo, 3 mét vải “cung cấp” một năm theo “từng người trong hộ”. Mẹ may thêm chiếc quần “đi lao động” thì con nít cỏi truông...

Cha tôi làm chủ một hãng thầu tại Hải Phòng trong khi gia đình vẫn ở Hà Nội. Khi người lính quốc gia cuối cùng rút

sang bên kia bờ Bến Hải, cha tôi và gia đình kẹt lại do không hiểu gì về cộng sản và tài sản, cơ ngơi còn đó.

Đỗ Mười về tiếp thu Hải Phòng nói rằng các nhà tư sản vẫn được làm ăn bình thường. Một tháng sau, cha tôi bị tịch thu tài sản. Trở về Hà Nội, trắng tay, cả nhà sống trong túp lều ở ngoại ô, cha tôi đi đánh giăm, vớt tôm tép trong các ao hồ, rau cháo nuôi vợ con. Đấu tố, cải tạo, chửi rửa, cha tôi ngày một tiêu tụy hơn những người tiêu tụy bị quy là tư sản còn lại trong thành phố. Lờ trắng trời khi cha tôi nằm xuống là “Cha đã bị lừa, con hãy tìm đường vào miền Nam tự do”.

Câu hỏi đặt ra là sao có quá nhiều người “bị lừa” đến thế trong khi đã có hàng triệu người đã vội vã, hối hả, hốt hoảng và ùn ùn bỏ của chạy lấy người ngay trước mặt mình:

- Những cuộc tháo chạy trong những hoàn cảnh thật cảm động và đau lòng, bởi vì Việt Minh đã vi phạm trắng trợn Hiệp định Geneva trong cố gắng chống lại Hiệp định ấy. Mới đầu họ còn thuyết phục khuyến dụ, sau đó dùng sức mạnh và nhiều người đã bị thương vì mảnh đạn của cộng sản. Người ta đã thấy hàng ngàn dân cả làng ùn ùn kéo nhau ra biển, đi tắt qua cánh

đồng ruộng, tránh đi trên đường lộ bị kiểm soát bởi Việt Minh, rồi kết những bè mảng sơ sài đi ra biển với rất nhiều hiểm nghèo và chẳng có gì chắc chắn là sẽ được cứu vớt.

Hàng trăm người di cư đã chết trên biển. Người ta làm sao có bao giờ có thể tưởng tượng ra cảnh tượng gây ấn tượng như thế vào ngày 6/11 vừa qua, khi một đám đông gồm 2000 người tị nạn trên một cơn cát ở cửa Trà Lý chờ được các tàu các nước bạn đến vớt đi. (Tran Nam Bac. “Le drame des réfugiés catholiques vietnamiens”, Agenzia. Internazionale Fides, n°12, 22 Janvier 1955. Bản dịch của Nguyễn Văn Lục)

- Việc di cư ấy nói cho cùng chỉ là sự kéo dài tình trạng trốn chạy cộng sản mà không phải đợi đến Hiệp định Geneva, 1954. Ngay từ đầu thập niên 1950, phong trào tị nạn cộng sản đã thành hình dưới hình thức “phong trào nhập thành”, hay nói nôm na là phong trào “dinh tề”. Đã có bao nhiêu người tìm mọi cách dời bỏ khu “an toàn Phát Diệm”, thoát đi bằng đường biển, từ cửa Cồn Thoi, ra Hải Phòng vào những năm sau 1950?

Và đã có bao nhiêu người có tiền bạc của cải đã chạy trốn vào Nam khi mà Hiệp định Geneva chưa thành hình? Không phải theo Tây,

cũng chẳng theo Mỹ, không theo Nhật, không theo Tàu cũng chẳng vì theo Thiên Chúa giáo mà người ta chọn đứng về phía này, phía nọ. Tất cả đều là những chọn lựa bất đắc dĩ chỉ vì không thể sống chung với người cộng sản được. Cộng sản trước đây và cộng sản bây giờ cũng vậy. (Nguyễn Văn Lục. “Nhìn Lại Cuộc Di Cư 1954 - 1955 II”. Đàn Chim Việt Online - 09/12/2023).

Lời khảng định của G.S Nguyễn Văn Lục, không dung, khiến tôi nhớ đến mẫu thân – một người VN quê mùa và thất học. Nói nào ngay thì bà cũng biết đọc biết viết (sơ sơ) nhưng tôi chưa thấy mẹ cầm cây bút lần nào, và có lẽ cũng không bao giờ đọc sách báo gì ráo trọi, ngoài vài ba cuốn kinh (Phật) đã rách bìa long gáy từ lâu.

Vậy chớ khi mà tiến sĩ Nguyễn Mạnh Tường, thạc sĩ Trần Đức Thảo, kỹ sư Võ Quý Hân, giáo sư Trần Đại Nghĩa... lật đặt vội vàng rời nước Pháp để về VN để phục vụ cho cuộc Cách Mạng Vô Sản VN (theo lời kêu gọi của ông Hồ Chí Minh) thì bà cuống cuống bông bế mấy đứa con thơ bỏ chạy một mạch vô Nam. May mắn là gia đình chúng tôi chạy thoát. Tuy không thoát luôn nhưng cũng được khá lâu: 1954 – 1975.

Hơn hai chục năm trôi.

Khoảng thời gian đủ dài để tôi được sống hết cả tuổi thơ và tuổi trẻ trong một vùng đất tương đối an bình, phú túc. Mẹ tôi hoàn toàn không có khái niệm chi về học vấn, học đường, hay giáo dục. Vốn chữ nghĩa lại vô cùng giới hạn nên bà rất kiệm lời.

Suốt đời bà chỉ biết “giáo huấn” các con bằng đôi câu ngắn ngắn, giản dị và vô cùng dễ hiểu:

- Đừng bao giờ tin bọn cộng sản, và chớ khi nào dây dưa gì với chúng nó nghe chưa.

- Dạ mẹ!

Tôi luôn “dạ” ngọt như đường cát (mát như đường phèn) nên chắc hẳn là mẹ hiền phải hết sức hài lòng, và an tâm, ngay cả khi đã bước qua bên kia thế giới.

Khi âm dương chưa cách trở – có lần – từ bên này bờ đại dương xa thẳm, tôi đã đọc cho bà nghe đôi câu thơ của một nhà thơ mà tôi quen biết và thân thiết, Nguyễn Chí Thiện:

Thế lực đỏ phải đồng tâm đập nát

Để nó hoành hành, họa lớn sẽ lan nhanh

Đó là lần duy nhất trong đời mà tôi nghe mẹ cười, qua điện thoại. Sao tự nhiên mà nhớ cái tiếng cười (khanh khách) của má quá, má ơi!

TNT

TPB TRẦN VUI (Sinh năm 1950)

Số quân 70/213.337. Binh 1

ĐƠN VỊ: Đại đội 1, TĐ 1/5, SĐ 2/BB. Bị thương mù 2 mắt tháng 9/1973.

HOÀN CẢNH: Không vợ sống với vợ chồng em trai, bị tai biến mất trí nhớ nằm một chỗ từ năm 2022.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông Trần Vui:

ĐỊA CHỈ: **Tổ 3, thôn Châu Xuân Tây, xã Bình Định Nam, huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam.**

DIỆN THOẠI: em dâu: **036 547 9981**

TPB NGUYỄN CHÍ ĐÂY (Sinh năm 1950).

Số quân 632.605. Binh 1.

ĐƠN VỊ: Đại đội 2, Tiểu đoàn 115 Địa Phương Quân thuộc Tiểu khu Quảng Tín. Bị thương cụt chân trái, gãy chân phải ngày 22/1/1974.

HOÀN CẢNH: bị tai biến nằm liệt một chỗ nhiều năm qua. Gia cảnh rất nghèo khổ.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông Nguyễn Chí Đây

ĐỊA CHỈ: **Tổ 20, thôn 2 Phước Cẩm, xã Bình Tú, huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam.**

DIỆN THOẠI: **0914 188 092 - 0905 058 809**

Xin cảm ơn quý ân nhân

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreravot.com>

Ham muốn

Tàu đắm, một người đàn ông đắm tàu bị trôi dạt vào hoang đảo, sống ở đó 10 năm. Hôm nọ, một cô gái trẻ bám trên mảnh ván, tấp vào. Cô hỏi:

- Ông ở đây bao lâu rồi?
- Mười năm!
- Bao lâu rồi ông chưa hút thuốc?
- Mười năm.

Cô gái thò tay vào ngực, móc ra một gói thuốc và hộp quẹt. Kéo một hơi dài, người đàn ông khoan khoái:

- Tuyệt vời!
- Bao lâu rồi ông chưa ăn thịt muối?
- Mười năm!

Cô gái luồn vào trong áo, lấy ra một hộp thịt xông khói.

- Ôi! Ngon làm sao!

Người đàn ông vừa nhai nhồm nhoàm vừa nói. Cô gái mỉm cười, vói tay sau lưng, từ từ kéo cái phắc-mỡ-tuya bộ đồ bó chặt xuống:

- Ông muốn... vui vẻ không?

Người đàn ông ngừng nhai, mắt sáng bừng:

- Cô có bia nữa sao?

JAKIE JANNY (Powder Springs-GA)

BẢO HUÂN

xổ xiên

Một bác sĩ phẫu thuật gọi thợ ống nước đến sửa đường ống. Chừng 5 phút sau, thợ tính \$150 tiền công.

Ông bác sĩ nói:

- Tôi là bác sĩ phẫu thuật mà cũng chưa tính đắt đến mức đó!
- Nếu chỉ cần khâu vài nhát thì tôi cũng tính cho ông giá đó!

NGUYỄN HỮU NĂNG (email)

BẢO HUÂN